

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Kommunstyrelsens förslag av budgetramar (2022-11-07)

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Innehållsförteckning

Förord - Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Inledning.....	4
Organisationsöversikt.....	4
Kommunövergripande mål	6
God ekonomisk hushållning och mål	6
Tranås tar initiativet - Kommunvision 2040	7
Inriktning för tillväxt	8
Prioriterade utvecklingsområden år 2020-2023	9
Hållbar utveckling.....	10
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	11
Ledningsmodell	11
Budgetprocessen.....	11
Medarbetare/kompetensförsörjning	13
Planeringsförutsättningar inför budget 2023-2025.....	15
Ekonomi och konjunkturutveckling	15
Skatteintäkter och generella bidrag	15
Resultat och finansiella mål	16
Finansiella risker	16
Beräkning av driftsredovisning 2023 – 2025.....	18
Kommunstyrelsens preliminära budgetramar för 2023-2025.....	19
Nämndernas äskanden	20
Kommunstyrelsens preliminära budgetramar för 2023-2025 reviderade med prognosförutsättningar från augusti 2022	21
Beräkning av investeringsbudget 2023-2025	24
Kommunstyrelsens preliminära investeringsramar för 2023-2025.....	25
Kommunstyrelsens preliminära investeringsramar för 2023-2025 med nämndernas äskanden	26
Verksamhetsplaner	27
Kommunfullmäktige	27
Överförmyndare.....	28
Revision	29
Kommunstyrelsen.....	30
Kommunledningsförvaltningen	30
Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen.....	38
Bygg- och miljönämnd	48
Teknik- och griftegårdsnämnd.....	51
Kultur- och fritidsnämnd.....	62
Barn- och utbildningsnämnd	69
Socialnämnd.....	76
Tranås Stadshus AB.....	83
Tranås Energi AB.....	84
AB Tranås bostäder	87
Tranås United AB.....	91
Budgetbeslut för år 2023 med plan 2024-2025	93
Bilaga 1: Förvaltningens förslag till investeringsprojekt på detalj 2023-2025 (mkr).....	106

Förord - Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Med en hoppfullhet om framtiden

Tranås kommun har bestämt sig, vi ska skapa en framgångsrik kommun med det goda och trygga livet. Genom målmedvetenhet och ledarskap har vi lotsat vår kommun genom flyktingströmmen som kom 2015, covid-19-pandemin 2020, Rysslands attack på Ukraina 2022 med en allt osäkrare omvärld. Vi ändrar inte målsättningen och ser inget annat alternativ än Tranås kommun som en framtida vinnare.

Stärk drivkrafterna till arbete. Att så många som möjligt arbetar är avgörande för vårt välstånd. Skatteintäkterna blir högre och utgifterna lägre. Då finns mer pengar att fördela och mer pengar till vår gemensamma välfärd. För att ha råd med välfärden behöver bidragskostnaderna minska.

Hållbar ekonomisk utveckling är en förutsättning för välfärden och det är här vi ska vara ödmjuka inför budget 2023. En kommun måste ha ett överskott i sin egen verksamhet och säkerställa att skatteintäkter och avgifter på lång sikt ger ett ekonomiskt handlingsutrymme. Vi måste inse att vi står inför mycket tuffa utmaningar som vi inte själva har rådighet över. Under 2023 måste vi hantera:

- Höjda elpriser
- Hög inflation
- Höga bränslepriser
- Höjda räntor
- Höga kostnader för livsmedel
- Nytt pensionsavtal
- En förväntad tuff avtalsrörelse

Önskemålen kommer alltid att vara större än tillgängliga resurser vilket leder till prioriteringar och detta sker i kommunens budgetprocess. Det gäller att rusta oss för att möta framtidens utmaningar med fler yngre och fler äldre som i högre grad önskar en god kommunal service. Vi önskar en tillväxt och därmed en utökad samhällsservice inom skola, vård och omsorg. I våra kommuner pågår ett kontinuerligt underhålls-, förbättrings- och utvecklingsarbete där vi vill bygga attraktiva samhällen att leva och verka i. För att klara våra intentioner kommer stora investeringar att krävas.

Det kommer att krävas tuffa prioriteringar för att ha råd att bygga det samhälle vi önskar och den service vi vill leverera. En kommun kan inte låta miljonerna rulla utan balansen mellan utgifter och intäkter är ett krav, varje år, enligt våra budgetregler.

Tranås kommun vill mycket och därför kommer vårt mantra att vara 30 – 50-åringar i arbete. Detta för att generera tillväxt och nya friska skattepengar in i systemet. Men vi är också modiga och transparenta med vår kommuns utmaningar. I denna anda skapade vi en ny förvaltning, Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen, och blev först i Sverige med att på ett så tydligt sätt koppla Hr- och arbetsmarknadsfunktioner till en förvaltning. Vi är extremt tydliga att det är i denna sektor som Tranås kommun blöder och åtgärder krävs. Vi ska försöka att minska kostnaderna för försörjningsstöd med 50 % samt öka hastigheten att ta sig igenom SFI. Vi välkomnar personer till vår kommun men vi kommer aldrig att erbjuda försörjningsstöd utan stöd till arbete och egenförsörjning. Detta är dessutom en av vägarna till integration och minskat utanförskap.

Vid kommande budgetdiskussioner måste vi vara pragmatiska och på bästa sätt lotsa vår kommun framåt mot de mål som är uppsatta.

Mats Holmstedt (m), kommunstyrelsens ordförande

Inledning

Budgeten är framtagen för år 2023 med plan 2024 och 2025. Den handlar om hur kommunen ska möta invånarnas behov av boende, utbildning, arbete och upplevelser. Här beskrivs bland annat hur skattemedlen ska användas, vilka prioriteringar kommunen väljer att göra och vad kommuninvånarna kan förvänta sig av kommunen framöver. Här bestäms övergripande mål, skattesats, nivåer på ramar och hur resurserna ska fördelas. Mål och budget är kommunens huvudsakliga verktyg för planering och styrning av verksamheterna. Den innehåller både drift- och investeringsbudget.

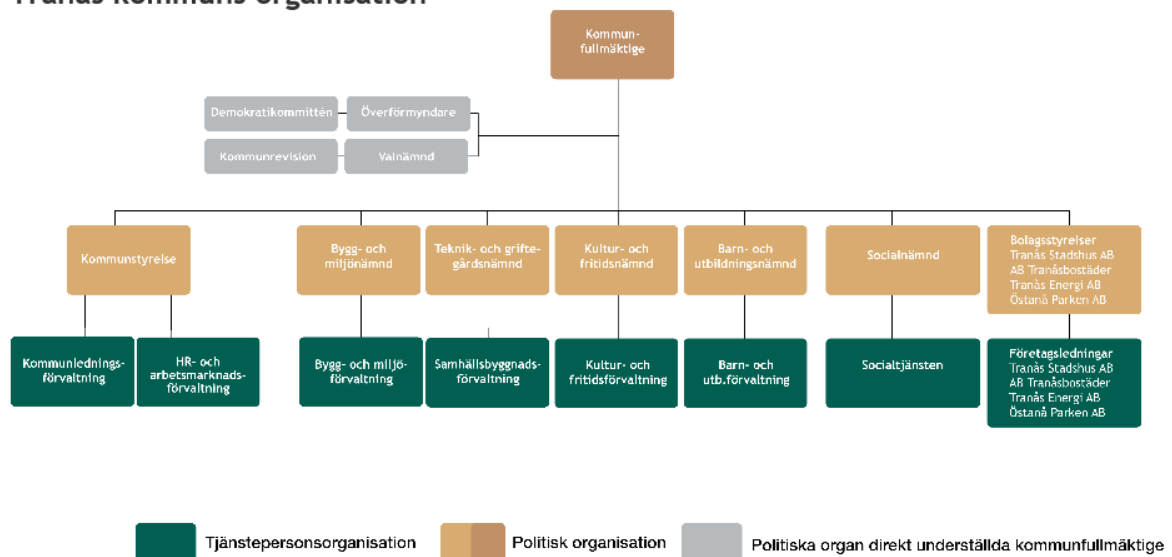
Styrdokumentet är planen för resursfördelningen mellan nämnderna och anger inriktningar på verksamheter och investeringar de tre kommande åren.

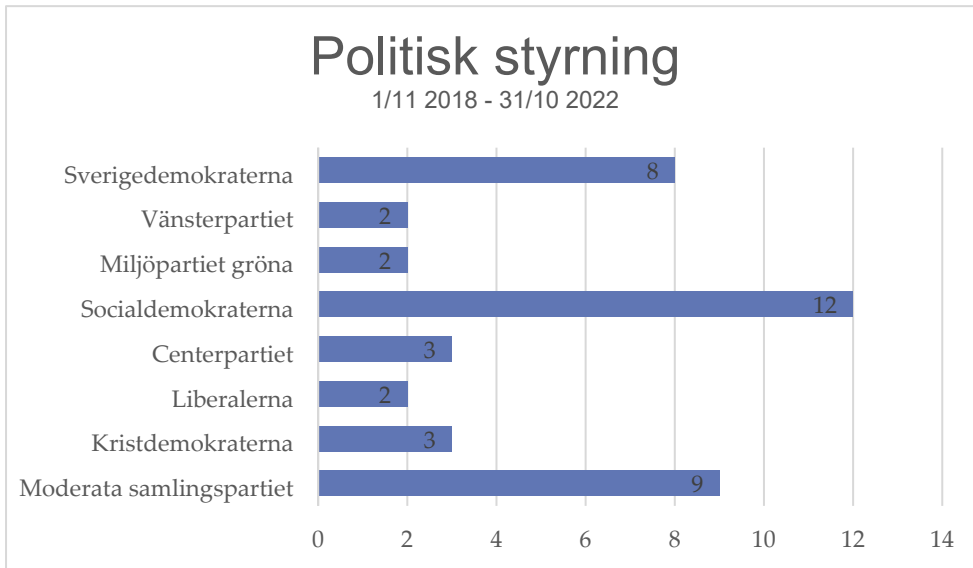
Nämndernas ekonomiska ramar för åren 2023-2025 beslutas på kommunfullmäktiges möte 7 november 2023.

Organisationsöversikt

Under kommunfullmäktige finns sju nämnder. Dessutom är Tranås kommun ägare till Tranås Stads- hus AB där dotterbolagen AB Tranåsbestäder och Tranås Energi AB ingår, vilket omnämns som Stadshuskoncernen. Kommunen äger även bolaget Östanå Parken AB. Tranås kommun tillsammans med Stadshuskoncernen och Östanå Parken AB utgör Kommunkoncernen.

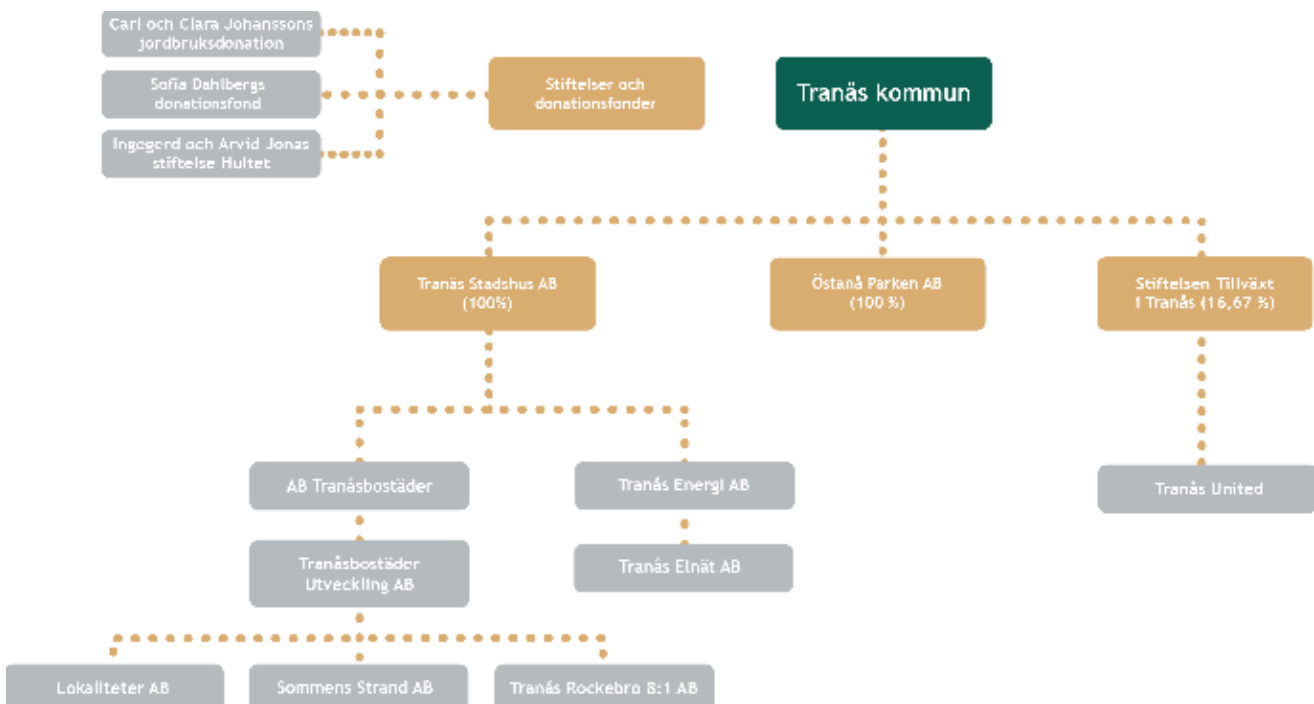
Tranås kommuns organisation

Diagrammet visar mandatfördelningen i kommunfullmäktige.

Organisationsschemat nedan visar vilka bolag Tranås kommun äger samt företag där kommunen har ägarintresse i. Stiftelserna och fonden är fristående men kommunen förvaltar dem. Under 2021 förvärvade AB Tranås bostäder via dotterbolaget Tranås bostäder Utveckling AB bolagen Sommens Strand AB, Tranås Rockebro 8:1 AB och Lokalteter AB.

Kommunövergripande mål

Tranås kommun möter invånarnas förväntan på kvalitet, service och en verksamhet där ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet genomsyrar det vi gör.

De övergripande målen beskriver långsiktiga effekter och resultat i vad som ska genomföras. De utgör en grund för nämndmålen och handlar om att uttrycka hur Tranås kommun möter invånarnas förväntan på kvalitet i kommunens verksamheter.

Under innevarande år och nästa år kommer målstyrningen behöva utvecklas genom att identifiera hur målen har koppling till beslutad strategi inriktning för tillväxt, kommande strategier social och ekologisk hållbarhet samt mål kopplade till verksamheternas grunduppdrag. För budgetåret 2023 kommer nuvarande strategi för hållbar utveckling, som beslutats för åren 2020-2023, med de fyra fokusområdenas prioriterade utvecklingsområden följas upp. Parallellt arbetas ny övergripande verksamhet- och målstyrning fram som gäller från år 2024.

God ekonomisk hushållning och mål

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och längre tidsperspektiv. Det förutsätter ett långsiktigt tänkande. För att säkerställa en långsiktig och hållbar ekonomi krävs det att varje generation står för de kostnader de ger upphov till. I annat fall kommer morgondagens kommuninvånare att få betala, inte bara för den verksamhet de själva konsumerar, utan även för tidigare generationers överkonsumtion. Tranås kommun ska, som ansvarig för medborgarnas skattepengar, sträva efter att dessa används kostnadseffektivt och ändamålsenligt.

För att nå en god och hållbar ekonomisk hushållning har kommunen definierat finansiella nyckeltal och prioriterade fokusområden som grundar sig i kommunens visioner och strategier.

I riktlinjen God ekonomisk hushållning finns tre finansiella mål för Tranås kommun:

- 1) Kommunens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse ska uppgå till minst 20 procent.
- 2) Årets resultat ska under en treårsperiod uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och bidrag.
- 3) Vid konflikt mellan verksamhetsmål eller ekonomiska resurser gäller det att samtliga nämnder och förvaltningar håller tilldelade budgetramar. Det innebär att tillgång till ekonomiska och andra resurser sätter gräns för måluppfyllelsen och verksamhetens inriktning och omfattning.

För kommunkoncernen finns två finansiella mål:

- 1) Kommunkoncernens soliditet inklusive pensionsskuld som ansvarsförbindelse ska uppgå till minst 15 procent.
- 2) Bolagen inom Stadshuskoncernen ska generera resultat som möjliggör koncernbidrag eller utdelning till moderbolaget Tranås Stadshus AB för att täcka moderbolagets kostnader och utdelning till Tranås kommun.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att driva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. I kommunfullmäktiges utvecklingsstrategi för 2020-2023 har fyra fokusområden valts ut; Innovativ integration, Utbildningsnivå, Företagsklimat och Infrastruktur. Till varje fokusområde finns uppsatta mål. Verksamhetsmålen bidrar till ekonomisk hushållning genom en hög uppfyllandegrad och leder i slutändan till ökade skatteintäkter och även på längre sikt mer resurser till välfärdstjänster. Genom att fokusera på fyra områden vill kommunen även få positiva effekter såsom ökad tillväxt, trivsel, kreativitet och förbättrad folkhälsa.

Tranås tar initiativet - Kommunvision 2040

Tranås kommun är en handlingskraftig kommun som ska nå minst 25 000 invånare år 2040. Tranås är platsen där handlingskraft går hand i hand med en välkomnande atmosfär och en aktiv livsstil. Det är ett medmänskligt och smart samhälle, som växer på ett hållbart sätt i balans med sina naturtillgångar. Goda kommunikationer suddar ut gränser mellan stad, landsbygd och omvärld och banar väg för attraktiva boendemiljöer nära skog, sjö och öppna landskap. Det är en idealisk livsmiljö, där vi kreativa kommuninvånare med gemensamma krafter utvecklar våra styrkor och formar vår framtid.

För att nå vårt befolkningsmål år 2040 behöver Tranås kommun öka antal invånare med ca 340 individer per år. Befolkningsmängden i Tranås kommun den 1 juni 2022 uppgick till 18 896 personer. Folkmängden ökade med 22 personer under årets första halvår.

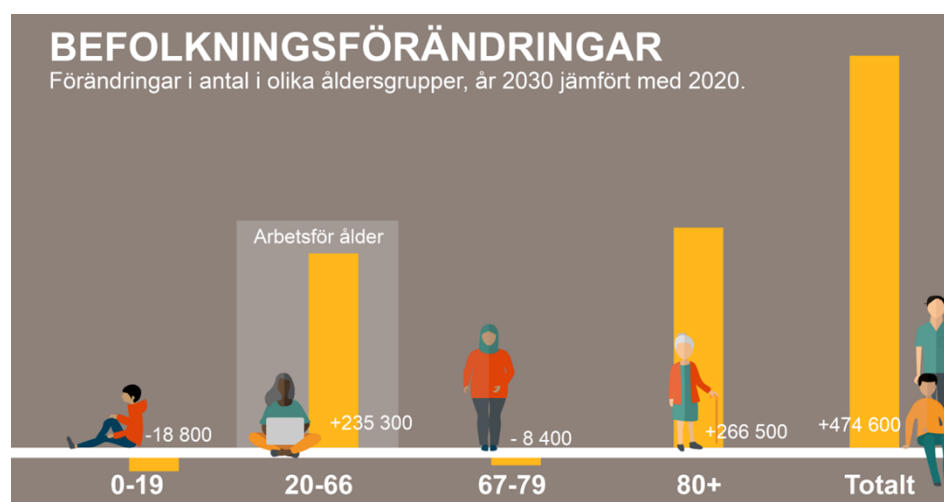
Befolkningsutveckling

Tranås kommun följer samma trend som övriga Sverige men ligger redan i dag högt i jämförelse med riket inom andelen i åldrar 65 och äldre. I Tranås är 25 procent av kommuninvånarna 65 år och äldre och i riket är det 20,5 procent vilket är en skillnad på 4,5 procent. För framtiden i Tranås kommun betyder det stora demografiska utmaningar.

Ålder	Tranås	Riket	Förändring %
0-19 år	23 %	23%	-0,2 %
20-65 år	52%	57%	+/-0 %
65-79 år	17%	15%	+/-0 %
80+ år	8%	5,5%	+0,2 %

Kompetensförsörjningen är som ett led i den demografiska utmaningen välfärdens stora utmaning. Det är inte enbart offentlig sektor som får en kompetensbrist, även näringslivet. Lösningar som ofta lyfts fram är effektiviseringar genom nya arbetssätt för kompetensförsörjning och användande av befintliga resurser, ökad digitalisering och nya former av samverkan.

Antalet äldre ökar i en betydligt snabbare takt än den arbetsföra delen av befolkningen. De närmsta tio åren ökar antalet äldre över 80 år med nästan 50 procent medan antalet personer i arbetsför ålder endast förväntas öka med fyra procent. Äldre över 80 år är samtidigt en grupp med större behov av stöd från socialtjänst och hälso- och sjukvård.

Bilden visar befolkningsförändringar i Sverige.

Källa SKR.

Inriktning för tillväxt

Inriktning för tillväxt är en strategi som övergripande visar på hur Tranås kommun ska ta initiativet till att växa framöver. Den är ett tydliggörande av hur strävan mot kommunvisionen ska gå till. I ett framtida arbete med en strategi för ekonomisk hållbarhet i Tranås kommun kommer strategin att utgöra en viktig del. Inriktning för tillväxt har i stort sett samma långsiktighet som kommunvisionen, och ska tillsammans med strategi för ekologisk- och social hållbarhet också samspela med den mer tidsbegränsade politiska viljan för respektive mandatperiod, som denna mandatperiod sammanfattas i utvecklingsstrategin.

Varför tillväxten är viktig för oss?

Befolkningstillväxt är viktig för att Tranås kommun ska fortsätta vara ”på kartan” i framtiden. Ju större staden och kommunen är, desto större möjlighet att i olika sammanhang relativt omvärlden agera för kommuninvånarnas bästa. Trenden i samhället går också mot att små kommuner får allt svårare att upprätthålla kompetenser och verksamheter utifrån de ekonomiska resurserna. Ett stort befolkningsunderlag innebär också ökade möjligheter för den geografiska kommunens totalutbud i form av varor och tjänster, fritidsmöjligheter, pendlingsmöjligheter etc. En befolkningstillväxt är positivt för varumärket Tranås kommun. Befolkningstillväxt innebär också kostnader för kommunen. Emellertid är bilden totalt sett i riket den att kommuner med befolkningstillväxt i allmänhet har bättre ekonomi än kommuner med stagnerande eller minskande befolkning.

Ekonomisk tillväxt är minst lika viktigt. Att såväl kommun, näringsliv, organisationer och kommuninvånare stärker sin ekonomiska kapacitet relativt omvärlden utgör en grund för ett gott liv i Tranås kommun, där det finns resurser för näringsliv och privatliv att blomstra, ge förutsättningar för en bra välfärd och där alla parter i kommunen kan investera i framtiden. Befolkningstillväxten och den ekonomiska tillväxten behöver ske genom en väl balanserad tillväxt, beaktat social och miljömässig hållbarhet, för att bygga Tranås kommun riktigt stark nu och i framtiden.

Tranås kommun har de senaste dryga 10 åren vuxit med över 1 000 invånare och har nu ca 19 000 invånare. Tillväxtmål, stadsvision, ledstjärna samt diverse satsningar i spåren av dessa har utgjort grunden för den tillväxten. Väldigt mycket är positivt och lovar gott inför framtiden. Tranås kommun har dock en stor utmaning vad gäller socioekonomi och demografi. Strävan mot fler kommuninvånare ska fortsätta i enlighet med kommunvisionen, men kommunen behöver lägga särskild vikt vid att sysselsätta fler i arbete.

Inriktning för tillväxt ska harmonisera med strategierna för ekologisk och social hållbarhet. D v s Tranås kommuns utveckling ska vara ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbar.

Önskvärt resultat

Antalet kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska öka.

Andelen kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska öka.

Arbetslösheten hos kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska minska.

Prioriterade utvecklingsområden år 2020-2023

	Innovativ integration	Företagsklimat
Varför har politiken valt att prioritera detta utvecklingsområde?	Ett samhälle med utvecklingskraft där ALLA hjälps åt och bidrar. Genom ett öppet och inkluderande förhållningssätt skapas kreativitet och engagemang för initiativ och delaktighet.	En framgångsfaktor för en kommun är ett hållbart, välmående näringsliv med företag som utvecklas och anställer. Ett attraktivt näringsliv ger arbetskraftsinflyttning och ökad sysselsättning.
Vilka olika delområden eller inriktningar är särskilt viktiga/väsentliga/kritiska inom utvecklingsområdet?	Utanförskap bör leda till inkludering, där språket är nyckeln till framgång. Varierad bebyggelse och väl genomtänkta detaljplaner bygger ett hållbart samhälle för framtiden.	Att tillgången på mark är god, med hög planberedskap för nyetableringar och förändring av verksamheter. Kommunal service och myndighetsutövning med god service och bra bemötande. Samverkan mellan skola och näringsliv.
Vilka resultat och effekter är önskvärda?	1. Godkända resultat i skolan. 2. Ökad sysselsättning bland utrikes födda. 3. Arbetslösheten minskar till under genomsnittet i länet.	1. Tranås kommuns ranking av företagsklimat ökar till topp 20 i Sverige. 2. Markberedskap
	Utbildningsnivå	Kommunikationer och Infrastruktur
Varför har politiken valt att prioritera detta utvecklingsområde?	En framgångsfaktor för kommunen är att utbildningsnivån ökar för att säkerställa kompetensförsörjning och innovationskraft i näringsliv och offentlig sektor.	Kommunikationer är viktigt för Tranås kommun för att ingå i en större arbetsmarknadsregion. Effekten förväntas bli långsiktig ökad hållbar tillväxt.
Vilka olika delområden eller inriktningar är särskilt viktiga/väsentliga/kritiska inom utvecklingsområdet?	Tranås kommun behöver ett brett, attraktivt utbildningsutbud på alla nivåer med motiverade barn, elever, studenter, pedagoger och skolledare. Inställningen till högre utbildning blir än mer positiv för kreativa välfärdslösningar och ökad livskvalitet. Samverkan mellan skola och näringsliv.	För att kunna pendla så enkelt och snabbt som möjligt behöver kommunen öka samarbetet med externa aktörer.
Vilka resultat och effekter är önskvärda?	1. Fler ungdomar väljer högre utbildning. 2. Fler människor stannar kvar eller återvänder för bo och arbeta, vilket utvecklar kommunen.	1. Utökad turtäthet med buss och tåg. 2. Högre standard på vägnätet till och från Tranås. 3. Utbyggnad av gång och cykelbanor.

Hållbar utveckling

Tranås kommun har arbetat fram två strategier för hållbar utveckling; social hållbarhet och ekologisk hållbarhet. Strategierna ska beslutas av fullmäktige under hösten 2022.

Social hållbarhet

Den sociala hållbarhetsdimensionen utgår från alla människors lika värde. Utbildning, arbete, inkomst och kreativitet påverkar invånarnas välmående och är en förutsättning för en växande kommun. Det vi gör idag har betydelse för kommande generationers möjlighet till ett bra liv i Tranås kommun.

Social hållbarhet skapas genom samverkan där vi skapar samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen under hela livet. Ett samhälle med hög tolerans, där människors lika värde står i centrum vilket kräver att människor känner tillit och förtroende till varandra och är delaktiga i samhällsutvecklingen.

Tranås kommun har arbetat fram en strategi för social hållbarhet 2022–2035. Strategin pekar ut vilken riktning som Tranås kommun ska ta inom social hållbarhet. Strategin innefattar sex målområden vilka medverkar till att uppnå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 samt de nationella folkhälsomålen;

1. Det tidiga livet
2. Utbildning, arbete & sysselsättning
3. Boende & närmiljö
4. Levnadsvanor
5. Jämställda & jämlika villkor
6. Trygghet, inflytande & delaktighet

Ekologisk hållbarhet

Tranås kommun är en hållbar kommun vilket innebär att miljö och klimatarbetet värderas högt. En strategi för ekologisk hållbarhet finns och som anger vilken riktning klimat- och miljöarbetet ska ha till 2035. Fyra fokusområden är utpekade: vår livsmiljö, klimat- och energi, boende och kommunens utveckling, samt avfall och konsumtion.

Kommunens miljö- och klimatarbete utgår från de nationella miljö kvalitetsmålen och de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Ekologisk hållbarhet handlar om att vårda naturresurser långsiktigt så att de kan fortsätta försörja mänskligheten och de kommande generationerna med det som behövs. Produktion av varor och tjänster får inte kompromissa med ekosystemens bärkraft, det vill säga naturen måste hinna återskapa uttagna resurser. Därför behöver vi värna den biologiska mångfalden och naturmiljön, bevara ekosystemens långsiktiga produktionsförmåga och trygga en god hushållning av naturresurserna.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

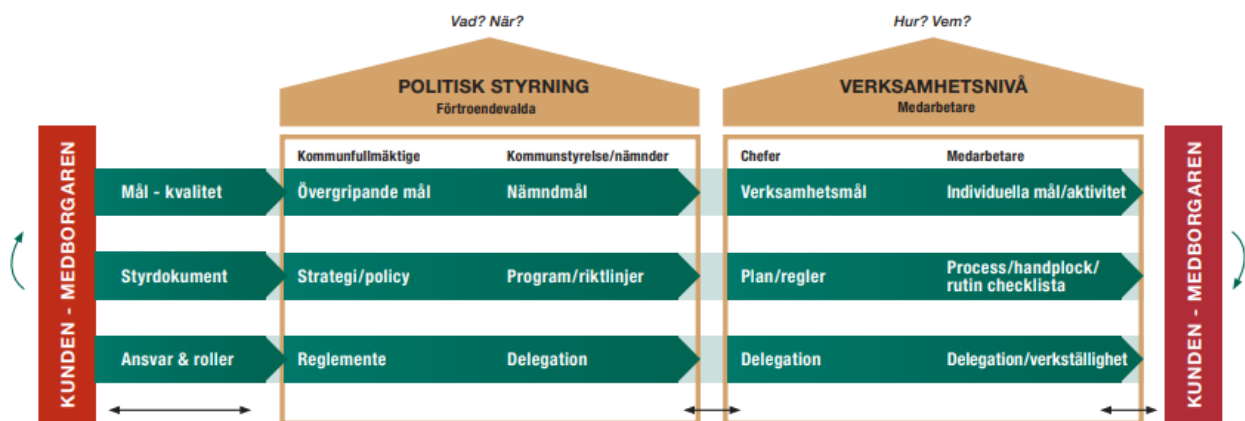
Ledningsmodell

Tranås kommuns ledningsmodell är ett kommunövergripande ramverk för ledning och styrning, som gäller såväl förtroendevalda som medarbetare. Vår gemensamma utgångspunkt är att leverera bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och uppsatta mål.

Syftet med ledningsmodellen är att säkerställa att verksamheterna styrs utifrån lagar och andra krav, den politiska inriktningen, att vi uppfyller fastställda mål och att skattemedel används på bästa tänkbara sätt. Ledningsmodellen i sig är neutral och fungerar över tid, oavsett den politiska majoriteten.

Kommunens utveckling ska bygga på god insyn och hög delaktighet i såväl beslutsprocess som genomförande. Alla relationer – såväl mellan politik och verksamhet, såväl som mellan medarbetare och kund – ska präglas av dialog och samverkan.

Genom tydliga processer och roller, med utgångspunkt i ledstjärnan, skapar vi en stabil verksamhet med kunden i centrum. En stabil organisation som arbetar systematiskt med utveckling kan enklare och snabbare anpassa sig efter omvärldsförändringar och nya krav. När vi gör rätt saker på rätt sätt skapar vi bästa möjliga kvalitet till kunden, i förhållande till tillgängliga resurser och mål.

Budgetprocessen

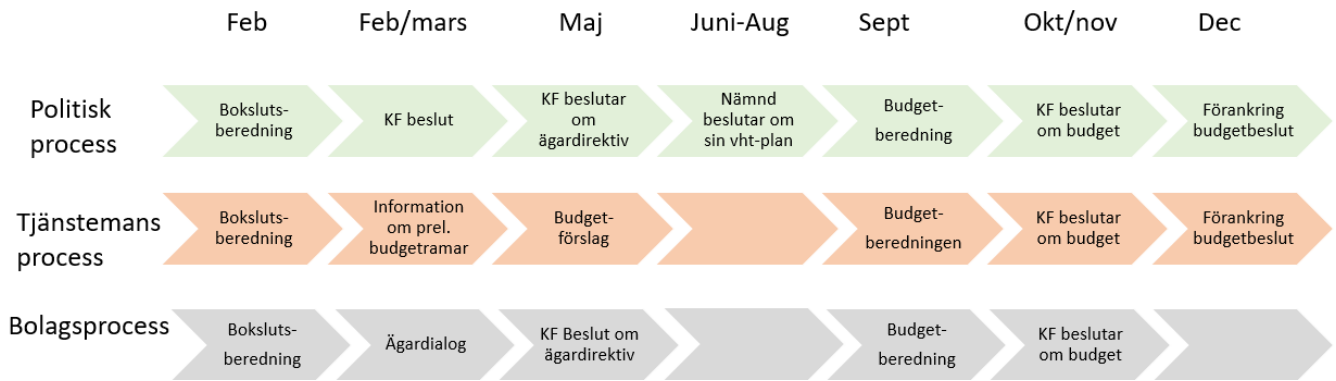
Budgetprocessen är en antagen riktlinje med syfte att reglera de delar av ekonomihanteringen som innefattar budgetprocessen och dess uppföljning.

En budgetberedning sammanträder årligen där nämnderna redovisar sina respektive verksamhetsplaner. Dessa innehåller uppdragsbeskrivning och omvärldsanalys med drift- och investeringsramar samt resultat- och finansieringsbudget (räkenskaper). Planen utgör underlag för styrning av verksamheterna.

Med utgångspunkt från respektive nämnds reglemente och uppdrag utarbetar varje nämnd sin utvecklingsstrategi med mål och indikatorer för resultatuppföljning.

I fullmäktigebudgeten fastställs budgetanslag för nämnderna som en budgettram uttryckt i nettokostnader. Fullmäktigebudgeten utgör en rambudget och är bindande vad avser såväl nettoanslag som mål och riktlinjer. Enligt Kommunallagen (2017:725) 11 kap § 10 ska kommunfullmäktige fastställa budget för nästkommande år innan november månads utgång. Hantering av budget för helägda kommunala bolag regleras i ägardirektiv via avkastningskrav. Ägardialog hålls mellan kommunstyrelsen och bolagen under februari/mars varje år. Kommunfullmäktige tar beslut om ägardirektiv i maj.

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Uppföljningsprocess och bedömning av mål

Uppföljning liksom helårsprognos för verksamhet och ekonomi avrapporteras till kommunfullmäktige vid fem tillfällen varje verksamhetsår: mars, maj, augusti (delårsrapport), oktober och december (årsbokslut). Vid dessa avrapporteringstillfällen ingår även Stadshuskoncernen.

Verksamheten ska ta fram prioriterade utvecklingsområden med tillhörande mål och mått utifrån grunduppdraget och mål på nivån över sin egen verksamhet. Målen i budgeten följs upp och bedöms i kommunens delårsrapport och årsredovisning. Uppföljning och bedömning av mål sker genom de aktiviteter, projekt och indikatorer som berör respektive mål utifrån vad nämnder och bolag har angett i sin verksamhetsplanering.

Intern kontroll

Det främsta syftet med intern kontroll av verksamheter är att uppnå effektivitet, stöd och säkerhet i kommunorganisationen i frågor som rör verksamhet, ekonomi och tillämpning av lagar och föreskrifter. Intern kontroll ska också säkerställa att arbetet sker enligt Tranås kommuns värdegrund, ledningsmodell, utvecklingsstrategi samt att lagstiftning efterföljs inom verksamheterna. Genom att identifiera kontrollpunkter i det dagliga arbetet kan dessa följas upp och granskas för att så långt som möjligt säkerställa kvalitet i verksamheten.

Enligt kommunallagen är det nämnderna som ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheterna bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt. Revisionen arbetar på uppdrag av kommunfullmäktige och granskar kommunens verksamheter löpande för att kontrollera att verksamheten arbetar i enlighet med kommunfullmäktiges mål och gällande föreskrifter. Revisionen ska även utvärdera om det finns tillräcklig intern kontroll.

Uppsiktsplikt

Enligt kommunallagen 6 kap §1 ska kommunstyrelsen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan ha inverkan på kommunens ekonomiska ställning samt hos fullmäktige göra de framställningar som behövs. Uppsiktsplikten fullföljs bland annat genom, dialog med nämnderna, ekonomisk information till kommunstyrelsen samt särskilda direktiv.

Medarbetare/kompetensförsörjning

Tranås kommun

Utmaningen med kompetensförsörjningen förväntas fortsätta. Ökat personalbehov ses som en av kommunernas stora utmaningar framöver, vilket också ökar konkurrensen om personal till välfärdstjänster. Om kommunerna inte lyckas rekrytera ses konsekvenser såsom kompetensbrist och högre lönekostnader. Medarbetarna är den viktigaste resursen i en organisation som Tranås kommun och är i och med det en förutsättning för kommunens utvecklingsarbete. Det är kommunens största tillgång för att kunna ge god service till Tranås kommuninvånare. Vi vet att tillgången på personal inte förväntas öka i samma utsträckning som behovet av kommunal service. Det ställer stora krav på att arbetsgivaren fortsätter att arbeta med kompetensutveckling och arbetsmiljöarbete för att kunna fortsätta att utveckla verksamheterna och möta de krav som ställs på förändring, utveckling och specialisering. Samtidigt som arbetet för att Tranås kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare behöver fortgå för att den tillgängliga arbetskraft som finns på arbetsmarknaden ska välja att söka sig till Tranås kommun och de som redan arbetar i kommunen ska trivas och vilja stanna kvar. Nästan samtliga förvaltningar i kommunorganisationen ser kompetensförsörjningsutmaningar inom enstaka eller flera befattningar i dagsläget. Det finns också en oro hos de flesta förvaltningarna för att kompetensförsörjningssvårigheterna kommer öka i framtiden.

Inom vissa områden konkurrerar kommunen med den privata arbetsmarknaden vilket är en utmaning. Exempelvis gör en het arbetsmarknad att konsulter och företag i vissa branscher kan ge bättre villkor.

För att arbeta med medarbetares välbefinnande så sker olika typer av uppföljningar mellan chef och medarbetare. Uppföljning sker i dialog mellan chef och medarbetare under bland annat medarbetar- och lönesamtal, hälsosamtal och avstämningar. Arbetsplatsträffar sker kontinuerligt där hela arbetsgruppen diskuterar verksamhetsspecifika ärenden och arbetsmiljöfrågor. De flesta förvaltningar har uppdragsbeskrivningar på plats för samtliga medarbetare medan ett fåtal förvaltningar har ett pågående arbete för att arbeta fram uppdragsbeskrivningar. Det är ett viktigt verktyg för att skapa en tydlighet för medarbetarna men även för chefen och målsättningen är att samtliga medarbetare i Tranås kommun ska ha en individuell uppdragsbeskrivning.

Tranås Energi AB

En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljömål och handlingsplaner för dessa. En uppföljning av planerna, inklusive jämställdhetsplanen, sker varje år och resultatet meddelas vid styrelsens sammanträde och vid "Ledningens Genomgång".

Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling. Företaget genomför flera årliga aktiviteter av friskvårdande karaktär och har även ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, "Winningtemp".

Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

Den korta sjukfrånvaron har uppgått till 2,2 % och långtidssjukfrånvaron till 0 %, totalt 2,2%

AB Tranås bostäder

Hr-arbetet på AB Tranås bostäder styrs av den framtagna verksamhetsplanen och företagets strategi för ledar-, medarbetar- och arbetsmiljöfrågor. Värdegrunden har de senaste åren varit och fortsätter även framåt att vara en viktig grund för bolaget och dess medarbetare och ska genomsyra arbete, beslut och förändringar som genomförs på AB Tranås bostäder.

Bolagets årliga medarbetarundersökning bearbetas löpande genom handlingsplaner och aktiviteter. Områden som fortsätter vara i fokus med planerade insatser och aktiviteter är utveckling av ledar- och medarbetarskap, kompetensförsörjningsplanering samt området social och organisatorisk arbetsmiljö. Uppföljning av resultatet från årets undersökning visar att det är fortsatt viktiga punkter att arbeta vidare med efter extra ansträngningar och utmaningar såväl i covid-19-pandemin som i tiden efter den.

Arbetet har även fortsatt med grupputvecklingsinsatser med syftet att utveckla såväl enskilda grupper som verksamheten i stort. Målet är en mer effektiv och samverkande verksamhet som bidrar till utvecklingen inom de strategiska fokusområdena. Genom det systematiska arbetsmiljöarbetet säkerställs en god psykosocial såväl som fysisk arbetsmiljö.

Sjukfrånvaron uppgår till 4,19% varav 0,0% avser långtidsfrånvaro.

Under det senaste året har ett flertal rekryteringar skett och det kommer att ske fler i den närmaste framtiden i samband med såväl längre ledigheter som pensionsavgångar. Bra rekryteringar och introduktioner för nya medarbetare har resulterat i positiv påverkan på verksamheten i stort och personalgruppen som helhet, vilket gör detta till en viktig process även framåt.

AB Tranås bostäders stora utmaning framöver är att bibehålla medarbetarnas höga motivation i sitt arbete och kontinuerligt arbeta med att förbättra arbetssituationen. Detta för att säkerställa att medarbetarna fortsätter att vara nöjda med AB Tranås bostäder som arbetsgivare.

Planeringsförutsättningar inför budget 2023-2025

Ekonomi och konjunkturutveckling

När vi trodde att vi förhoppningsvis lämnat det värsta av pandemin bakom oss har redan nästa kris tagit dess plats - kriget i Ukraina. Stora flyktingrörelser, ett osäkert säkerhetsläge, stora prisökningar på bland annat energi och livsmedel, höga pensionskostnader och en osäker samhällsekonomisk utveckling präglar budgetarbetet inför 2023. Intäktsökningarna kommer i reala termer att bli låga under de närmaste åren.

SKR spår i sin ekonomirapport, som presenterades i maj, att det samlade ekonomiska resultatet för kommunsektorn 2023 förväntas falla till underskott. Att resultatet faller så snabbt är en effekt av den kraftigt ökande inflationen.

Återhämtningen efter pandemin fortsätter men vår oroliga omvärld dämpar BNP-tillväxten i Sverige. Hög inflation och stigande räntor slår mot hushållens konsumtion och företagens investeringar vilket innebär att den svenska ekonomin bromsar in under slutet av 2022 och medför lågkonjunktur. Den svenska ekonomin beräknas nå normal konjunktur i slutet av 2025.

Skatteintäkter och generella bidrag

SKRs augustiprognos för skatteunderlaget visar en stark skatteunderlagstillväxt kommande år. Då löner och priser hos kommuner och regioner ökar snabbare, än i tidigare bedömningar, innebär de högre skatteintäkterna inte någon reell resursförstärkning. Den samhällsekonomiska utvecklingen kommer kommande år i hög grad präglas av just den urholkning av ”köpkraften” som snabbt stigande priser och löner leder till.

Tranås kommun följer trenden i riket med ökade skatteintäkter och generella bidrag vilket nedan graf visar.

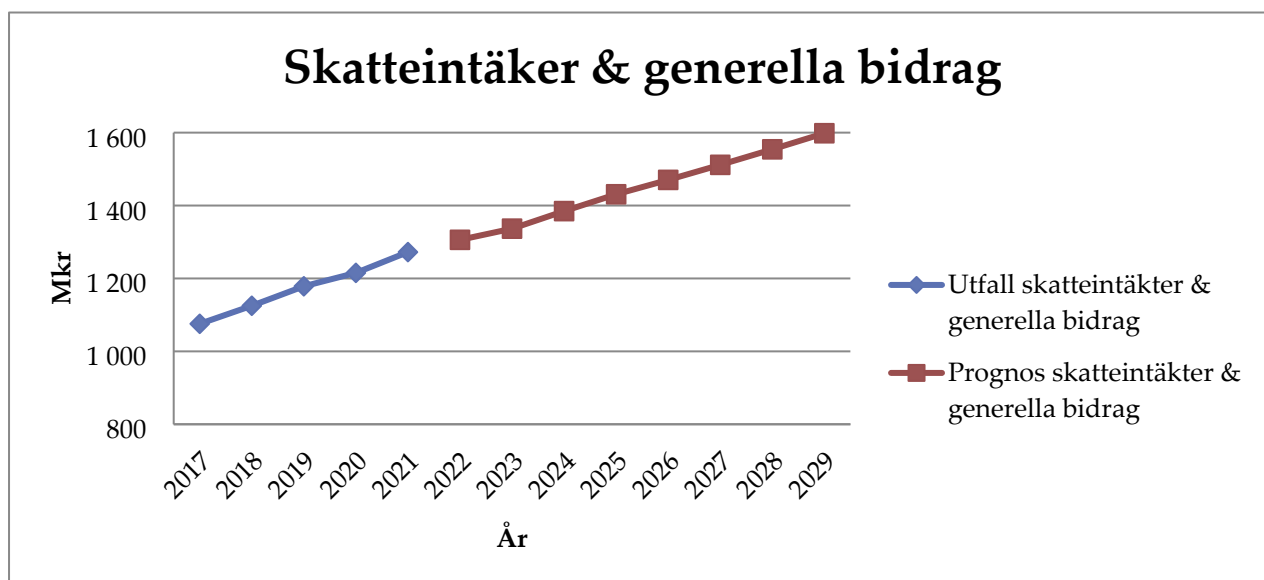

Diagram 1 visar kommunens utveckling av skatteintäkter och generella bidrag. Intäkterna mellan åren 2022-2029 kommer från SKRs skatteunderlagsprognos 2022-08-25.

Resultat och finansiella mål

I praxis finns en tumregel om att ett överskott på två procent av skatteintäkterna och generella bidrag är tillräckligt för att behålla förmågan att leverera service till sina medlemmar (Donatella, Petersson och Brorström, 2007). Tankegången som från början låg till grund för det så kallade tvåprocentmålet var att sektorn med ett tvåprocentigt överskott skulle kunna finansiera samtliga investeringar med skatteintäkter och generella bidrag, utan att öka skuldsättningsgraden. Denna regel tillämpas i många enskilda kommuner. Givet olika nivåer på soliditet och investeringar bör tvåprocentmålet inte vara relevant i alla kommuner, utan beroende av lokala förutsättningar. Därmed kan det finnas anledning att antingen ha ett högre eller lägre resultatmål än så. Vi ser i Tranås kommun att ett högre mål än 2 procent krävs för att kunna självfinansiera de investeringsnivåer kommunen har i dagsläget.

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Måttet visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med egna medel. Tranås kommun har under flera år redovisat positiva resultat och har därmed god soliditet. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas.

Finansiella risker

Pensioner

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras. De årliga utbetalningarna som belastar resultaträkningen ska ingå i budgetutrymmet, vilket då konkurrerar med andra viktiga områden inom välfärd och infrastruktur.

Parterna har kommit överens om en modernisering av pensionsavtalen med en snabbare övergång mot helt avgiftsbestämda pensioner i sektorn. Det nya pensionsavtalet innebär stabilare pensioner för framtidens pensionärer och högre förutsägbarhet för arbetsgivare i kommuner och regioner. I det nya avtalet höjs premierna i den avgiftsbestämda avtalspensionen från 1 januari med motsvarande 1,5 procent av lönesumman.

Kostnaden för avtalspensioner inklusive finansiell kostnad beräknas öka med 40-50 miljarder kronor i kommuner och regioner år 2023, jämfört med 2022. Premiehöjningar i det nya pensionsavtalet och löneökningar under pandemin leder till kostnadsökningar 2023, men främsta faktorn är inflationsuppgången. Pensionsunderlaget räknas årligen upp med prisbasbeloppet. En normal uppräkningsgrad är runt 2 % men med nuvarande inflation kommer pensionsunderlaget räknas upp med 8,7 % år 2023. Den beräknade kostnadsökningen för Tranås kommun år 2023 är 36 miljoner kronor.

Nuvarande prognos för prisbasbeloppet år 2024 är en uppräkningsgrad med 6,3 %. Det innebär att kommunens pensionskostnader kommer minst vara lika höga 2024 som 2023, troligen högre. Men osäkerheten kring prisbasbeloppet 2024 är fortfarande stor.

Inflation

Inflation innebär att den allmänna prisnivån höjs. Under 2022 har inflationstakten drivits upp till historiska nivåer. Under juli månad nådde inflationen i Sverige 8,0 procent. Redan innan Rysslands invasion av Ukraina var energipriserna höga vilket ledde till en ökad inflation. Kriget har ökat uppgången av energi- och råvarupriser ytterligare samt bidragit till utbud- och logistikproblem vilket spår på den redan höga inflationen. I princip alla huvudgrupper av varor och tjänster är bidragande till inflationsutvecklingen.

Den höga inflationen med ökad prisnivå blir en tuff utmaning för kommunsektorn kommande år. En annan effekt av den höga inflationen är att prisbasbeloppet för år 2023 höjs med nästan 9 procent

vilket bland annat leder till kraftigt ökade pensionskostnader. Sparekonomer tror att vi vid årsskiftet kan ha en inflation på 10 procent och spår att den höga inflationen håller i sig även under 2023.

Löneökningstakten

Löneökningarna beräknas kommande år, i jämförelse med de senaste fyra åren, bli höga. Dock i relation till inflationsuppgången är ökningarna blygsamma vilket innebär att reallönerna högst sannolikt faller både år 2022 och 2023. Det finns osäkerhetsfaktorer. Vi har en avtalsrörelse framför oss samtidigt som det inom många branscher är svårt att rekrytera.

Förändringen av avtalspensionerna medför ett högre PO-pålägg år 2023, en ökning med 3,12 % jämfört med PO-pålägget kommunen tar ut 2022. SKR aviserar i sin augustiprognos att den ökningen troligtvis inte kommer att räcka utan spår ytterligare ökning med någon procent för kommunerna.

Räntekostnader

Som följd av hög inflation kommer högre räntenivåer, vilket är riksbankens sätt att dämpa inflationen. Höjd ränta leder till att hushållens och företagens konsumtion minskar. Inflation- och ränteuppgången medför således en markant dämpning av konjunkturutsikterna för världsekonomin. Styrräntan, den räntesats som riksbanken tar när de lånar ut pengar till banker, höjdes i juni till 0,75 procent. Riksbankens prognos är att styrräntan ligger runt 2 procent i början av 2023.

Kommunen har ingen låneskuld, medan de helägda kommunala bolagen har, utöver nyttjandet av checkkredit, per 2022-08-31 en extern total låneskuld på 1,6 miljarder kronor. Kommunkoncernens skuldsättningsgrad kan utgöra en finansiell risk nu när räntenivåerna ökar. I syfte att hantera risken görs investeringsprövningar.

Placeringar

Tranås kommun har placerade medel, per 2022-08-31 113 mkr, som lätt kan omvandlas till likvida medel. Beloppet är placerat i räntefonder och överföring till transaktionskonto tar ett par dagar. Under 2022 har placeringarnas marknadsvärde haft en negativ utveckling vilket innebär att de dags dato skulle avyttras till förlust. I Stadshuskoncernen finns inga placeringar.

Beräkning av driftsredovisning 2023 – 2025

Ekonomiavdelningen har tagit fram ett budgetförslag utifrån budgetriktlinjer och kommunstyrelsen beslut om preliminära ramar i april månad. Förslaget innebär ett resultat för år 2023 på 26 mkr, vilket är 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag. I riktlinjen God ekonomisk hushållning, som beslutades av kommunfullmäktige 2020-02-22, ska årets resultat under en treårsperiod uppgå till minst 2 procent av skatteintäkter och bidrag. Målet uppfylls då resultatet sammanslaget för åren 2023-2025 beräknas till 2 procent i snitt av skatteintäkter och generella bidrag.

Beräkningarna för budgetramarna:

- Utgångspunkt är beslutad budgettram 2022 på kommunfullmäktige 2021-11-01.
- Tillbakajustering av schablonbudgetökning 2022.
- Diverse justeringar exempelvis kapitaltjänst och budgetflytt mellan förvaltningarna.
- Lönekompensation (Riktspunkt PKV (prisindex för kommunal verksamhet) samt Hr-avdelningens bedömning)
- Priskompensation (PKV)
- Kompensation för fler invånare totalt i kommunen.
- Resursfördelningssystem – gäller enbart BU och SN. Resursfördelningen bygger på befolkningsförändringar i förskola inkl. pedagogisk omsorg, fritidshem, grund- och gymnasieskola samt äldreomsorg. Syftet är att kompensera för demografiska förändringar inom utvalda grupper.
- I beräkningsunderlaget för år 2023-2025 tas hänsyn till strategin inriktning för tillväxt. En proportionell justering av alla nämnders ramar görs för att nå beslutad resultatnivå på minst 2 procent, vilket betyder minskade ramar. I förslaget får barn- och utbildning samt kultur- och fritid en mindre justering än övriga nämnder. Inriktning visar att kommunen vill göra satsningar inom utbildning och fritid samt civilsamhället. Alla verksamheter är viktiga men i utredningen från Kairos Future om Tranås kommuns tillväxt läggs stor vikt på familj, fritid och trygghet vilket också ska genomsyra framtaget förslag på nämndernas driftsramar.
- Skatteunderlagsprognos från SKR 2022-02-17.
- Tidigare politiska beslut inkluderat i beräkningarna:
 - Socialnämnden
 - Parkgården: 0,6 mkr i ökning 2024, samt 0,6 mkr 2025, total 1,2 mkr i ökning för hyra.
 - Arbetsskor 250 tkr
 - Trygghetsskapande åtgärder 50 tkr
 - Barn- och utbildningsnämnden
 - Junkaremålsskolan: 5,9 mkr i ökning 2024, samt ytterligare ökning år 2025 med 5,9 mkr, totalt 11,8 mkr i ökning av ram för hyra.
 - Granelundskolan: 8,4 mkr i ökning år 2025, samt ytterligare ökning år 2026 med 8,4 mkr, totalt 16,9 mkr ökning av ram för hyra.
- Kapitaltjänstkostnader finns med i budgetramarna och är fördelad till nämnderna med ca 40 mkr exklusive taxfinansierade verksamheter. Kompensationsjustering för slutlig kapitaltjänstkostnad sker på bokslutsberedningen i februari år 2023.
- Kompensation för lön- och prisökning är 3,5 procent (40 mkr).

Tranås kommun ska leverera ett resultat i enlighet med god ekonomisk hushållning, vilket innebär att resultatet minst ska vara minst 2 procent av skatteintäkter och generella bidrag under en treårsperiod. Budgetberäkningarna är alltid baserade på SKRs prognoser för skatteintäkter och generella bidrag.

Kommunstyrelsens preliminära budgetramar för 2023-2025

Nedan tabell visar kommunstyrelsens beslut om preliminära ramar taget 2022-04-19. De preliminära ramarna innehåller skatteintäkter och generella bidrag från SKRs februariprognos 2022.

DRIFT (tkr)	KS prel budget 2023	KS prel bud- get 2024	KS prel bud- get 2025
KF inkl revision	6 219	6 427	6 609
KS +KLF	87 535	88 134	89 260
HRAF	82 476	83 039	79 484
BMN	6 328	6 511	6 666
TGN	49 253	50 007	50 515
KFN	42 072	42 732	43 293
BU	513 694	531 754	553 164
SOC	474 123	482 764	489 974
Nettokostnader exkl finansverksamhet	1 261 699	1 291 368	1 318 965
BU+SN+VUX+AMFs del	83,7%	83,9%	84,1%
Finansverksamhet	37 335	39 491	39 491
Uttag bolag	-10 000	-10 000	-10 000
Skatteintäkter och bi- drag	-1 315 319	-1 348 250	-1 377 081
Intäkter	-1 287 984	-1 318 759	-1 347 590
Årets resultat Tranås kommun	-26 285	-27 391	-28 625
Resultat i % av skat- teintäkter & gene- rella bidrag	2,0%	2,0%	2,1%

Tabell 1 visar kommunstyrelsens beslut av preliminära budgetramar och resultat för åren 2023-2025. I tabellen avser minustecknet intäkter och övriga siffror är kostnader.

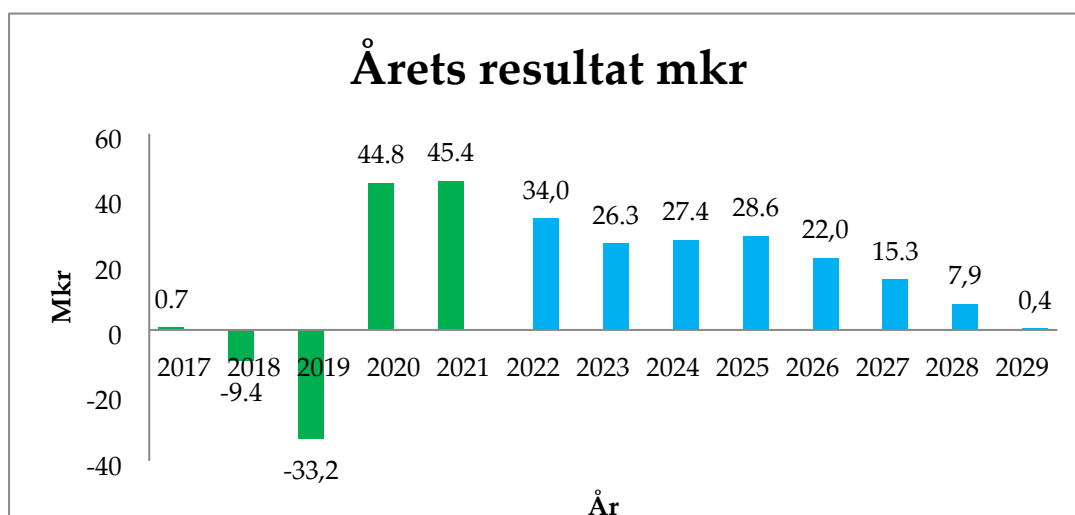
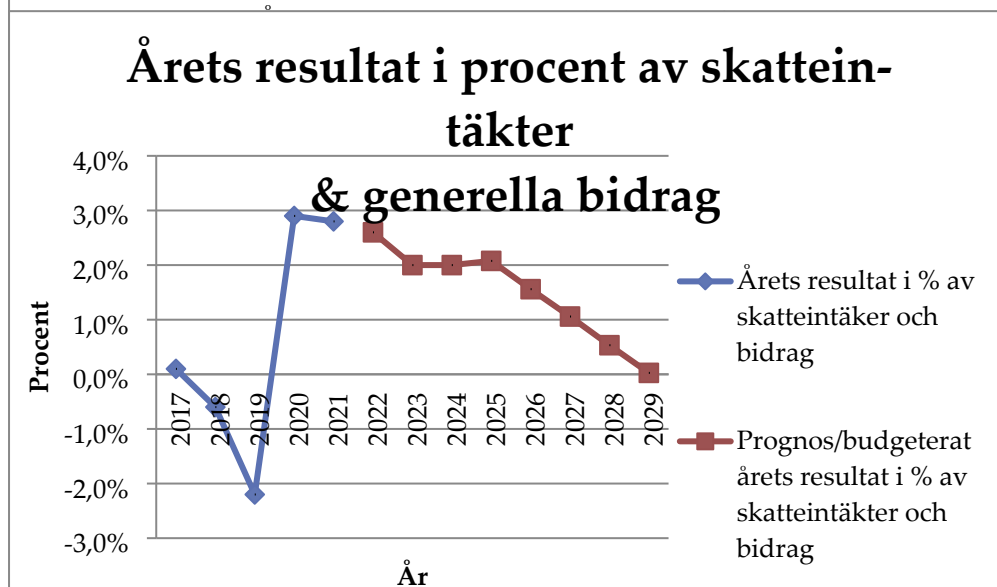

Diagram 2 visar årets resultat.

För åren 2026–2029 ligger nettokostnaderna i de preliminära budgetramarna till grund, uppräknade med 3 procent årligen. Skatteintäkter och generella bidrag är hämtade från SKRs februariprognos 2022.

Diagram 3 visar årets resultat i

procent av skatteintäkter och generella bidrag. För åren 2026–2029 ligger nettokostnaderna i de preliminära budgetramarna till grund, uppräknade med 3 procent årligen. Skatteintäkter och generella bidrag är hämtade från SKRs februariprognos 2022.

Nämndernas äskanden

Äskande från nämndernas verksamhetstexter har identifierats och nedan tabell sammanställer varje förvaltnings äskande. Äskandena är gjorda utifrån förutsättningarna i kommunstyrelsens preliminära budgetförslag. Vissa äskande behövs för att bedriva verksamheten men andra äskande är till riktade insatser för att effektivisera eller förbättra vissa delar inom Tranås kommuns organisation.

	Äskande 2023 (mkr)	Äskande 2024 (mkr)	Äskande 2025 (mkr)
FÖRVALTNING			
KF inkl revision	0	0	0
KS +KLF	1,7	0,5	0,5
<i>Dataavdelningen digitaliseringstjänst</i>	0,5	0,5	0,5
<i>Visualisering av kommun- och stadsutveckling</i>	0,5	0	0
<i>Arbeta med kontinuitetsplanering och då framförallt inom socialnämndens samt barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden</i>	0,7	0	0
HRAMF	0	0	0

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

BMN	0	0	0
TGN	0,8	0,8	0,8
<i>Lägre intäkter från skogsuttag vilket kräver ökad driftsbudget</i>	<i>0,8</i>	<i>0,8</i>	<i>0,8</i>
KFN	4,1	4,1	4,1
<i>Bibehålla nuvarande verksamhetsnivå</i>	<i>2,5</i>	<i>2,5</i>	<i>2,5</i>
<i>Utveckling</i>	<i>1,6</i>	<i>1,6</i>	<i>1,6</i>
BU	3,6	3,4	11,1
<i>Lön, lokal, livsmedel, skolskjuts (bränslekostn), interkommunal ersättning</i>	<i>3,6</i>	<i>3,4</i>	<i>11,1</i>
SOC	31,3	32,2	39,7
<i>Socialnämndens tilläggsäskande för att täcka underfinansierad verksamhet</i>	<i>26,8</i>	<i>26,2</i>	<i>28,2</i>
<i>Utökad driftsram för tvätt av arbetskläder</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>	<i>1,0</i>
<i>Utökad driftsram för hyreskostnad efter nybyggnation av Aspagården</i>	<i>0,0</i>	<i>1,5</i>	<i>1,5</i>
<i>Utökad driftsram för verkställande av individuellt anpassad gruppbofastadsverksamhet</i>	<i>3,5</i>	<i>3,5</i>	<i>3,5</i>
<i>Utökad driftsram för verkställande av insatser genom ny gruppbofastad LSS</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>5,5</i>
Totalt äskande 2023-2025 (mkr)	41,5	41,0	56,2

Tabell 3 visar äskande per förvaltning.

Läs mer om äskanden under respektive nämnds verksamhetsplan. Om alla äskanden beviljas kommer inte Tranås kommun att efterleva beslutad riktlinje om god ekonomisk hushållning där resultatnivån i procent i snitt på tre år ska ligga på minst 2 procent.

Kommunstyrelsens preliminära budgetramar för 2023-2025 reviderade med prognosförutsättningar från augusti 2022

Efter att de preliminära budgetramarna beslutades i våras har vår osäkra omvärld påverkat budgetförutsättningarna kraftigt kommande år. Den skenande inflationen gör att prognoser på kommande kostnader 2023 och framåt för exempelvis energi, livsmedel, hyror, löner och pensionskostnader ökat kraftigt på bara några månader. Det innebär att den preliminärt beslutade budgeten inte längre avspeglar verkligheten.

Ekonomiavdelningen fick i uppdrag av kommunstyrelsen att till budgetberedningen presentera budgetramar som inkluderar nu kända kostnadsökningar. Som grund till de nya ramarna ligger förutsättningar och parametrar från SKRs skatteunderlags- och makroprognos från 25 augusti. De nya ramarna är inget förslag från ekonomiavdelningen utan ska ses som en beräkning utifrån SKRs antaganden om skatte- och kostnadsutveckling. Sedan är det upp till fullmäktige att besluta om respektive nämnds ramtilldelning I nedan reviderade budgetramar har förvaltningarna fått ökade ramar för prisökning enligt nuvarande PKV. Lönekompensationen enligt PKV ligger på 3,1 % och i kommunstyrelsens budgetförslag har nämnderna fått en ökning med 3,5 %. Vanligtvis i budgetarbetet justeras ramarna med "osthyveln" för att nå resultat som överensstämmer med kommunfullmäktiges beslutade mål enligt god ekonomisk hushållning. Det vill säga, förvaltningarna får aldrig kompensation för verklig löne- och prisökning utan effektiviseringar krävs.

Kostnadsökningarna i de reviderade budgetramarna leder till lägre resultat år 2023. Kommunallagen säger att en kommun måste ha en budget i balans vilket innebär att fullmäktige inte kan besluta en budget med underskott om inte medel från resultatutjämningsreserv finns att ta i anspråk. Efter bokslutet 2021 har Tranås kommun 25,3 mkr reserverade i resultatutjämningsreserv. Om ett underskott ändå skulle uppstå vid årets slut, ska det återställas inom tre år enligt balanskravet. Det är mycket möjligt att staten kan komma att kompensera kommunerna för de ökade kostnaderna men då inget beslut eller information om sådan kompensation finns, är det inget som kan beaktas i de reviderade ramarna.

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Revideringar för år 2023:

- Skatteunderlagsprognos från SKR 2022-08-25:
 - Skatteintäkter och generella bidrag ökar med 21,2 mkr år 2023.
 - Skatteintäkter och generella bidrag ökar med 36,4 mkr år 2024.
 - Skatteintäkter och generella bidrag ökar med 44,6 mkr år 2025.
- Lönekompensation enligt SKRs makroprognos från 2022-08-25 :
 - Beräkning i budget 3,5%
 - SKRs prognos 3,1%
 - Ingen justering nedåt på mellanskillnaden
- Priskompensation enligt SKRs makroprognos från 2022-08-25:
 - Beräkning i budget 1,9%
 - SKRs prognos 3,8 %
 - Mellanskillnad på 1,9 % (12,8 mkr) i ramförstärkning till verksamheterna för att följa SKRs prognos för priskompensation
- Pensionskostnader – tillskott till finansverksamheten 21,1 mkr, vilket beror på:
 - Nytt pensionsavtal med premiehöjning från 4,5 % till 6% ger ökad kostnad för pensioner för hela Tranås kommun och kompensation läggs på finansen för att täcka upp för kostnadsökningen
- Verksamhetsflytt 8,2 mkr från barn-och utbildningsnämnden till kultur- och fritidsnämnden.

Den reviderade budgetramen för år 2024 och 2025 utgår från kommunstyrelsens preliminärt beslutade budgetram med uppräknings av prisjustering enligt PKV samt extra tillskott till verksamheterna på grund av ökade elkostnader.

Driftsramar reviderade med aktuella förutsättningar utifrån SKRs och KPAs prognoser i augusti, samt kompensation för ökade elkostnader ENBART för år 2023. Skulle el kompensation fördels för 2024-2025 med samma belopp skulle resultatet minska med 5 msek de åren. Det betyder att 2024 års resultat blir 22 638 tkr och år 2025 38 475 tkr. Inga äskanden finns inkluderade i ramarna:

DRIFT (tkr)	2023	2024	2025
KF inkl revision	6 357	6 618	6 705
KS +KLF	87 720	88 293	90 770
HRAF	84 755	85 132	80 906
BMN	6 364	6 503	6 673
TGN	52 296	51 638	51 560
KFN	52 884	51 712	52 878
BU	510 215	528 345	551 045
SOC	478 949	487 532	494 794
Nettokostnader exkl finansverksamhet	1 279 539	1 305 773	1 335 331
BU+SN+VUX+AMFs del	82,8%	83,2%	83,3%
Finansverksamhet	58 416	61 306	62 066
Uttag bolag	-10 000	-10 000	-10 000
Skatteintäkter och bidrag	-1 336 576	-1 384 717	-1 430 872
Intäkter	-1 288 160	-1 333 411	-1 378 806
Årets resultat Tranås kommun	-8 621	-27 638	-43 475

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Resultat i % av skatteintäkter & generella bidrag	0,6%	2,0%	3,0%
--	-------------	-------------	-------------

Tabell 2 visar ekonomiavdelningens revideringar utifrån aktuella förutsättningar i SKR:s skatteunderlags- och makroprognos från 25:e augusti. I tabellen avser minustecknet intäkter och övriga siffror är kostnader.

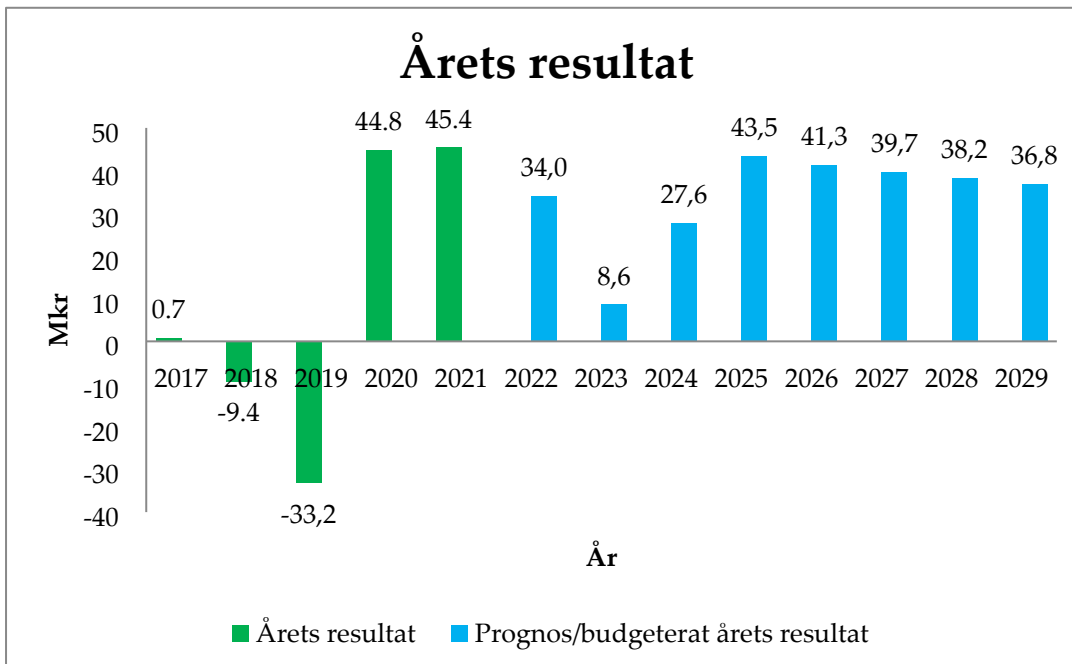

Diagram 4 visar årets resultat efter revideringar med aktuella förutsättningar. För åren 2026–2029 ligger nettokostnaderna i de preliminära budgetramarna till grund, uppräknade med 3 procent årligen. Skatteintäkter och generella bidrag är hämtade från SKRs augustiprognos 2022.

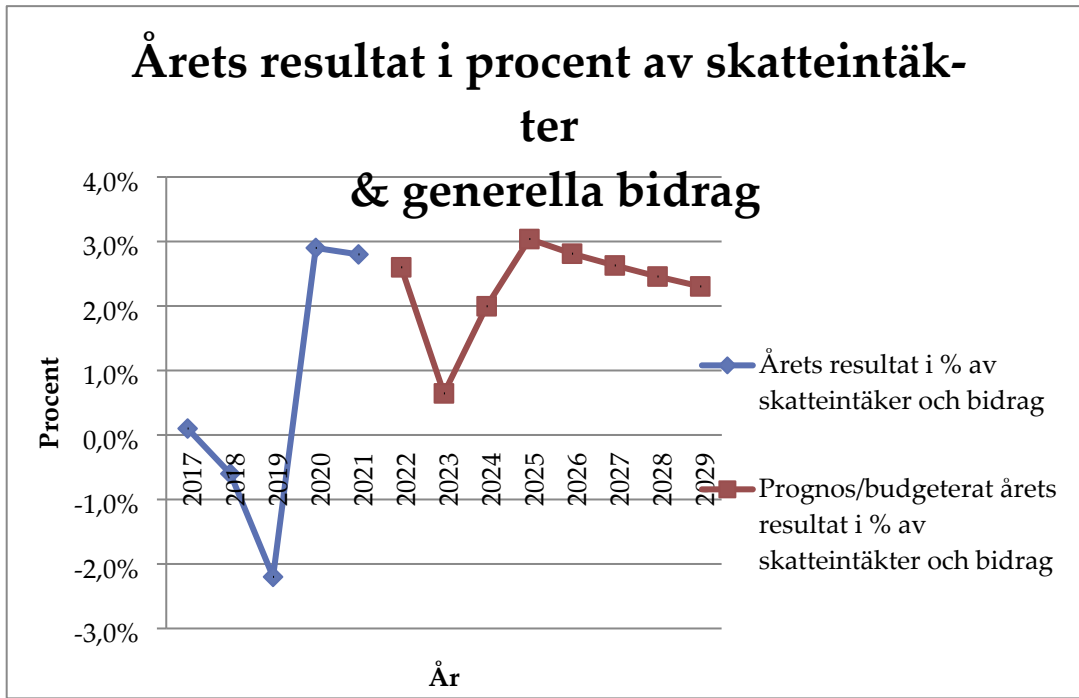

Diagram 5 visar årets resultat i procent av skatteintäkter och generella bidrag efter revideringar med nuvarande förutsättningar. För åren 2026–2029 ligger nettokostnaderna i de preliminära budgetramarna till grund, uppräknade med 3 procent årligen. Skatteintäkter och generella bidrag är häm-

tade från SKRs augustiprognos 2022.

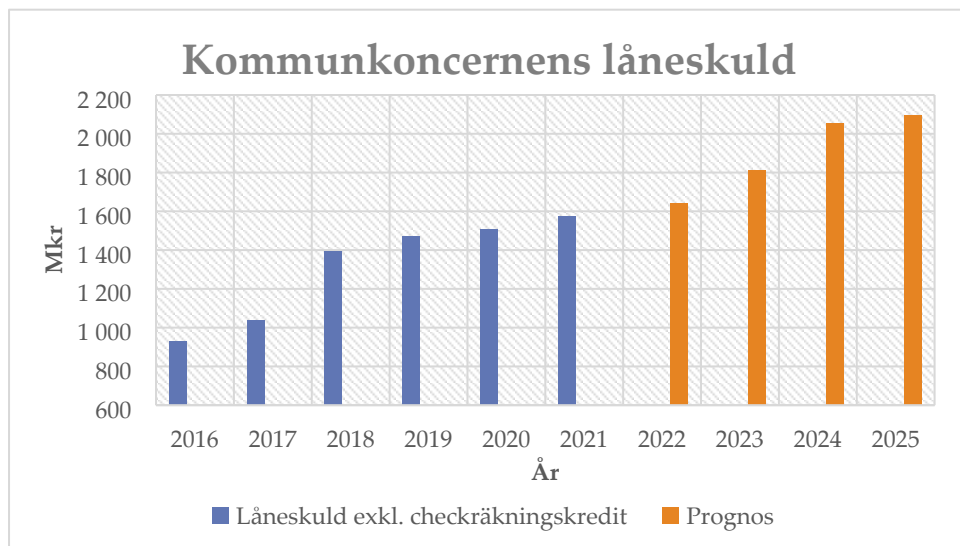
Beräkning av investeringsbudget 2023-2025

Investeringsbudgeten är uppdelad på företagslönsamma och inte företagslönsamma investeringar. För de företagslönsamma investeringarna gäller att dess intäkter minst beräknas täcka projektets kostnad. Vissa projekt är långsiktiga och intäkten kommer sannolikt inte alltid att kunna matchas mot kostnaden samma år, men i en långsiktig planering är projekten företagsekonomiskt lönsamma.

De egna medel som är tillgängliga att investera för, är beroende av kommunens resultat samt årets avskrivningar. Det utrymme behövs för att täcka upp för de investeringar som inte är företagslönsamma. Om kommunen inte kan finansiera investeringarna med egna medel behövs lånesituationen ses över och eventuellt finansiera vissa projekt genom upplåning. I dagsläget har kommunen inga lån men i kommunkoncernen finns det upptagna lån på närmare 1,6 miljarder kronor, med största andelen i bostadsbolaget. Alla kommunens verksamhetsfastigheter ligger i bostadsbolaget. Beroende av vilken typ av investering som sker får investeringen varierade konsekvenser för driftkostnaderna framöver. Investeringar kopplade till de avgiftsfinansierade verksamheterna i kommunen; vatten, avlopp, avfall och griftegård, finansieras genom beslutade taxor och avgifter.

Det är ingen självklarhet att varje nämnd behåller samma investeringsram år från år utan det är beroende av vilka projekt som Tranås kommun beslutar sig för att prioritera, därav kan ramar flyttas mellan nämnder innan slutligt budgetbeslut sker 7 november. Totala budgetramar är dock framräknade utifrån kommunens ekonomiska förutsättning att fortsatt ha en god ekonomisk hushållning i förhållande till skatteintäkter och generella bidrag. Kommunens mål är att investeringarna ska vara självfinansierade, vilket betyder att finansieringen sker av årets resultat exklusive årets avskrivningar eller av taxor.

Alla verksamhetsfastigheter ligger i koncernbolaget AB Tranåsbostäder och därmed alla investeringar som är kopplade till dessa lokaler. I de kommunala bolagen Tranås Stadshus AB och Östanå Parken AB finns inga investeringar. De investeringar som sker i Östanåparken görs av Tranås kommun.

Kapitaltjänstkostnader som uppstår ska rymmas inom kommunens budgetram. Blir investeringarna för höga kommer kapitaltjänstkostnaden ta utrymme ifrån den ordinarie verksamheten. Därav är det mycket viktigt att prioritera vilka investeringar som ska utföras de kommande åren. Ett omfattande arbete med investeringsprövning är en

nödvändighet för hela kommunkoncernen. Enligt statistik från Kommuninvest har kommunkoncernernas låneskuld, totalt i Sverige, mer än fördubblas till 719 miljarder kronor sedan 2007. Utvecklingen oroar experter då resultatnivåerna inte hängt med i samma utveckling. *Diagram 8 visar utvecklingen av låneskulden inom Tranås kommunkoncern 2016 -2021 med prognos till år 2025.*

Kommunstyrelsens preliminära investeringsramar för 2023-2025

Tabell 5 nedan visar beslutade preliminära investeringsramar uppdelat i skattefinansierade, varav lönsamma och ej lönsamma, samt taxefinansierade. Taxefinansierade investeringar är lönsamma då de ska finansieras av taxa och/eller avgift. I kommunstyrelsens beslut finns ingen investeringsram för år 2025, siffror för 2025 är nämndernas förslag.

(tkr)	2023	2024	2025
Investeringsram beslutad av kommunstyrelsen	89 135	84 635	163 685
<i>Varav skattefin företagslönsamma investeringar</i>	13 800	12 300	15 500
<i>Varav skattefin ej företagsamma investeringar</i>	38 035	55 920	75 060
<i>Varav taxefinansierade investeringar (företagslönsamma)</i>	37 300	16 415	73 125
Årets resultat *	26 285	27 391	28 625
Avskrivningar exkl. taxefinansierade investeringar	35 000	35 000	35 000
Nivå för självfinansiering	61 285	62 391	63 625
<i>Differens ej självfinansierade ej företagslönsamma investeringar **</i>	23 250	6 471	-11 435
<i>Differens ej självfinansierade ej företagslönsamma investeringar, snitt på tre år **</i>	6 095		

*Årets resultat från kommunstyrelsens preliminärt beslutade driftsbudget.

** Positiv differens innebär att ej företagslönsamma investeringar självfinansieras. Negativ differens innebär att ej företagslönsamma investeringar inte självfinansieras fullt ut.

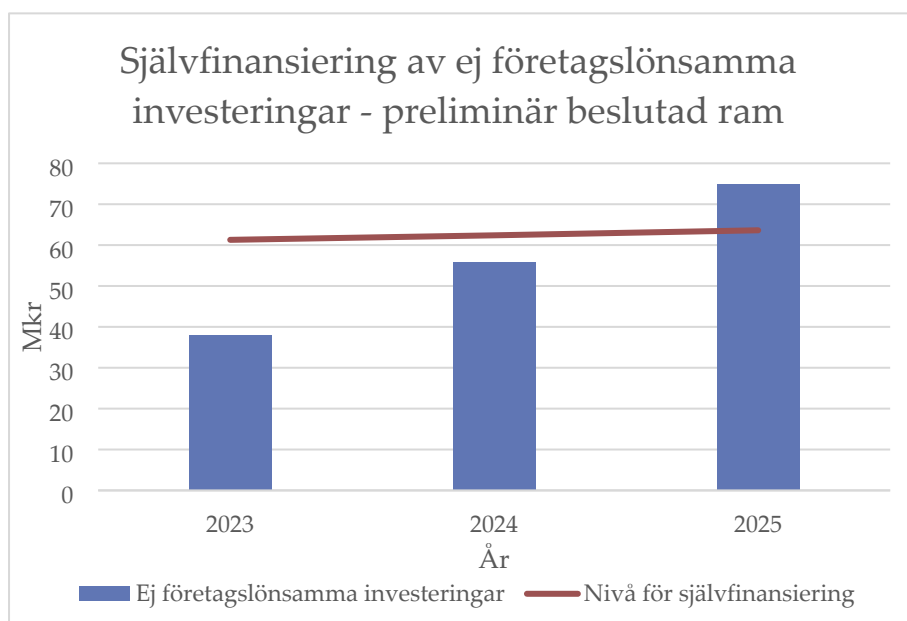

Diagram 9 visar ej företagslönsamma investeringar i blå stapel. Den röda linjen markerar nivån av de ej företagsamma investeringarna som är självfinansierade (årets resultat samt avskrivningar). År 2023-2024 självfinansieras alla ej företagslönsamma investeringar men det gör de inte år 2025. Årets resultat för respektive år är årets resultat från kommunstyrelsens preliminärt beslutade budgetramar.

Kommunstyrelsens preliminära investeringsramar för 2023-2025 med nämndernas äskanden

Efter kommunstyrelsens beslut om preliminära investeringsramar för 2023-2025 har nämnderna inkommit med äskanden.

2023: Nämndernas äskanden ökar investeringsramen med 4 395 tkr (skattefinansierade +9 100 tkr varav 5 700 tkr är företagslönsamma, taxefinansierade -4 705 tkr).

2024: Nämndernas äskanden ökar investeringsramen med 47 800 tkr (skattefinansierade +26 690 tkr varav 7 700 tkr är företagslönsamma, taxefinansierade +21 110 tkr).

2025: Finns ingen ram i kommunstyrelsens preliminära beslut. Nämndernas förslag är 163 685 tkr.

Tabell 6 visar nedan visar investeringsramar inklusive nämndernas äskanden uppdelat i skattefinansierade, varav lönsamma och ej lönsamma, samt taxefinansierade. Taxefinansierade investeringar är lönsamma då de ska finansieras av taxa och/eller avgift. I kommunstyrelsens beslut finns ingen investeringsram för år 2025, siffror för 2025 är nämndernas förslag.

(tkr)	2023	2024	2025
Investeringsram inkl. äskanden	93 530	132 435	163 685
<i>Varav skattefin företagslönsamma investeringar</i>	19 500	20 000	15 500
<i>Varav skattefin ej företagsamma investeringar</i>	41 435	74 910	75 060
<i>Varav taxefinansierade investeringar (företagslönsamma)</i>	32 595	37 525	73 125
Årets resultat *	8 621	27 638	43 475
Avskrivningar exkl. taxefinansierade investeringar	<u>35 000</u>	<u>35 000</u>	<u>35 000</u>
Nivå för självfinansiering	43 621	62 638	78 475
<i>Differens ej självfinansierade ej företagslönsamma investeringar **</i>	2 186	-12 272	3 415
<i>Differens ej självfinansierade ej företagslönsamma investeringar, snitt på tre år **</i>	-2 224		

*Årets resultat efter ekonomiavdelningens revideringar av driftsbudgeten.

** Positiv differens innebär att ej företagslönsamma investeringar självfinansieras. Negativ differens innebär att ej företagslönsamma investeringar inte självfinansieras fullt ut.

Investeringsprojekt på detaljnivå finns som bilaga 1.

Diagram 10 visar ej företagslönsamma investeringar i blå stapel. Den röda linjen markerar nivån av de ej företagsamma investeringarna som är självfinansierade (årets resultat samt avskrivningar). År 2023 och 2025 självfinansieras alla ej företagslönsamma investeringar men år 2024 självfinansieras inte de ej företagslönsamma investeringar fullt ut. Årets resultat för respektive år är årets resultat efter ekonomiavdelningens reviderade budgettra-

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

mar. I investeringarna finns de äskanden med som klassas som ej företagslönsamma.

Verksamhetsplaner

Kommunfullmäktige

Verksamhetsområden

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande politiska organ med det yttersta ansvaret för kommunens verksamhet. Genom reglementen fördelas beslutanderätt och ansvar vidare till kommunens styrelse och nämnder. Kommunfullmäktige består av 41 ordinarie ledamöter samt ersättare.

Kommunfullmäktige fattar beslut i frågor som rör kommunens organisation, ekonomi och övergripande planer samt val till kommunens nämnder.

Kommunfullmäktiges möten är allmänna och öppna där alla får komma och lyssna. Plats, tid och aktuella ärenden annonseras alltid i förväg på Tranås kommuns hemsida.

Mål och inriktning för budgetperiod 2023-2025

Kommunfullmäktige fastställde Strategi för hållbar utveckling som är ett dokument innehållande mål och inriktning för mandatperioden. Beslutet togs på fullmäktige möte 2019-12-16. I början av varje mandatperiod revideras de politiska prioriteringarna avseende kommunens mål och inriktning för verksamheterna.

Nämndens styrning mot inriktning för tillväxt

Kommunfullmäktige följer upp nämndernas och kommunstyrelsens arbete mot inriktning för tillväxt.

Mål och indikatorer

Målområde	Nämndmål	Indikator	Målvärde år 2023	Målvärde år 2024	Målvärde år 2025
God ekonomiskushållning	Soliditeten ska uppgå till minst 25 procent inklusive ansvarsförbindelse som pensionsskuld	Soliditet om minst 20 procent	20 procent	20 procent	20 procent
God ekonomiskushållning	Vinst i procent av skatteintäkter och generella bidrag långsiktigt		2,0 procent	2,0procent	2,0procent
God ekonomiskushållning	Vid konflikt mål eller medel är det medel som gäller	Efterlevnad av budgetramar	Budget i balans	Budget i balans	Budget i balans
Befolkningsökning: 25 000 invånare till år 2040	Antalet kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska öka	Antalet kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år; 20201231 = 4 266	Ökning	Ökning	Ökning
Befolkningsökning: 25 000 invånare till år 2040	Arbetslösheten hos kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska minska	Arbetslösheten hos invånare i åldersgruppen 30 - 50 år; 7 %	Minskning	Minskning	Minskning
Befolkningsökning: 25 000 invånare till år 2040	Andelen kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska öka	Andelen invånare i åldersgruppen 30 - 50 år; 20201231 = 18 903 som ger en andel på 22,6 %	Ökning	Ökning	Ökning

Analys

Kommunfullmäktige har fastställt ovanstående mål för den finansiella verksamheten och kommer att verka för att dessa uppfylls genom god ekonomisk hushållning.

Driftbudget 2023 med plan 2023-2024

<i>Avdelning (Mkr)</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Budget 2024</i>
Kommunfullmäktige	2,8	2,9	3,0
Revision	0,9	0,9	0,9
Överförmyndare	2,5	2,6	2,7
Summering	6,2	6,4	6,6
Ram	6,2	6,4	6,6
Avvikelse	0	0	0

Analys

Vid valår (2022) utökas kommunfullmäktiges budgetram med 500 tkr, men minskas med samma summa från 2023 fram till nästa valår då en engångshöjning görs igen år 2026. Inom kommunfullmäktiges ram hanteras till exempel kostnader för arvoden, webb-tv och partistöd.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kommunfullmäktige har fastställt ett reglemente för den interna kontrollen som kommunens nämnder arbetar utifrån med systematisk återrapportering till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Framtid

Valår 2022 påverkar år 2023 genom utbildning av de politiska valda i kommunal organisation och ekonomi. Översyn och förankring av den politiska organisationen och arbetsformer samt övergripande styrdokument kommer att göras i början på året.

Överförmyndare

Verksamhetsområden

Överförmyndaren ska rekrytera och granska ställföreträdare (SF) det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare.

Verksamheten består av en förtroendevald överförmyndare med en ersättare samt två handläggare.

Mål och inriktning för budgetperiod 2023-2025

Myndigheten fortsätter på den, sedan länge, inslagna vägen. Det är lagen och de krav som framkommer där som styr myndighetens verksamhet.

Om myndigheten kan uppfylla målen och de krav som ställs säkerställer myndigheten att kommunens innevånare får den service och det stöd som man kan förvänta sig av en väl fungerande överförmyndarverksamhet.

Myndighetens mål och uppföljning

Myndigheten har såväl interna mål och som legala krav att förhålla sig till. De viktigaste målen myndigheten har är:

- att inkommande ärenden ska handläggas skyndsamt och utan dröjsmål.
- att granskningen av föregående års SF-verksamhet ska vara slutförd i samband med halvårsskiftet.
- att de tillsatta SF utför sina uppdrag på ett förväntat sätt.

Månatlig uppföljning sker för att löpande tillse att myndighetens verksamhet följer, siktar mot och uppnår de uppsatta målen. Därtill görs en årlig revision av Länsstyrelsen i Östergötland som har samma syfte, att de legala kraven uppnås. Länsstyrelsen i sin tur rapporterar till Justitieombudsmannen.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

I maj 2022 överlämnades en utredning, ställföreträdarutredningen, till regeringen som syftar till att föreslå förändringar och förbättringar som i högre grad skyddar huvudmännen (kunderna) inom överförmyndarverksamheten. En orsak till detta är bl.a. att i ett antal fall så har såväl SF som Överförmyndare misskött sina uppdrag och huvudmännen har lidit skada, primärt av finansiell karaktär.

Förslagen till förbättringar i utredningen är många och förändringarna föreslås införas stegvis under perioden 2023-2027.

Framtid

Som ett alternativ till kommunalt utsedda SF finns sedan 2017 en lag om framtidsfullmakter och anhörigbehörighet. Det innebär att alla har rätt att utse sin egen SF/fullmaktstagare utan inblandning av Överförmyndaren och underlätta för närstående att utföra SF-liknande uppdrag till förmån för en anhörig eller vän. De sistnämnda förändringarna kommer på sikt att påverka myndighetens verksamhet. Då lagen kom till för fem år sedan lär vi få vänta några år innan vi kan skönja dess omfattning.

Revision

Verksamhetsområden

Kommunrevisionen arbetar på kommunfullmäktiges uppdrag. Revisorerna arbetar för ökad effektivitet och säkerhet i kommunen. Kommunrevisionen granskar samtliga nämnder samt samordnar lekmanrevisionen av kommunens bolag och stiftelser. En prövning görs om verksamheterna är ändamålsenliga och effektiva, om styrningen är tillräcklig och räkenskaperna rättvisande.

Revisionens uppdrag från kommunfullmäktige är att ge en årlig analys av kommunens situation, av dess verksamhet, ekonomi, planering och ledning. Kommunfullmäktiges presidium kan även begära uppdrag om fördjupning inom funktioner såsom räkenskap, internkontroll, ändamålsenliga processer, projekt och övergripande funktioner, ledning med mera. Varje uppdrag dokumenteras och presenteras för kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige väljer revisorer som ska granska att kommunens verksamhet drivs på ett bra sätt och enligt fullmäktiges beslut. Revisionen är demokratins sätt att kontrollera och främja kommunens verksamhet.

Personalresurser

Kommunrevisionen består av sex förtroendevalda revisorer.

Förbättringar och prioriteringar budget 2023 och plan 2024-2025

Revisionen arbetar med att genomlysna olika verksamheter i kommunen där förbättringar kan upptäckas. Resultaten från de granskningar och rapporter är en del i ställningstagandet vid de ansvarsprövningar som sker årligen i kommunfullmäktige.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kommunrevisionen kan genom granskningar bidra till att uppmärksamma brister och driva på förbättringar.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder, samordnar och har uppsikt över kommunens samlade verksamheter. Styrelsen ansvarar genom sin uppsiktsplikt att övervaka att kommunens verksamheter och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs.

Kommunledningsförvaltningen

Verksamhetsområden

Kommunledningsförvaltningen leds av kommundirektören som ansvarar för hela förvaltningens verksamhet samt för kommunens förvaltningschefer. Uppgifterna består i att styra och samordna hela den kommunala verksamheten och biträda kommunstyrelsen i arbetet med styrning och ledning av koncernen. Det innefattar också ett övergripande ansvar för fullgörandet av kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Kommundirektören har stöd av fem avdelningar som ansvarar för frågor inom ramen för respektive ansvarsområde.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen ansvarar för kommunen och kommunkoncernens övergripande ekonomifrågor. Ekonomisk planering, budget, bokslut/årsredovisning, finansieringsfrågor, redovisning, uppföljning samt inköp och upphandling ingår i avdelningen.

Data- och serviceavdelningen är kommunens centrala och samverkande stödfunktion som förser verksamheterna med kommunövergripande tjänster inom data, service och digitalisering. Avdelningen driver kommunövergripande digitaliseringsarbete som stöd åt förvaltningarna samt deltar aktivt i olika samverkansnätverk. Centrala funktioner som ingår i dataavdelningen är drift, support, inköp, data- och telekommunikation. Inom serviceenheten ingår reception, växel, tryckeri, vaktmästeri, centralarkiv och posthantering.

Kansliavdelningen ansvarar för nämndadministration. Avdelningen stödjer även demokratikommitté, valnämnd, landsbygdsråd, kommunala pensionärsrådet, KPR, samt rådet för funktionsnedsatta med all administration kring deras sammanträden. Inom avdelningen genomförs också övriga utredningar och annan ärendebereidning. Stöd till kommunens verksamheter ges inom följande områden: diarieföring, ärendehantering, rutin- och processutveckling samt kvalitetsstyrning.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningens ansvarar för frågor om trygghet och säkerhet, krisledning samt räddningstjänst. För att nå framgång är det nödvändigt med ett helhetsbegrepp kring frågorna om brottsförebyggande arbete, skydd mot olyckor, krisberedskap samt civilt försvar. Samverkan med myndigheter, frivilligorganisationer och näringslivet är en viktig faktor för arbetet.

Tillväxtavdelningen har ansvar för fysisk planering, lokalplanering, förvaltning av kommunens fastigheter samt GIS/MBK verksamhet. Avdelningens verksamhet riktar sig mot två olika politiska organisationer, bygg- och miljönämnden och kommunstyrelsen. Inom fysisk planering är målsättningen att uppnå god markanvändning som motsvarar kommunens målsättning för tillväxt, hållbarhet och kommunikationer mm. Detta sker genom en bred samverkan och förankring med myndigheter, näringsliv, allmänhet och inte minst den politiska organisationen.

Mål och inriktning för budgetperioden 2023-2025

Under den kommande perioden är förvaltningens mål och inriktning att utveckla kommunens verksamheter optimalt och kostnadseffektivt utifrån Tranås kommuns behov. Inriktningen är att stärka det strategiska och samordnande perspektivet för att uppnå en hållbar utveckling som värnar om kommuninvånarnas bästa. Det kan vi åstadkomma genom att utveckla vår styrning och att alltid uppmärksamma ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiv i våra beslut.

Prioriterade mål framöver:

- initiera innovationsprojekt i vårt innovationslabb där Tranås kommun ges möjlighet att omvärldsbevakna, bedriva pilotprojekt och korta vägen från idé till implementation för att skapa verksamhetsnytta,
- öka inköpsmognaden hos kommunens medarbetare men även skapa goda kontakter med våra leverantörer som bidrar till ett bra företagsklimat,
- ytterligare förbättra kommunens upphandlingar för ändamålsenliga och kostnadseffektiva avtal
- digital hantering av hela ärendeprocessen,
- skapa förutsättningar för systematiskt kvalitets- och innovationsarbete med kommungemensamt fokus,
- uppdaterade styrdokument samlade på en plats som finns att tillgå internt samt externt,
- skapa förutsättningar för systematiskt och kvalitetssäkert ledningssystem med kommungemensamt fokus,
- skapa förutsättningar för systematiskt, kvalitets- och rättssäkert dataskyddsarbete med kommungemensamt fokus,
- skapa tillgänglighetsanpassad information på hemsidan,
- arbeta med förebyggande åtgärder så att olyckor inte ska inträffa men när de trots allt gör det läggs fokus på att minimera skadorna och ha den drabbade i centrum,
- anta ny översiktsplan, som säkerställer en bra utveckling inom tillväxt på kort och lång sikt och då ingår även målsättningen att utveckla fastighetsbeståndet i strategiska lägen sammantagande av en markpolicy,
- starta upp och bedriva ett effektivt brottsförebyggande arbete,
- ett intensifierat säkerhetsarbete.

Genom omvärldsbevakning och nära samverkan med andra kommuner utvecklar vi ständigt kommunledningsförvaltningens avdelningar.

Nämndens styrning mot inriktning för tillväxt

Förvaltningen bidrar till tillväxtnålet genom att marknadsföra Tranås kommun som arbetsplats för att attrahera nya medarbetare att jobba inom våra verksamheter. Vi kan även uppnå skalfördelar genom ett tvärfunktionellt arbete mellan kommunens verksamheter/förvaltningar för att matcha mål och medel.

Kommunledningsförvaltningen ger stöd till övriga förvaltningar och har en styrande funktion inom sina verksamhetsområden och på det kommunövergripande planet. Stor kraft kommer läggas för att förverkliga inriktning för tillväxt och dess program. Som exempel kan nämnas området bostäder där tillväxtavdelningen men också köp av verksamhet hos Tranås United inom ”Bo och Leva” samt tillväxtmedel bidrar till framtida produktion av villor/villalikhade bostäder samt inflyttningsfrämjande åtgärder/kommunikation.

Förvaltningens avdelningar kan ta emot praktikanter från högskolor, arbetssökande eller LIA-studenter. På så sätt ges studenter och arbetssökande arbetslivserfarenhet vilket skapa möjlighet att minska arbetslösheten i kommunen. Inom upphandling kan krav sättas att leverantören ska inkludera sociala kontrakt för att få vara med i upphandlingsförfarandet vilket kan leda till fler individer i arbete.

Genom att skapa flexibla förutsättningar för näringslivet att utvecklas med nyetableringar och genom att utvecklas i sina befintliga lokaler/fastigheter. När det gäller bostäder är målsättningen att skapa förutsättningar för differentierade former för boende i olika attraktiva lägen, genom att vikta olika typer av boende och lägen kan man även rikta in sig på vissa grupper som kommunen anger i sina styrdokument. Genom ett aktivt trygghetsskapande arbete bidrar vi till att Tranås är en attraktiv kommun att bo, vistas och leva i.

Nämndmål och indikatorer

Målområde	Avdelningsmål	Indikator	Målvärde år 2023	Målvärde år 2024	Målvärde år 2025
Digitalisering					
Innovation	Att öka antalet startade innovationsprojekt	Nyttillkomna innovationsprojekt per år	1	2	2
Digitaliserade processer	Att alla ärendeflöde för den politiska processen ska vara digitala	Antal digitalt diarieförda ärenden per år	Ökning > 10%	Ökning > 10%	Ökning > 10%
Ekonomi					
Prognossäkerhet	Förbättrad ekonomisk förmåga att prognosticera utfall	Avvikelseprognos jämfört med utfall	1 % i avvikelse prognos jämfört med utfall	1 % i avvikelse prognos jämfört med utfall	1 % i avvikelse prognos jämfört med utfall
Exploatering	Att bostadsområde ska vara företagsekonomiskt lönsamma	Andel lönsamma projekt	100%	100%	100%
Bostäder Exploatering	Att ha minst 10 villatomter i attraktivt läge		10	10	10
Bostäder Planberedskap	Detaljpanelagt för lägst 50 villa- eller villalikhnande tomter.		50	50	50
Industri Exploatering	10 ha grov-terrasserad		10	10	10
Industri Planberedskap	Markinnehav 60 ha varav 30 ha detaljplanerat		60 (30)	60 (30)	60 (30)
Leverantörstrohet	Att följsamheten till inköpstrohet förbättras	Leverantörstrohet mäts	60 %	70%	85%
Säkerhet och trygghet					
Hjälp vid nödläge	Bibehålla en median-responstid på under 8 minuter	Responstid för räddningstjänst, dvs. tid från när 112 anropet ankom till första resurs är på plats. Mediantid i minuter.	< 8 min	< 8 min	< 8 min

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Utvecklade bränder i byggnad	Förbättring för varje år (2021 låg Tranås på 0,46)	Antal utvecklade bränder i byggnad per 1000 invånare	< 0,44	< 0,42	< 0,40
Anmälda våldsbrott	Förbättring för varje år (2021 låg Tranås på 9,9)	Antal anmälda våldsbrott per 1 000 invånare	< 9,7	< 9,5	< 9,3
Anmälda stöld- och tillgreppsbrott	Förbättring för varje år (2021 låg Tranås på 24,8)	Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott per 1 000 invånare	< 24,5	< 24	< 23,5
Anmälda brott om skadegörelse	Förbättring för varje år (2021 låg Tranås på 9,4)	Antal anmälda brott om skadegörelse per 1 000 invånare	< 9,2	< 9,0	< 8,8

Analys

Prioriteringen är att fokusera på digitalisering och att automatisera processer. Syftet är att frigöra tid och kunna fokusera på viktiga arbetsuppgifter såsom strategiska frågor inom stödfunktionerna. Grunden med digitalisering är att erbjuda en ”stabil IT grund” med hög ”kundfokus”, ”innovation” och ”långsiktighet”. Med genomarbetade upphandlingar, ökad avtalstrohet och konsolidering av IT-system minimerar vi kostnaderna.

Trygghetsfrågan är avgörande för att vår kommun ska ha en ljus framtid. En viktig del i tryggheten är att snabbt få professionell hjälp vid olyckor. Olycksförebyggande och operativ räddningstjänst är som alltid viktigt men med tanke på vad som händer i vår omvärld kommer ett stort fokus läggas på civilt försvar, krisberedskap samt brottsförebyggande arbete under de kommande åren. Från hösten 2023 utökas organisationen med en brottsförebyggande samordnare.

En hög och säker kvalitet på planarbete är mycket resursbesparande för att undvika planer som ej vinner laga kraft vid prövning. Alla bostadsprojekt ska vara lönsamma vilket ställer krav på god fysisk planering med hushållning av mark, smarta lösning där gestaltning och attraktivitet behålls. I exploateringsfasen ställs höga krav på ledning av projektering och utbyggnad med målsättning på goda anbud och ett utförande som motsvara beställningen. Företagsekonomiskt goda projekt förutsätter dock en marknad som fungerar.

Driftbudget 2023 med plan 2024-2025

Avdelning (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Kommunstyrelsen ***	23,2	22,9	23,9
Data-och serviceavdelningen*	21,8	22,0	22,0
Ekonomi- och upphandlingsavdelningen	10,8	10,8	10,8
Tillväxtavdelningen**	9,0	8,4	8,4
Kansliavdelningen	5,0	5,0	5,0
Samhällsskydd och beredskap	19,4	19,5	19,6
Summering	89,2	88,6	89,7
Ram	87,5	88,1	89,2
Avvikelse	-1,7	-0,5	-0,5

**Dataavdelningen äskar från år 2023 och framåt 500 tkr till utökad tjänst inom digitalisering.*

*** Tillväxtavdelningen äskar för år 2023 700 tkr för visualisering av kommun- och stadsutveckling i syfte att visa på framåtanda som leder till positiv tillväxt.*

****Centralt inom KLF äskas för 2023 500 tkr för arbete med kontinuitetsplanering och då framförallt inom socialnämndens samt barn- och utbildningsnämndens verksamhetsområden.*

Analys

Förvaltningen ser ett utökat behov av tjänster inom stödverksamhet för att underlätta och förenkla för alla förvaltningar. Vissa automatiseringar och digitaliseringar inom stödfunktionerna kan medföra lägre kostnader på övriga förvaltningar men merkostnaden för utvecklingen hamnar på vår förvaltning. Det är viktigt att våga göra centrala satsningar för att skapa mervärde hos våra kunder, vilket kan betyda omfördelning av budgetramar för att kunna finansiera satsningar som gynnar hela kommunen.

För att kunna åtgärda ineffektiva processer behövs det bland annat göras bedömningar av orsaken till ineffektiva lösningar samt vilken utveckling och förändring som kommer ge bättre arbetsmiljö eller besparingar inom alla områden allra helst inom digitalisering. En bedömning behöver också kunna göras utifrån mer strategiska perspektiv.

I nuläget saknas kapacitet för att vara en ledande kommun inom digitalisering. IT är en djupt integrerad och komplex del av kommunens verksamhet och en förutsättning för att vi som kommun ska kunna fullfölja vårt uppdrag på ett effektivt sätt. Till vår styrka har vi en egen IT-organisation som förstår vår verksamhet vilket möjliggör en utveckling för Tranås kommuns bästa samt att vi samverkar med andra kommuner där det är lämpligt. Ökade risker för cyberhot i kombination med lagkrav ställer höga krav på såväl teknisk utrustning och vidareutbildning som kunskap hos användarna.

Aktivitet på byggmarknaden för bostäder och verksamhet är viktigt eftersom det genererar intäkter från planavgifter och planavtal. Dessutom påverkas ekonomin i stor grad av hyresintäkter från kommunens förvaltningsbestånd och i de fall kommunen förvärvar eller avyttrar. Generellt gäller även att eftersträva marknadsmässiga arrenden som är ett långsiktigt arbete pga avtalens olika bindningstid, men vid tillfällen för villkorsändring ska arrendavgälden följas upp på ett marknadsmässigt sätt.

Det är svårt att rymma utökade kostnader inom befintlig budget när budgeten enbart räknas upp med 0,6-0,9 % mellan åren. Enbart löne- och prisökningen ligger på 3-5 % i ökade kostnader.

Prioriteringar

Digitalisering är en stor möjliggörare för att möta den demografiska utvecklingen med bibehållen kvalitet, service och kostnad. Digitalisering inom förvaltningen gör oss effektivare och med nya arbetssätt ökar vi kvalitet och service mot övriga förvaltningar. Förvaltningen är delaktig i digitaliseringsprojekt som pågår inom kommunen och stödjer verksamheterna i sitt digitaliseringsarbete. Ett exempel på en viktig digitaliseringsprocess är implementering av digital signering av protokoll och dylikt i kommunen. Kansliavdelningen prioriterar en fortsatt digitalisering och kvalitetssäkring av ärendehanteringsprocessen.

Förvaltningen arbetar långsiktigt för ökad effektivitet inom alla kommunens verksamheter för att frigöra tid med hjälp av tekniska lösningar, arbetssätt och utveckla/avveckla arbetsroller. Lösningar som utvecklas ska matcha kommunens behov på bästa sätt. Kommunen kan skapa stora fördelar genom verksamhetsutveckling med ny teknik såsom automatisering av manuella arbetsuppgifter (rpa) och smarta sensorer (IoT) där vi nyligen avslutat ett nära samarbete med Linköpings Universitet med fokus kring automation.

Vi ska skapa effektivitet genom god ekonomisk hushållning, utbildningar, kvalitativa uppföljningar och analyser samt att hela organisationen följer lagar och regler, riktlinjer och rutiner.

Anta en markpolicy som bland annat anger riktlinjer för hantering och ekonomiska förutsättningar för förvaltningsfastigheter. Att fastställa översiktsplan som ger vägledning i hur mark- och vattenområden ska användas. Att årligen anta lokalförsörjningsprogram som ger god överblick över de inhyrda förvaltningslokalerna och målsättning om ett effektiv utnyttjande.

Investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

<i>Avdelning (Mkr)</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Budget 2024</i>	<i>Budget 2025</i>
Kommunstyrelsen	1,0	0,6	0,8
Data- o serviceavd	2,0	3,4	4,4
Ekonomi- o upphandlingsavd	0,4	1,0	3,0
Tillväxtavd	21,7	31,1	21,6
Kansliavd	0,3	0,3	0,3
Samhällsskydd och beredskap	0,5	4,2	0,2
Summering	26,0	40,6	30,3
Ram	27,2	26,4	
Avvikelse	+1,2	-14,2	

Analys

Investeringar under perioden är främst ämnade som reinvestering av IT-infrastruktur för att upprätthålla en hög driftsäkerhet och tillgänglighet. Investeringar genomförs dels för att motverka teknisk skuld med gammal utrustning som innebär risk för systemstörningar samt att rusta oss mot framtida cyberhot.

En ny släckbil till räddningstjänsten behöver köpas in. Den befintliga kommer finnas kvar som utryckningsfordon för deltidbrandmännen i ytterligare minst 10 år. Det finns även investeringsbehov av en ny motorspruta samt utbyte av Rakelterminaler.

Uppgraderingar och nya funktioner inom ekonomi- och inköpssystem, uppdateringar av kommunens ärendehanteringssystem och diarium W3D3 för att upprätthålla god kvalitet i systemet samt utveckla systemet efter verksamheternas behov.

Tillväxtavdelningens investeringar är beroende av politiska beslut vilket gör den osäker i form av att avdelningen inte vet när investeringen ska ske. Exempel på det är höjd markberedskap för industrimark på Höganlofts industriområde, infrastruktur runt Granelunds skola samt andra etableringar som kan tillkomma under mandatperioden vilket man i dagsläget inte känner till. I dagsläget har tillväxtavdelningen tagit höjd för tillväxtinvesteringar i markköp på 10 mkr per år men det är svårt att förutspå att alla 10 mkr ska vara företagslönsamma, dock ska alla förvärv vara samhällsekonomiska.

Bostadsprojekt ska vara företagsekonomiskt lönsamma medan iordningställande av industrimark och försäljning av den samma är, enligt kommunfullmäktiges fastställda taxa, inte företagsekonomiskt lönsamt men ger en samhällsekonomisk vinst.

Prioriteringar

Reinvestering av grundläggande IT-infrastruktur såsom nätverk, server och datalagring samt investeringar i brandbilar, uppgraderingar av system i kombination med mindre innovationsprojekt är nödvändiga för att våra verksamheter ska kunna utvecklas samt blir effektivare med god kvalitet.

Förundersökning och omvärldspaning av våra investeringar görs löpande exempelvis behöver ekonomisystem inklusive hela flödet från budget till färdig årsredovisning granskas för att kunna för-

bättra dagens process. Prioriteringar ligger i att kartlägga alla processer som är tänkbara att automatisera.

Mark för villalikhande bostäder som är klar till försäljning ska ges hög prioritet. Kommunen får återigen inte hamna i ett läge där det blir brist på ett varierat utbud av attraktiva tomter för prioriterade boendeformer. Lång framförhållning i markförvärv och planering för industrimark är avgörande för att ha möjligheten att möta efterfrågan. Strategiska markköp avgörs och prioriteras löpande när möjligheten uppstår.

Personal

Kompetensförsörjningen inom alla stödverksamheter är nödvändig för att kunna hålla jämna steg med utvecklingen och kunna åtnjuta de vinster som nya tillämpningar och arbetssätt erbjuder, detta i kombination med erfarna medarbetare.

Förvaltningen har avdelningsvis regelbundna arbetsplatsträffar där verksamhetsaktuella frågor samt arbetsmiljö diskuteras. Medarbetarsamtal samt lönesamtal genomförs årligen med samtliga medarbetare.

Inom digitalisering behövs medarbetare med hög verksamhetskänedom som känner till hur vi jobbar i vår kommun och vad vårt behov är som störst. Dataavdelningen ser ett behov av medarbetare som såväl jobbar operativt med teknik, programmering av robotiserade och automatiserade flöden som taktiska projektledare som verkställer och följer upp att nyttan uppstår i verksamheten. Kunskap inom gratismjukvara (open source), integration och cybersäkerhet kommer också vara en viktig del i framtiden för att få en hög flexibilitet i våra lösningar till en låg kostnad.

För att stärka kommunens digitala förmåga har data- och serviceavdelningen riktat om resurser samt bedrivit ett nära samarbete med Tranås Energi vilket resulterat i möjlig samfinansiering av en ny tjänst inom mjukvaruutveckling, integrationslösningar och automation. Tjänsten kommer att bidra till ökad digitalisering inom koncernen och organisatoriskt tillhöra dataavdelningen med en procentuell fördelning 80/20.

Generellt är det en hög arbetsbelastning på avdelningarna som ska serva och supportera alla verksamheter i kommunen. Rekrytering av GIS-samordnare har skapat förutsättningar för höjd kompetens inom området och bättre beställarkompetens gentemot upphandlad konsult.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kvalitet i arbetet är en nyckelfaktor för förvaltningens framgång. Detta skapas genom kompetenta och engagerade medarbetare i verksamheter med goda rutiner. En annan förutsättning för att uppnå kvalitet är att arbeta systematiskt med att dokumentera, analysera och följa upp resultat i förhållande till de krav och mål vi har att förhålla oss till. Tydliga processer och roller, med utgångspunkt i vår ledstjärna, gör att vi kan skapa en stabil verksamhet med kunden i centrum. En stabil organisation som arbetar systematiskt med utveckling kan enklare och snabbare anpassa sig efter omvärldens förändringar och krav.

Kansliavdelningen ansvarar för stöd och utveckling av kommunens ledningssystem som bland annat kvalitetssäkrar hanteringen av kommunens styrdokument. Gällande det sistnämnda pågår ett utvecklingsarbete genom nytt system för beslutsunderlag och digitala plattor.

Genom internkontroll av verksamheter uppnås effektivitet och säkerhet i kommunorganisationen i frågor som rör verksamhet, ekonomi och tillämpning av lagar och föreskrifter.

Varje år fastställs verksamhetsplaner med övergripande mål för att bedriva en ändamålsenlig och kvalitativ verksamhet. En gång per år genomför kansliavdelningen en risk- och väsentlighetsanalys

för avdelningens verksamhet som tillsammans med kommunledningsförvaltningens övriga avdelningar utgör grunden för kommunstyrelsens internkontrollplan.

Vid arbetsplatsträffar och medarbetarsamtal identifieras områden med utvecklingsbehov. Det är ett sätt att skapa en dialog med medarbetarna om gemensamma mål och strategier samt att lokalisera orsakerna till eventuella brister eller problem.

Framtid

Data- och serviceavdelningen ser att den framtida önskade effekten av digitalisering är viktig och kan styras i olika riktningar exempelvis erbjuda mer välfärd till invånarna, underlätta den demografiska utvecklingen, höjd kvalitet, sänka kostnader, effektivisera eller bli mer ekologiskt hållbar. Här kommer vår ”Digital viljeriktning” användas för samsyn inom vår kommun.

Den traditionella IT och serviceverksamheten är under stor förändring i samband med ökad efterfråga på digital teknik, nya arbetssätt, beteenden och förväntningar hos våra kunder, medarbetare och invånare. Arbetsmoment och arbetsmetoder inom och utanför avdelningen kommer med största sannolikhet förändras i grunden.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen ska fokusera på att lyfta fram och skapa delaktighet i organisationen så att ett ökat ansvarstagande och ett ledarskap kan lyfta fram inköp och upphandling som ett strategiskt verktyg för att skapa en välfärd i balans.

För att kunna arbeta mer med strategiska inköpsprocesser måste det finnas ett antal förutsättningar på plats i verksamheterna, exempel är inköspolicy och inköpsplaner, inköpsorganisationens struktur och sammansättning, inköpsrutiner, nyckeltal för inköp, IT för inköp.

En framtida utmaning är att försöka nå alla utvecklingsområden då det krävs både resurser, tid och erfarenhet. Speciellt inom ekonomifunktionerna som blir mindre i takt med digitaliseringen. Genom att organisera sig i interna ”shared service centers” tillsammans inom kommunkoncernen skulle kommunen kunna utnyttja skalfördelar, standardiserade processer, teknik och kompetens inom hela koncernen.

Kansliavdelningen lägger stort fokus på att digitalisera, utveckla och kvalitetssäkra kommunens administrativa processer under de kommande åren.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningen kommer fortsätta bedriva effektiva räddningsinsatser och ett väl fungerande olycksförebyggande arbete tillsammans med Räddsam F. Skapa ett brottsförebyggande arbete som ligger i framkant samt stärka det civila försvaret och krisberedskapen.

Tillväxtavdelningen är i stor grad beroende av utveckling i omvärlden och vad som sker runt omkring. Omvärldsbevakning är alltså väsentligt för att i ett tidigt skede fånga upp förändringar som behöver applicera i den fysiska planeringen. Förändringar sker främst i olika typer av boendemiljöer och är avgörande för attraktiviteten till kommunen. Till detta kommer alla typer av klimat- och hållbarhetsaspekter som framgent behöver ges stort fokus.

En ständig utveckling inom visualisering och reducerade kostnader samt mer användarvänliga programvaror ger oss möjlighet för att öka förståelsen till beslutsfattare och allmänhet i både större och mindre projekt

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen

Verksamhetsområden

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen består av:

- Hr-avdelningen
- VUX Tranås
- Arbetsmarknad och Integration
- Stöd och försörjning

Tillsammans organiseras verksamheterna med det gemensamma målet att få fler personer i arbete/sysselsättning och därmed fler personer i egenförsörjning.

Förvaltningen för sitt arbete framåt genom bland annat följande verksamheter:

- Arbetsmarknadsanställningar
- Arbetsträning
- Arbetsmarknadskunskap
- Yrkesutbildningar
- Yrkesspår
- Yrkessvenska
- Gymnasieutbildning (vuxna)
- Integrationsarbete
- Svenska för invandrare (SFI)
- Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) för ungdomar 16-20 år
- Samordningsansvar för samverkan med Arbetsförmedlingen
- Lagstadgad samhällsorientering för ny-anlända
- Samordning av Tranås kommuns arbete med mottagande och etablering av ny-anlända
- Feriejobb (ungdomar)
- Studievägledning
- Stöd i rehabiliteringsprocessen
- Kompetensförsörjning
- Rekrytering
- Arbetsrätt
- Arbetsmiljö
- Facklig samverkan
- Handläggning av försörjningsstöd

Mål och inriktning för budgetperiod 2023-2025

Problematiken och svårigheterna kring försörjningsstöd är att förstå vad statistikens siffror egentligen står för. För siffrorna innebär så många fler faktorer till varför siffrorna ser ut som dom gör, men att siffrorna står för fler saker än enbart att det är många personer i behov av ekonomiskt stöd från kommunen. Det är först när förståelse uppnås som ett agerande kan ske.

Så vad är det då som döljer sig bakom höga kostnader kring försörjningsstöd? Arbetslöshet är och förblir den grundläggande anledningen till att det uppstår ett behov av ekonomiskt stöd från kommunen. Men vad döljer sig bakom arbetslösheten? Ofta handlar det enbart om avsaknad av utbildning eller tillräcklig erfarenhet men också brister i det svenska språket eller att glappet i CV:t är så pass stort att det gör att anställningarna uteblir och därmed skapar en ostabil position på arbetsmarknaden. Kanske handlar detta i sin tur om att det pågår en ostrukturerad vardag men som ofta genom kommunens insatser kan få fart på processen mot studier och arbete. Bakom en ostrukturerad vardag kan det handla om exempelvis psykisk ohälsa eller missbruk som gör att individen står långt från arbetsmarknaden. Det är det här komplexa och breda spektret som ligger bakom kostnader för försörjningsstöd och således uppdraget för Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen. I takt med ökade kostnader i Tranås kommun har den här problematiken tillåtits att pågå utan större åtgärder under många år.

2021 var Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens första officiella startår. Förvaltningens tillskapande är en av många åtgärder för att vända negativa trender och skapa en mer välmående och konkurrenskraftig kommun. Förvaltningen startade sitt arbete utifrån två aspekter;

- *skapa förutsättningar och stöd för individer utanför arbetsmarknaden som tillfälligt står under kommunens försörjning.*
- *Som ett resultat av arbetet med att öka antalet medborgare i egenförsörjning; sänka kostnaderna för försörjningsstöd för Tranås kommun. Sänkta kostnader som kan ge större utrymme till positiv utveckling av kommunen.*

Utöver den här grunden pågår ett arbete med att administrativt effektivisera, intensifiera och bevaka bedömningsprocesserna för försörjningsstöd. Exempelvis för att säkra arbetet med bidragsbrott eller att rutinemässigt se över lagtext i förhållande till krav, rättigheter och skyldigheter hos förvaltningen kontra individen.

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens arbete har gett resultat på kort tid. Redan efter första året kan det genom analys av måttet *ekonomiskt bistånd per invånare* påvisas ett tydligt trendbrott. Analysen, som görs årligen av Kolada (som administreras av Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA, på uppdrag av SKR), visar att Tranås sänkt kostnaderna för ekonomiskt bistånd per invånare under 2021 och har med det vänt en flerårig negativ trend. Detta innebär början på en förväntat stor förändring i Tranås. Inte bara för kommunens ökade möjligheter att satsa på förebyggande områden såsom skola, kultur och säkerhetsförebyggande arbete. Det innebär också att fler Tranåsbor arbetar eller har startat upp studier som så småningom förstärker ställningen på arbetsmarknaden.

Förvaltningens arbete är bara en del av en helhet för att åstadkomma förändring. Kostnaderna för försörjningsstöd är hela samhällets. Precis som för all annan service som skattebetalarna bidrar till; skola, räddningstjänst, gator, vatten, kultur med mera, så innefattar även skattekostnaderna kostnaderna för försörjningsstöd. Sedan många år tillbaka har avsaknad av belysning av området och problematiken, en gemensam syn och aktivt arbete lett till att det numera finns ett stort och delvis stagnerat behov av ekonomiskt stöd.

Tjänstepersonsorganisationen Tranås kommun, samhället Tranås kommun, den politiska organisationen Tranås kommun är alla en del av problemet men kan bidra till en bättre och välmående kommun.

Medan år 2021 var ett första år för förvaltningen att sammanställa och strukturera organisationen, se över arbetsrutiner och upprätta en målbild. Så är 2023 ett år där arbetet ytterligare intensifieras genom tydliga satsningar och insatser för att skapa förutsättningar för individer i behov av ekonomiskt stöd. Det här sker främst genom de satsningar som det äskades medel till under 2021. Satsningarna ringas in i tre områden:

Utökad SFI undervisning

Gruppen nyanlända är överrepresenterade bland individer utan egenförsörjning i Tranås kommun och fokus ligger på att öka intensifieringen i att ta fram olika insatser på vägen till arbete. En utökning av SFI kommer att ge ett utökat antal aktiva timmar per dag, men också en möjlighet för Tranås kommun att utveckla, påverka och förkorta individens väg mot arbete via studier. Forskningen visar att en längre frånvaro påverkar möjligheten att komma tillbaka till sitt ordinarie arbete. Detsamma gäller en individ som försöker ta sig in eller tillbaka in på arbetsmarknaden. Råder inte heltidssysselsättning så tenderar andra händelser ta plats och fylla ut tomrummet. Händelser som sedan konkurrerar med arbete eller studier. Utifrån detta är det därför av stor vikt att utveckla verksamheten till en heldagsföreteelse.

Den utökade SFI-undervisningen kommer således att utökas med en modell som varvar studier med aktivitet. Studierna är ämnade att fokusera på det svenska samhället och den svenska arbetsmarknaden. Aktiviteter kan exempelvis vara en kortare praktik eller att besöka olika arbetsgivare.

Ungdomsarbetslöshet inklusive huvuduppdraget kring Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

Ungdomsarbetslöshet kommer vara ett prioriterat område och förvaltningen ska genom särskilda insatser öka anställningar och praktikplatser för unga. Unga som av olika anledningar väljer att inte genomföra eller avviker helt från gymnasiestudier, tenderar att hamna i behov av försörjning via kommunen. Därför är det viktigt att förvaltningens arbete är ett förebyggande arbete där unga individer fångas upp tidigt i processen och kan erbjudas olika lösningar mot en egenförsörjning. Inom ungdomsarbetslösheten återfinns arbetet kommunens uppdrag i det *kommunala aktivitetsansvaret*, KAA.

Som en del av satsningen för ungdomsarbetslösheten flyttas huvuduppdraget kring KAA från barn- och utbildningsnämnden till kommunstyrelsen och Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen. Dock kommer samverkan fortsatt vara aktiv med såväl barn- och utbildningsförvaltningen som socialförvaltningen vilket förtydligas i en handlingsplan.

Administration och utveckling för kvalitetssäkrad hantering och styrning av projektpengar.

Förvaltningens verksamheter är bidragsintensiva, det vill säga det finns mycket statliga medel att söka till olika projekt inom arbetsmarknadsområdet. Prognoserna säger att det kommer att hålla i sig med anledning av covid-19-pandemin. Problemet med dessa medel är att ansökan ofta ska ske snabbt och att det då behöver stå klart för vad pengarna ska ämnas för. Ofta bidrar det till att det skapas verksamhet som sedan bekostas av kommunen när staten inte betalar ut nya medel. Exempel på detta är förvaltningens integrationsenhet som tidigare finansierades med migrationsmedel.

Med rätt resurs som ges tid att fördjupa sig i paletten av sökbara bidrag skulle dessa sökta medel kunna vara ett positivt tillskott till verksamheterna. Då skulle det ges tid att skapa en struktur för start och slut på projektet och tid för att diskutera personalresurser i projektet.

Förvaltningen har som mål att inrätta tjänsten och att organisatoriskt placera den på VUX Tranås som är den verksamhet som oftast hanterar statsbidrag.

Dessa områden träder i kraft under 2023 och förväntas ge stora effekter över tid på såväl antal individer som ekonomin.

Nämndens styrning mot inriktning för tillväxt

Förvaltningens arbete med försörjningsstöd kommer att generera ett ökat krav på den som uppbär försörjning, men också ökade förutsättningar för att skyndsamt komma från bidrag till egenförsörjning. Fokus kommer att vara de personer som står närmast arbetsmarknaden. Det här innebär sannolikt att flertalet personer inom den fokuserade gruppen kommer att vara mellan 30-50 år.

Insatserna för individer i åldern 30-50 år ska bli mer effektiva och vägen till arbete behöver bli kortare. Ju äldre individen är desto mer akut är det att komma framåt i processen mot arbete. Detta i paritet med ett längre frånfalle från arbetsmarknaden utgör större svårigheter i att komma in på arbetsmarknaden.

Detta arbete ska intensifieras genom att skapa

- Effektiva vägar till studier.
- Effektiva insatser för ökad kunskap om arbetsmarknaden.
- Insatser om praktik, arbetsmarknadsåtgärder etc som snabbt leder till arbete.
- Förutsättningar för en ökad yrkeserfarenhet.

Nämndmål och indikatorer

Målområde	Nämndmål	Indikator	Målvärde år 2023	Målvärde år 2024	Målvärde år 2025
Innovativ integration Höjd utbildningsnivå	Fler individer i egenförsörjning. Minskad arbetslöshet Fler individer i studier	Kostnader för ekonomiskt bistånd Arbetslöshet. Fler individer med avslutade studier.	Minskad kostnad ekonomiskt bistånd: 6 mkr	Minskad kostnad ekonomiskt bistånd: Budget i balans	Minskad kostnad ekonomiskt bistånd: Budget i balans

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen och dess verksamheter ska under 2022 arbeta i enlighet med följande mål:

- Att samtliga verksamheter i effektiv samverkan bidrar till arbetet med att sänka kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Detta genom att erbjuda effektiva vägar för den enskilde individen att ta sig från bidrag till arbete.
- Att kunderna bemöts professionellt och får rätt insatser för att komma från bidrag till arbete.
- Att skapade aktiviteter också fungerar som kontrollpunkter för att säkerställa att individen som uppbär försörjning via kommunen också uppfyller kraven för försörjning via kommunen.
- Att ha ekonomisk kontroll över en kostnadseffektiv verksamhet.
- Synliggöra och förtydliga individens ansvar och skyldigheter vid uppbärande av ekonomiskt bistånd.
- Synliggöra och förtydliga vilka möjligheter och förutsättningar som ges att gå från bidrag till arbete.
- Att arbeta aktivt och fördjupat med utveckling av metoder kring handläggning- och utredning av ekonomiskt bistånd för att motverka bidragsbrott.
- Att arbeta aktivt och fördjupat i samråd med övriga aktörer i den geografiska kommunen Tranås för att motverka ökad arbetslöshet samt ökande kostnader för ekonomiskt bistånd.

Nämndens och förvaltningens mål är att möjligheterna för individer boendes i Tranås kommun ska öka i att leva ett självständigt liv och delta aktivt i samhället. Förvaltningens arbete ska förtydliga förståelsen för den enskilde individens ansvar för sin ekonomiska situation men också vilka möjligheter som ges. För att komma framåt i arbetet har förvaltningen ett nära samarbete med övriga verksamheter i kommunen, andra myndigheter, näringsliv och det civila samhället.

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen ska tillhandahålla bästa möjliga kvalitet på insatser inom ramen för gällande lagar och regelverk, rättspraxis, lokalpolitiska beslut och resurser. Handläggningen ska vara professionell och rättssäker och arbetet ska vara av förebyggande karaktär.

Analys

Utifrån det kommunala uppdraget ska arbetsmarknaden i Tranås hanteras bland annat enligt följande punkter:

- Effektiviserad samverkan mellan förvaltningens verksamheter ska ge en ökad aktivitet i varje individs situation vilket ska ge kortare väg "från bidrag till arbete".
- Organiserad samverkan mellan förvaltningen och Tranås kommun United vilket ska leda till en god överblick över arbetsmarknaden i Tranås kommun, vilket kompetensbehov som råder och skapa forum för arbetstagare och arbetsgivare att mötas inom.
- Fokus på den egna kompetensförsörjningen för Tranås kommun i förhållande till arbetsmarknadsområdet.
- Kommunen ska fortsatt vara en tydlig och i olika sammanhang drivande samarbetspartner för instanser såsom Arbetsförmedlingen och dess externa aktörer.
- Aktivt arbete med Tranås kommuns egen kompetensförsörjning i förhållande till det övriga arbetsmarknadsuppdraget.

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Ökad utbildningsnivå ska ske bland annat genom följande punkter:

- Aktivt arbete med ett brett utbud studier på olika nivå. Dels i närområde kring Tranås kommun men också på distans.
- Aktivt och kontinuerligt informationsflöde om vilket utbud som finns, vilka vägar som måste tas för att nå ett specifikt mål och vilka yrkesområden som olika studieinsatser kan leda till.
- Samverkan med universitet och yrkeshögskolan i syfte att med gemensamma krafter få fler individer att vilja studera.

Driftbudget 2023 med plan 2024-2025

Avdelning (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Förvaltningschef	5,5	5,6	5,7
Hr-avdelningen	13,8	14,1	14,5
Stöd och försörjning	32,0	32,1	32,2
Arbetscentrum	12,1	12,4	12,6
Rås gård	3,5	3,6	3,8
VUX Tranås	20,9	21,6	22,1
Summering	87,8	89,4	90,9
Målprognos minskat försörjningsstöd	-5,3	-6,4	-11,4
Summering	82,5	83,0	79,5
Ram	82,5	83,0	79,5
Avvikelse	0	0	0

Analys

När förvaltningen startade 2021, befann sig Sverige mitt i en pandemi. En pandemi som direkt gav påverkan av en redan svår arbetsmarknad att ta sig in på för den som av olika anledningar stått utanför länge. Detta ger direkt effekter på samhälleliga kostnader som ekonomiskt bistånd. Förvaltningen redovisade ett underskott på -20 mkr i mars 2021 med en historisk toppnotering för kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Sedan dess har förvaltningens arbete medfört stora förbättringar i såväl rutiner och arbetssätt vilket genererat i ett förbättrat resultat. År 2021 avslutades med ett resultat på -12,7 mkr vilket är en förbättring med ca 2 mkr från förvaltningens start på 14,4 mkr.

Vid starten i januari 2022 hade Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen därmed ett underskott på -12,7 mkr. Det innebär att utöver målbilden att sänka kostnaderna för ekonomiskt bistånd, så har också förvaltningen att hämta in tidigare underfinansieringar av respektive verksamhet.

Utgångspunkten i planen om att sänka underskottet på -14,4 mkr som förvaltningen hade med sig från start var målbilden om att sänkning av kostnaderna ska ske med -7 mkr per år med målet att ha en budget i balans 2024. Vid starten av 2022 kunde dock ytterligare förbättringar konstateras och med ett äskade 6 mkr i ramlättnad under 2022 har förvaltningen kunnat fokusera på att i första skedet halvera underskottet under 2022 för att under 2023 ta sig an nästa hälft med mål att ha en budget i balans 2024.

Målprognosen har därmed förbättrats något och motsvarar de underskott som flyttas med till året därpå om inte förvaltningen lyckas fullt ut med uppdraget. Exempelvis så är målet för 2022 en budget i balans men prognosen är efter mars månad samma år, -5,3 mkr. Kommer inte förvaltningen

längre än så i sitt arbete under 2022 så flyttas den summan över till 2023 vilket innebär en pålagring på de redan avdragna 6,7 mkr som förvaltningen haft som mål sedan tidigare, alltså 12 mkr.

Men förutsättningarna för att nå det högt uppställda målet är goda. Arbetslösheten sjunker samt att förvaltningens egna prognoser förbättras för varje månad under 2022. Därtill återstår mycket att vänta från de satsningar som förvaltningen startar upp under 2022. Förvaltningen går för högtryck och förväntningarna på goda resultat är höga även internt i organisationen.

Budgetår 2023, 2024 och 2025

Kommunstyrelsen, genom Hr- och arbetsmarkandsförvaltningen, prognostiserade underskott för de tre kommande åren vid budgetåret 2021. Under våren 2023 ser det dock ut att förvaltningen lyckats genomföra en markant förändring. Både såväl rent resultatmässigt, men också förändrade arbetsmetoder, rutiner och kultur inom förvaltningen.

Den redovisade driftbudgeten bygger på varje verksamhets realistiska budget, det vill säga de kostnader och intäkter de kommande åren som i dagsläget är kända eller förväntade. Ökningen i nettokostnader mellan 2023 och 2023 beror på generella pris- och löneökningar.

Underskotten beror även på att preliminär ram ökar i långsammare takt än de pris- och löneökningar som budgeterats. För budgetår 2023 är löneuppräkningsen 3,5% och för budgetår 2024-2025 är löneuppräkningsen 2,0 %, uppräkningsen på intäkter 2 %. Övriga kostnader har räknats upp med 2,0 %.

Den preliminärt tilldelade budgetramen år 2023 är 82,5 mkr, vilket är en minskning i ram mellan år 2023 och 2023 på 2,9 mkr. Förvaltningens beräknade nettokostnad år 2023 är 87,8 mnkr. Det innebär ett underskott på 5,3 mnkr. Målsättningen är att ha en budget i balans 2023.

Den preliminärt tilldelade budgetramen år 2024 är 83,0 mkr, vilket är en ökning i ram mellan år 2023 och 2024 på 0,6 mkr. Förvaltningens beräknade nettokostnad år 2024 är 89,4 mkr. Det innebär ett underskott på 6,3 mnkr. Målsättningen är att ha en budget i balans 2024.

Den preliminärt tilldelade budgetramen år 2025 är 79,5 mkr, vilket är en minskning i ram mellan år 2024 och 2025 på 3,6 mkr. Förvaltningens beräknade nettokostnad år 2025 är 90,9 mkr. Det innebär ett underskott på 11,4 mnkr. Målsättningen är att ha en budget i balans 2025.

Äskanden om ökad driftbudget

Inför budgetåren 2023-2024 äskade Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen för satsningar inom arbetsmarknadsområdet. Samtliga satsningar ska stärka arbetet med att skapa förutsättningar för att fler kommer i arbete och därmed i egenförsörjning. Därmed skapar satsningarna bättre förutsättningar för att sänka kostnaderna för försörjningsstöd, vilket i sin tur ger möjlighet för kommunen att satsa på andra viktiga områden i kommunen. Då dessa satsningar innebär uppstart av ny verksamhet behöver förvaltningen år 2023 på sig att starta upp och arbeta fram tilltänkta koncept. Därför avstår förvaltningen, med reservation för ändringar, helt från äskande för driftsbudgeten kommande budgetperiod.

Prioriteringar

Individer närmast arbetsmarknaden

Förvaltningens kundgrupp kategoriseras genom hur nära arbetsmarknaden individen står. Förvaltningen kommer att prioritera gruppen som står närmast arbetsmarknaden. Detta kompletteras med insatser som skyndsamt ska kunna ta en individ från bidrag till arbete och egenförsörjning.

Kompetensförsörjning

En av de största utmaningar kommunen som organisation har är att kompetensförsörja verksamheterna. Främst handlar det om stora områden likt vård och omsorg och skola. Men också inom Hr,

ekonomi eller andra typer av specialiserande roller som är viktiga för att driva arbetsgivarens utvecklingsarbete vidare. Omsättningen på personal ökar i takt med konkurrensen och det blir allt viktigare att hålla en jämn takt i att utveckla områden kring kompetens och rekrytering.

Även chefsleden behöver ses över och stärkas med ytterligare kompetens kommande år. Chefsleden har haft stor omsättning de närmaste åren. Att stabilisera chefsleden är en nödvändighet för att skapa lugn och marginal för utveckling i verksamheterna. Här behöver såväl arbetsmiljön som förutsättningar att utföra sitt arbete komma till ytan och ligga i fokus framgent.

Hr-avdelningen har sedan flera år bakåt hanterat samtliga rekryteringsprocesser som ett särskilt utpekat stödområdet för cheferna. Ett område som också är välkomnat i takt med att omsättningen på personal ökar. Kompetensförsörjning kommer att vara ett fokusområde för Hr-avdelningen där samtliga specialistområden har kompetensförsörjning som gemensam nämnare.

Investeringsbudget 2023 med plan 2023-2024

<i>Avdelning (Mkr)</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Budget 2024</i>	<i>Budget 2025</i>
Digitalisering	0,65	0,45	0,45
Summering	0,65	0,45	0,45
Ram	0,65	0,45	
Avvikelse	0	0	

Analys

Digitalisering

Förvaltningens mål är att inom den tilldelade ekonomiska ramen, fortsätta att utveckla den digitala miljön. Pandemin har öppnat för mer flexibilitet i verksamheterna och tillgången till den digitala miljön inom förvaltningen är viktig. Dels för utvecklingen av verksamheterna men också för att bibehålla attraktionen för förvaltningen som arbetsgivare. Utöver det så kommer Hr-avdelningen att fortsätta att utveckla personalsystem och övriga digitala plattformar för kommunens personalorganisation i stort.

Övrigt

Under år 2021 uppstod ett behov av renovering av ventilationssystemet på Rås Gård. Det innebär att det under år 2023 kommer att presenteras ett prisförslag

Personal

Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens medarbetare och chefer har både individuella uppdrag men också ett gemensamt uppdrag i att utveckla respektive verksamhet utifrån arbetsmarknadsområdet. Förvaltningen ska aktivt arbeta med att medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens för att på bästa sätt kunna stötta och bidra till att fler individer kommer i arbete och egenförsörjning.

Resultatet av 2021 års medarbetarenkät är ett av kommunens bästa resultat och visar tydligt vilken välmående och målfokuserad förvaltning Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen är. Medarbetarnas trivsel och välmående på arbetsplatsen och i sina yrkesroller är en förutsättning för att förvaltningen ska lyckas med att nå de uppsatta målen.

Detta säkerställs genom följande åtgärder som grund för ett gott och utvecklande arbete i Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen:

Tillitsbaserat ledarskap

Förvaltningen tillämpar *tillitsbaserat ledarskap*. Det tillitsbaserade ledarskapet handlar övergripande om en utgångspunkt där varje medlem av förvaltningen fullgör sitt uppdrag, tar sitt ansvar för att resultat återrapporteras till närmaste chef samt har tillräckligt med mandat och frihet att utföra sitt uppdrag.

Det tillitsbaserade ledarskapet bygger på att skapa tillit till organisationens medlemmar. Att ansvar tas för att leverans sker och att uppdragen slutförs. Syftet med det tillitsbaserade ledarskapet är att skapa en möjlighet för varje individ att växa i sin roll och få möjlighet att utveckla densamma. Det ska ge en stabil grund att stå på för varje medlem i respektive uppdrag samt en trygg, tydlig och säker arbetsmiljö för både chef och medarbetare.

Uppdragsbeskrivning

För att stärka det tillitsbaserade ledarskapet ytterligare ska varje individ som tillhör Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen ha en *uppdragsbeskrivning*. Uppdragsbeskrivningen innefattar det uppdrag som individen har framför sig det kommande året. Uppdragsbeskrivningen ger en tydlig och trygg överenskommelse mellan chef och medarbetare. Syftet med uppdragsbeskrivningen är att på ett tydligt sätt säkerställa att rätt fördelning av arbetsuppgifter ges, vad som förväntas i resultat, vilket ansvar och mandat som ges. Den här processen är viktig för medarbetarens delaktighet i sitt eget uppdrag samt om vilket handlingsutrymme som ges för att hantera uppdraget. Uppdragsbeskrivningen ska uppdateras en gång per år.

Arbetsmiljö

Förvaltningen arbetar aktivt med att utveckla och behålla en god arbetsmiljö. Med tydliga uppdrag som verktyg i varje verksamhet samt goda förutsättningar i varje yrkesroll för varje individ, når förvaltningen en ökad god arbetsmiljö.

Förvaltningens resultat för medarbetarenkäten 2021 var ett av kommunens högsta. Detta trots en omfattande omorganisation i och med förvaltningens tillskapande. Samt att detta i sin tur många gånger medfört känslan av att yrkesrollen är ny i och med nya sätt att arbeta på. Resultatet visar tydligt förvaltningens medvetenhet i arbetsmiljöfrågan och att förbättringsarbetet pågår kontinuerligt.

Utmaningar

Personalmässiga utmaningar handlar om att räcka till. Att som enskild medarbetare känna att man räcker till för att den individ man arbetar med kommer vidare från bidrag till arbete. En annan utmaning i att räcka till handlar om antalet resurser i förvaltningen förhållande till ett ökat behov i samhället Tranås kommun.

Förvaltningens möjligheter till kompetensförsörjning är goda och förvaltningen står sig väl i konkurrensen om arbetskraften. Dels för att antalet vakanta tjänster är få och dels för att vissa yrkeskategorier kommer att förändras över tid genom den nya riktning som förvaltningens organisation medför. Exempelvis så har socialsekreterare länge varit ett bristyrke. Nu när förvaltningens karta för arbetsområden ritas om samt att digitaliseringen gör sin framfart och avlastar på olika sätt, utkristallieras ett fokus på att över lag arbeta närmare arbetsmarknaden tillsammans med andra verksamheter och yrkesroller inom förvaltningen. Det ger ett bredare sökfält att söka kompetens på och nya behov av kompetenser. Det som exempelvis tidigare varit enbart socionomutbildning som krav kan med dagens organisation och mål skapa väg för andra typer av kompetenser.

Även Hr-avdelningen har goda förutsättningar att rekrytera då det uppstår behov. Yrkesrollerna inom Hr är vid årliga undersökningar om populära utbildningar och yrken, återkommande högt på listan. Därtill står sig Hr-avdelningen i Tranås kommun stark i attraktivitet vilket medför ett märkbart högt intresse för kommunen och för att arbeta inom avdelningen. Det svåra för Hr-avdelningen är konkurrensen om erfarenhet. Många kandidater saknar erfarenhet utöver sin drivna och utvecklingsinriktade inställning.

Utmaningen ligger främst inom läraryrket. Inom VUX Tranås finns dock goda förutsättningar att klara av kompetensförsörjningen även framåt. Det visar rekryteringsprocesser under året där kandidatunderlaget varit bra vilket är en god indikator på att Tranås kommun och VUX Tranås har en stark attraktion på arbetsmarknaden och inom yrkeskategorin. Och även om det är lärare som är den

övergripande yrkesrollen på VUX Tranås så finns det behov av andra funktioner som kan föra verksamheten närmare arbetsmarknadsområdet.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

I det systematiska kvalitetsarbete har syfte att synliggöra kvalitet i det som görs, belysa varför det görs och vad det leder till. Genom att planera, följa upp, analysera, dokumentera och utveckla utbildningen kan vi skapa och dela kunskap om vad som leder till framgång.

Verksamhetsplan

Förvaltningens mål är att kontinuerligt arbeta med förändringsprocessen som en utveckling innebär. Systematiskt kvalitetsarbete kräver tydligt ledarskap. Ett ledarskap som visar tydligt vart förvaltningen befinner sig i processen och vart utvecklingen är på väg. Förvaltningen har skapat ett ledband av verksamhetsplaner där en förvaltningsövergripande plan leder vägen för de verksamhets-specifika. Tillsammans bildar verksamhetsplanerna en tydlighet om vad förvaltningens grund ligger samt om värderingar och arbetssätt.

Innovation

En del av målet kring *från bidrag till arbete* handlar om att genom ett innovativt tankesätt, skapa processer som är effektiva för den enskilde individen att komma i arbete eller studier. Innovation för en personalgrupp kräver stort utrymme i att kunna agera själv och att kunna vara drivande i olika processer. Därför utgår förvaltningen från det *tillitsbaserade ledarskapet* som en katalysator för att skapa de bästa förutsättningarna för innovation. Det tillitsbaserade ledarskapet släpper fram enskilda medarbetare som experter på förvaltningens olika områden och skapar därmed en arena att hantera utvecklingen på.

Framtid

Det går inte att bortse ifrån att Tranås kommun har haft en växande problematik under flera årtionden som sakta slagit sitt grepp om kommunen och om traditioner kring arbete och studier. Utifrån det perspektivet är tiden en viktig faktor. Ju längre bakåt i tiden en avstannad process kan bevitnas, ju hårdare sitter rötterna i det som dom här fallen benämns som socioekonomi och utanförskap. För att bryta dessa behöver kommunen arbeta aktivt på flera plan. Hr- och arbetsmarknadsförvaltningens arbete är enbart en faktor som bidrar till förbättring. Samverkan i näringsliv, med polis och socialtjänst är andra. Samhällsbygget i stort är en tredje faktor.

Tranås kommun har tagit initiativet och har genom en omorganisation skapat bättre förutsättningar för så väl organisationen som för den enskilde individen på vägen in på arbetsmarknaden. Det gemensamma målet för förvaltningens verksamheter är att sänka kostnaderna för försörjningsstöd. Och kostnaderna sjunker. Och mer insatser väntas komma igång för att kommunen ska göra sitt yttersta för att vända trenden ytterligare. Men hur långt går det att komma med arbetet? Målet är att få ner kostnaderna på en sådan nivå att det är enbart individer i behov. Det vill säga det ska inte finnas individer i förvaltningens regi som kan arbeta och som står nära arbetsmarknaden som samtidigt försörjs via kommunen.

Inför kommande budgetperiod startar ett intensivt arbete för förvaltningen. Flera stora satsningar har inletts och förväntningarna är höga. Och det kommer att ge resultat. Förvaltningen är i grunden en stark organisation med rätt kompetens på rätt plats och rätt vilja och inställning att förändra.

Samverkan med Arbetsförmedlingen är fortsättningsvis osäker och kommunerna kommer att behöva vidta ytterligare åtgärder för att förtydliga sitt arbetsmarknadsuppdrag. För som nämnts tidigare så är det otydligt, för att inte säga obefintligt eftersom inget av det är lagstyrkt. Däremot så är det givet att det får utrymme i såväl budget som planer framåt eftersom kommunerna äger kostnaderna för försörjningsstöd.

Det till om hur samhället är beredd att anpassa sig till de som står längst ifrån arbetsmarknaden. För den som nyligen haft arbete och som tillfälligt har behov av försörjningsstöd, är det inte långt till nästa arbetstillfälle. Men för den som varit utan arbete under en längre tid väntar en minst lika lång väg tillbaka till arbetsmarknaden.

Efterdyningarna av covid-19-pandemin verkar inte ha påverkat arbetsmarknaden i den utsträckning som förutspåts under pandemiperioden. I takt med att restauranger, butiker och liknande verksamheter har kunnat öppna upp helt igen så öppnar sig också arbetsmarknaden i stort. En stor utmaning för Tranås är att få till en ökad utbildningsnivå. Arbetsmarknadens nålsöga smalnar av år efter år för den som inte har en eftergymnasial utbildning. Att ha genomfört en gymnasial utbildning är ofta inte tillräckligt för att skapa möjligheter på arbetsmarknaden. Såvida inte utbildningen är yrkesinriktad. Men även där kommer kraven att öka.

Bygg- och miljönämnd

Verksamhetsområden

Bygg- och miljönämnden har tre verksamhetsområden där två är myndighetsutövning och ett är strategiskt arbete med miljö-, klimat- och energifrågor. Myndighetsutövningens två delar är kopplat till olika lagstiftningar med plan- och bygglagen som en del och miljöbalken och livsmedelslagen som en del.

Myndighetsutövningen innebär prövning, tillsyn, rådgivning och information. En del av det arbetet planerar och styr nämnden utifrån lagkrav. Resten bestäms av de ärenden som kommer in i form av olika ansökningar och anmälningar.

Det strategiska miljöarbetet med utgångspunkt i Agenda 2030 är kommunövergripande och har som syfte och mål att se till att kommunen arbetar aktivt med sitt hållbarhetsarbete.

Mål och inriktning för budgetperioden 2023-2025

Nämndens arbete består till största delen av myndighetsutövning. Cirka hälften av tillgänglig arbetstid går åt till tillsyn och kontroll som planeras av nämnden och riktas mot olika verksamheter. Den andra halvan består av handläggning av inkommande ärenden och då är kunderna både verksamheter och privatpersoner. I kontakten med myndigheten ska kunden stå i centrum och utan att det påverkar rättssäkerheten i fattade beslut. Ett bra bemötande med en effektiv handläggning ger ett gott företagsklimat och nöjda kunder och bidrar till att nå de uppsatta målen för budgetperioden.

Nämndens styrning mot inriktning för tillväxt

De två huvudsakliga delar som nämnden arbetar med är myndighetsutövning och strategiskt miljöarbete.

En väl fungerande myndighet som ger information som är enkel att förstå och tar rättssäkra beslut utan långa väntetider. Det är den bas som nämnden ska bidra med, för en myndighetsutövning med brister kan få 30-50 åringar att välja en annan kommun att bo och leva i.

Det strategiska miljöarbetet är också en bas som måste vara tillräckligt tydlig och framåtsyftande för att dagens och morgondagens Tranås ska vara attraktivt. 30-50 åringar som redan bor i Tranås ska vilja stanna kvar för få uppleva morgondagens Tranås, liksom de 30-50 åringar som inte redan bor här ska vilja flytta hit för att få ta del av de initiativ som Tranås tar för ett ekologiskt hållbart Tranås.

Nämndmål och indikatorer

Målområde	Nämndmål	Indikator	Målvärde år 2023	Målvärde år 2024	Målvärde år 2025
Vilket kommungemensamt eller verksamhetsspecifikt målområde understödjer nämndmålet? (T.ex. innovativ integration eller god ekonomisk hushållning)	Vad är nämndens mål? (T.ex. god ekonomistyrning eller ökad jämlikhet och jämställdhet)	Hur ska nämndmålet följas upp och mätas? Det kan vara flera indikatorer kopplat till ett nämndmål.	Ange målvärde för indikatorn.		
Företagsklimat	En effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning till kunder	NKI – nöjd kund index.	NKI - 79	NKI - 80	NKI - 81

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Kommunikationer	Främja miljövänligt resande	Antal genomförda aktiviteter som främjar cykling eller miljöbilar	2 st	2 st	2 st
Ett hållbart samhälle som växer i balans med sina naturtillgångar					
30-50 år	Väl fungerande myndighet	Korta handläggningstider - bygglov	- 6 veckor	- 5,5 veckor	- 5 veckor
”	”	Genomförd tillsyn och kontroll enligt tillsyns- och kontrollplan	85%	90%	95%
Resurseffektivisering /digitalisering	Förbättra ärendeprocesser och arkivering	Antal införda e-tjänster	2 st	2 st	2 st

Analys

Nämndens arbete och ansvar är myndighetsutövning över plan och byggsektorn och över miljöbalken och livsmedelslagen. I myndighetsutövningen möter många medborgare och företag kommunen i en ovan situation. Ibland i ett bygglovsärende och ibland är verksamheten granskad i tillsynen. För att främja företagsklimat och underlätta för kunderna i kontakten med kommunen är en effektiv ärendehantering med korta handläggningstider, tydlig information och hög rättssäkerhet nämndens mål.

Driftbudget 2023 med plan 2024-2025

<i>Avdelning (Mkr)</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Budget 2024</i>	<i>Budget 2025</i>
Miljö och hälsa	3,9	4,1	4,2
Bygg	1,3	1,3	1,3
Strategiskt miljöarbete	1,1	1,1	1,2
Summering	6,3	6,5	6,7
Ram	6,3	6,5	6,7
Avvikelse	0	0	0

Analys

Nämnden har i sin analys av verksamheten och dess behov sett att det saknas resurser för att fullt ut uppfylla lagstiftningens krav på tillsyn enligt miljöbalken. Nämnden arbetar med att få en högre grad av avgiftsfinansiering för att skapa utrymme för återbesättning av den tjänst som är vakant. Analysen av de närmaste åren visar att det är möjligt att klara budgeten.

Prioriteringar

Nämnden prioriterar handläggning av inkommande ärenden på bygg och miljö. Nämnden prioriterar också tillsyn och kontroll enligt livsmedelslagen och miljöbalken.

Nämnden prioriterar det strategiska miljöarbetet med inriktning på ekologisk hållbarhet.

Investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

Avdelning (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Bygg och miljö	0,2	0,2	0,3
Summering	0,2	0,2	0,3
Ram	0,2	0,2	
Avvikelse	0	0	

Analys

Nämnden är tvungen att investera i nytt system för digitalt arkiv samt kostnader för digital agenda där digitalisering av verksamheten är målet. Samordning sker med övriga kommunens behov för att hitta gemensamma kostnadseffektiva lösningar.

Investeringen är inte företagsekonomiskt lönsam.

Prioriteringar

De investeringar som presenteras är nödvändiga då alternativet leder till att verksamheten inte kan fungera.

Personal

Ett aktivt arbete med hälsoinspiratörer hjälper till att få en bra social arbetsmiljö och ökar arbetsglädjen. Medarbetare som trivs stannar kvar och är goda ambassadörer som gör det lättare att rekrytera när det är dags. Kompetensförsörjningen är en utmaning i framtiden. Ett aktivt samarbete i länet med kompetensfrågan kan göra skillnad, men det beror mycket på att de utbildningar som finns fylls.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Många i personalgruppen är nya i Tranås och det ger goda förutsättningar för att förbättra processer i ärendehantering. Under nästa år kommer arbetet med rutiner och instruktioner att fortsätta. Samtidigt kan vi hitta nya lösningar på hur vi kan digitalisera och förenkla för kunderna. Det gör att förväntningen är att förvaltningen kommer att genomföra många små förbättringar de närmaste åren vilket kommer leda till ett nytt sätt att hantera ärenden och minska hanteringen av papper. I de processerna finns det ett stort utrymme för personalen att vara kreativa och påverka så de nya lösningarna blir enklare och bättre för både kunder och medarbetare.

Framtid

Nämndens framtid beror i stor utsträckning på de beslut som fattas i EU och av regering och riksdag. Nationellt förs en diskussion om att kräva större enheter för tillsyn av livsmedel. Då blir Tranås tvungna att hitta samarbetspartner i närområdet. Det goda samarbete som redan idag finns med grannkommuner och kommuner inom Jönköpings län gör att det bör vara möjligt att hitta bra lösningar när det kommer krav på större enheter, men det kräver en aktiv förvaltning som tar vara på de möjligheter som finns.

Teknik- och griftegårdsnämnd

Verksamhetsområden

Teknik- och griftegårdsnämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Samhällbyggnadsförvaltningen bedriver verksamhet på uppdrag av teknik- och griftegårdsnämnden.

Teknik- och griftegårdsnämnden samt samhällsbyggnadsförvaltningen är ansvariga för följande verksamhetsområden:

- Gata och trafik
- Parker och natur
- Bostadsanpassning
- Hamnar
- Vatten och avlopp
- Måltidsservice (Kost)
- Begravningsverksamhet
- Kolonilotter
- Avfallshantering
- Teknik- och infrastrukturprojekt
- Skogsbruk
- Parkeringstillstånd för rörelsehindrade

Mål och inriktning för budgetperioden 2023- 2025

Förvaltningen arbetar aktivt med utvecklingsstrategin inom fokusområdet *Kommunikationer och infrastruktur* genom:

- att se över kommunens busshållplatser i syfte att kunna lägga en framtida investeringsplan för att förbättra och tillgänglighetsanpassa ca 50 busshållplatser.
- fortsatt arbete med kommunens gång- och cykelvägar enligt antagen cykelstrategi, där fokus ligger på säkerhet, infrastruktur och kommunikation.

Nämndens styrning mot inriktning för tillväxt

Förvaltningen kommer arbeta strategiskt för att få målgruppen 30 – 50-åringar i arbete att bo kvar samt flytta till Tranås kommun, genom att skapa förutsättningar som målgruppen efterfrågar. Exempel på aktuella förutsättningar/aktiviteter:

- Byggnationer som möjliggör cirkulär hållbarhet i nya bostadsområden. Cirkulär hållbarhet likt cykel- och bilpooler, miljövänligt byggande, återvinning och stadsnära odling är några exempel på detta. Bostadsområden där cirkulär hållbarhet, hållbara byggmetoder och materialval är en del av marknadsföringen för att nå eventuella inflyttare.
- Standarden på befintligt gatunät och gång- och cykelvägnät (GC-vägnät) ska höjas och nya sträckningar med framförallt GC-vägnät ska byggas ut.
- Möjligheterna till pendling från Tranås ska förbättras genom nybyggnation av en pendelparkering för bilar väster om järnvägen samt investera i ett cykelgarage på den östra sidan för att skapa trygga parkeringsplatser.
- Med en ny parkeringsstrategi som grund ska parkeringar utvecklas, för att skapa bättre förutsättningar för detaljhandeln i Tranås centrum.
- Utbyggnation av antalet båtplatser i Tranås hamn, vilket är en efterfrågad service inom målgruppen.
- Skapa och tillgodose att det finns attraktiva rekreationsområden, lekplatser och gröna miljöer för att attrahera målgruppen. Höga naturvärden och den gröna stadsmiljön är några av Tranås kommun styrkor, som ska vidareutvecklas och förvaltas.

Nämndmål och indikatorer

Målområde	Nämndmål	Indikator	Startvärde	Målvärde år 2023	Målvärde år 2024	Målvärde år 2025
<p><i>Kommunvision 2040</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina tillgångar 	Arbeta för att skapa innovativa lösningar i projekt där hållbarhet är ett ledord	Andel projekt där hållbarhetschecklistan använts som utvärdering	Hållbarhetschecklistan har använts som utvärdering i nio (9) projekt under 2021	6 st	Samtliga projekt	Samtliga projekt

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

<p><i>Strategi för hållbar utveckling</i> Kommunikationer – infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cykelstrategi 	Utbyggnad av gång- och cykelvägar (GC-vägar)	Antal meter utbyggd GC-väg i Tranås kommun	Totalt antal meter GC-väg 2021-12-31: 67 239 m	+ 400 m	+ 400 m	+ 400 m
<p><i>Strategi för hållbar utveckling</i> Kommunikationer – infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gatunät 	Högre standard på gatunätet	Kvadratmeter nybelagda gator	Totalt antal m ² gata 2021-12-31: 861 840 m ²	25 000 m ²	25 000 m ²	25 000 m ²
<p><i>Strategi för hållbar utveckling</i> Kommunikationer – infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> • GC-vägnätet 	Högre standard på GC-vägnätet	Kvadratmeter nybelagda GC-vägar	Totalt antal m ² GC-väg 2021-12-31: 201 717 m ²	3 500 m ²	3 500 m ²	3 500 m ²
<p><i>Strategi för hållbar utveckling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Broar och tunnlar 	Uppfylla renoverings och underhållsbehovet för våra broar och tunnlar	Antal åtgärdade objekt enligt underhållsplan för broar och tunnlar	12 objekt kräver åtgärd fram till 2027	2 st	2 st	3 st
<p><i>VA-strategi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag 	Minska negativ påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag	Det totala utsläppet av lättnedbrytbart organiskt material (BOD7), kväve och fosfor får ej överstiga tillsynsmyndighetens krav	Utfall 2021 BOD7 2,5 mg/l P-tot – 0,39 mg/l N-tot – 13,4 mg/l	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l. N -20 mg/l.	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l. N -20 mg/l.	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l. N -20 mg/l.
<p><i>VA-strategi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi har en stark dricksvattenförsörjning 	En säker livsmedelsproduktion	Antalet underkända vattenprov på vattenverk, ledningsnät och hos användare	Antal underkända vattenprover 2021: 0 st	0 st.	0 st.	0 st.
<p><i>VA-strategi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Långsiktigt hållbar vattenförsörjning och hanteringen av spillvatten och dagvatten 	Högre förnyelsetakt i VA-ledningsnät	Förnyelsetakten ska vara högst 200 år, vilket motsvarar en förnyelsetakt på 0,5 % av ledningsnätet per år	Antal m kommunalt VA-ledningsnät: 505 003 m	0,5 %	0,5 %	0,5 %
<p><i>Avfallsplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hushållsavfall 	Rent hushållsavfall	Den totala vikten av hushållens optiska restavfallspåse till förbränning ska minska med 20 % till år 2025, jämfört med 2021.	Antal kg 2021 2 585 000 kg	5 %	5 %	5 %

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

<p><i>Kommunvision 2040</i></p> <p><i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Park 	Inventering och analys av Tranås stadsträd	En komplett inventering av Tranås kommuns tätortsträd, 25 % årligen fram till 2025.	Totalt antal stadsträd samt antal inventerade träd 2021: 0 st	25 %	25 %	25 %
<p><i>Kommunvision 2040</i></p> <p><i>En trygg livsmiljö skapar framtidstro</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Park 	Antal funktionsfel på lekplatser	Utrustning som inte lever upp till gällande krav på grund av ålder och funktion kan behöva ersättas alternativt plockas bort för att säkerställa användarnas säkerhet	Antal A, B och C-fel 2021-12-31 A-Fel: 20 B-Fel: 30 C-Fel: 171	0 styck A-fel 0 styck B-fel enligt SS-EN 1176	- 25 % C-fel enligt SS-EN 1176	- 25 % C-fel enligt SS-EN 1176
<p><i>Kommunvision 2040</i></p> <p><i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Park 	Ett långsiktigt hållbart skogsbruk	Målsättning att minska det ekonomiska uttaget från skogen till förmån för ett mer långsiktigt hållbart skogsbruk	Uttag 2021 4140 fub + Norrby 4: 1276 fub	Uttag 2700 m ³ fub avverkning	Uttag 2000 m ³ fub avverkning	Uttag 1600 m ³ fub avverkning
<p><i>Kommunvision 2040</i></p> <p><i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Grift/ park 	Byta ut bensindrivna maskiner och verktyg mot fossilfria alternativ	Målsättningen är att årligen byta ut 2 stycken bensindrivna maskiner eller redskap mot ett fossilfritt alternativ	Antal utbytta bensindrivna verktyg 2021: 3 stycken	2 styck/år	2 styck/år	2 styck/år
<p><i>Avfallsplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Minskat matsvinn 	Göra en årlig uppföljning och visualisering av matsvinn i kommunens kök och serveringslokaler	Matsvinnet i kök och serveringslokaler ska minska med 25 % till 2025 jämfört med 2021	Matsvinn har inte mätts under 2021 på grund av pandemin utan startvärde kommer gälla för utfallet 2023	6,25 %	6,25 %	6,25 %
<p><i>Kostpolicy – Tranås kommun</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kommunen ska verka för ökad ekologisk odling genom att i möjligaste mån köpa ekologiska livsmedel 	Mer ekologiska livsmedel	Målet är att andelen ekologiska varor i kommunala kök ska vara minst 25 %	Totalt inköp av EKO livsmedel är 20% under 2021.	25 %	25 %	25 %

Driftbudget skattefinansierad verksamhet 2023 med plan 2024-2025

Avdelning (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Teknik- och griftegårdsnämnd	0,3	0,3	0,3
Tekniska kontoret	1,5	1,6	1,6
Bostadsanpassning	2,0	2,0	2,1
Projektavdelningen	0,1	0,1	0,1
Gatuavdelningen	32,1	32,6	33,0
Parkavdelningen	11,6	11,8	11,9
Kostavdelningen	2,4	2,4	2,4
Summering	50,0	50,8	51,4
Ram	49,2	50,0	50,6
Avvikelse=Åskande	-0,8	-0,8	-0,8

Analys

Rambudgeten för teknik- och griftegårdsnämnden år 2023 uppgår till 0,3 mkr, jämfört med ca 0,28 mkr år 2023. Detta är en ökning med ca 4,9 %.

Rambudgeten för Tekniska kontoret år 2023 uppgår till ca 1,54 mkr jämfört med 1,56 mkr år 2023. Detta är en minskning med ca 1,3 %. Minskningen av tilldelad ram beror på att parkavdelningen har fått mer ram till sin driftbudget.

Rambudgeten för verksamhet bostadsanpassning år 2023 uppgår till 2 mkr och har anpassats efter tidigare års utfall, där utfallet för ett normalt år uppgått till ca 2 mkr. Detta innebär att verksamhetens budget lämnas orörd från 2023.

Projektavdelningen har för år 2023 fått en liten tilldelad rambudget om 0,1 mkr för att täcka kapitalkostnaderna för investeringar genomförda tidigare år. Övriga delar av verksamheten finansieras genom att det tas ut ett timpris mot beställare för att genomföra tilldelade projekt/ uppdrag. Projektavdelningens kostnader belastar investeringsprojekten och övriga avdelningarnas driftbudget.

Gatuavdelningens rambudget år 2023 uppgår till 32,1 mkr jämfört med ca 31,44 mkr år 2023 vilket är en ökning med ca 1 %.

Parkverksamhetens rambudget för år 2023 uppgår till 10,8 mkr jämfört med ca 10,12 mkr år 2023, vilket är en ökning med ca 6,8 %. Denna höga ökning av ramen till år 2023 beror på att förvaltningen fått tillbaka de medel om 500 000 kr som förvaltningen fick i tillfällig ramsänkning år 2023. Dessa medel har förvaltningen valt att satsa på parkverksamheten. Budgeten år 2023 är inriktad på den elementära driften utan marginaler för oförutsedda utgifter.

Parkverksamheten är beroende av intäkter från skogsavverkningen, där förvaltningen budgeterar för att göra en intäkt om 1,7 mkr från Tranås kommuns skogar. Tranås kommun har ett skogsinnehav på ca 1100 ha skog och med detta skogsinnehav är en rimlig förväntad avkastning ca 0,6 – 0,8 mkr, i syfte att kunna bedriva ett långsiktigt hållbart skogsbruk. Under perioden 2023-2025 behöver avdelningen större ram i driftbudgeten för att kunna uppfylla målen om ett lägre skogsuttag, för att främja ett långsiktigt och hållbart skogsbruk. Därför kommer förvaltningen att göra ett tilläggsäskande i driftbudgeten, motsvarande denna mellanskillnad om 0,8 mkr.

Kostavdelningen har för år 2023 en tilldelad rambudget om ca 2,41 mkr för att täcka kapitalkostnaderna för investeringar genomförda tidigare år samt för hyran av Centralköket. Eftersom att det konstaterats att hyra, enligt den öppna jämförelsedatabasen Kolada, inte ska ingå i måltidspriset har

ram flyttats från barn- och utbildningsförvaltningen till kostavdelningen för denna hyra. Övriga delar av verksamheten finansieras genom att förvaltningen tar ut ett portionspris mot sina beställare för varje serverad portion. Avdelningen är en självfinansierad verksamhet där intäkterna ska täcka kostnaderna. Kostavdelningens kostnader belastar övriga förvaltningars driftbudget.

De interna kostnaderna för kostavdelningen budgeteras år 2023 till ca 34,7 mkr jämfört med 34,56kr år 2022, vilket är en ökning med ca 0,4 %.

Av dessa ca 34,7 mkr budgeteras ca 9,23 mkr belasta socialnämndens driftbudget (Säbo, dagverksamhet och Berget) och ca 23, 67 mkr belasta barn- och utbildningsnämndens driftbudget. Övriga kostnader är externa och interna intäkter från ex. lönebidrag, försäljning av livsmedel, leverans av mat till pensionärer i hemmet mm.

Externa kostnader för inköp av livsmedel för produktion av måltider budgeteras år 2023 till ca 12 mkr jämfört med ca 11,7 mkr år 2022, vilket är en ökning med ca 3%. Denna budgeterade kostnadsökning beror på en orolig omvärld med stigande råvarupriser till följd. Bränslepriserna har i nuläget ökat med 12 % och livsmedelskostnaderna med 8,5 %. Att den interna budgeten för livsmedelspriserna inte ökar procentuellt lika mycket som de ökade kostnaderna för externa inköp, beror på att kostavdelningen ska effektivisera produktionen och produktionstekniken i alla kök och därmed minska matsvinnet.

Prioriteringar

Förvaltningen arbetar aktivt med att sänka sina kostnader för att bedriva en resurseffektiv verksamhet och stor återhållsamhet kommer att råda de kommande åren. Det kommer att ställas stora krav på verksamheterna inom förvaltningen att hitta nya resurseffektiva arbetssätt. Vid varje uppkommen vakans kommer det att göras en bedömning om tjänsten behöver återbesättas samt en översyn av verksamheten för att titta på tjänstens utformning.

För att resurseffektivisera gatuavdelningen och parkverksamheten pågår just nu en genomlysning av verksamheterna i syfte att avdelningarna ska kunna hitta bättre synergieffekter med varandra och få till ett bättre samarbete som ska leda till en mer resurseffektiv drift- och underhållsorganisation av allmän platsmark.

Under år 2023 kommer implementeringen av ett digitalt verksamhetssystem för parkverksamhetens och gatuverksamhetens samtliga skötselzoner genomföras. Detta i syfte att kunna strukturera upp avdelningarnas drift- och underhåll på ett bättre sätt och för att hitta nya resurseffektiva arbetssätt.

Under perioden 2023- 2025 kommer förvaltningen att lägga fokus på utredningar och besiktningar av kommunens samtliga konstbyggnader (broar och tunnlar) i syfte att ta fram en komplett underhållsplan för dessa.

Under perioden 2023-2025 kommer kostavdelningens fortsättningsvis ha fokusområde på att ytterligare effektivisera produktionen och produktionstekniken i alla kök. Störst vikt kommer att läggas på att minska matsvinnet inom grundskola och gymnasium genom att följa Livsmedelsverkets *Nationell metod för mätning av matsvinn*.

Driftbudget taxefinansierad verksamhet 2023 med plan 2024-2025

Avdelning (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Avfallsavdelningen	-0,7	0	0
VA-avdelningen	0,5	0,5	0,5
Griftegårdsavdelningen	-0,2	0	0
Summering	-0,4	0,5	0,5
Ram	0	0	0
Avvikelse	-0,4	0,5	0,5

Analys

Avfallsverksamheten och VA-verksamheten är helt taxefinansierade, d.v.s. finansieras via avfallstaxan och VA-taxan. Inga skattemedel används och verksamheterna drivs enligt självkostnadsprincipen och är därmed inte vinstdrivande.

Det budgeterade resultatet för avfallsverksamheten år 2023 uppgår till ett underskott om 0,7 mkr. Det budgeterade resultatet är fördelat på att hushållsabonnenterna ger ett underskott om 0,8 mkr och att verksamhetsavfallet från företag ger ett överskott om 0,1 mkr.

Avfallsverksamheten har gjort överuttag med 3,3 mkr från tidigare års resultat. Detta överuttag kommer delvis regleras under år 2023 genom en mindre ombyggnation av befintlig återvinningscentral samt byggnationen av ett återbrukshus. Det budgeterade underskottet om 0,7 mkr kommer i slutet av år 2023 att regleras mot tidigare års överuttag.

Detta resultat förutsätter en taxehöjning för hushållsabonnenterna med 8 % och för företagskunderna med 10 %.

De relativt stora höjningarna av avfallstaxan beror främst på ökad inflation och ökade transportpriser, till följd av de ökade bränslepriserna samt införandet av ytterligare en tjänst på Norraby återvinningscentral, som ska hantera återbruksverksamheten.

Det budgeterade resultatet för VA uppgår till ca 0,7 mkr. Detta resultat förutsätter en taxehöjning med 8,5 % av bruksavgiften. Bruksavgiften består av en fast avgift och en rörlig avgift. Taxehöjning görs på den fasta avgiften med 10 % och på rörliga avgiften med 7 %.

VA-verksamheten har gjort ett underuttag med 1,3 mkr från de senaste årens resultat.

VA-taxan budgeteras år 2023 generera 47,6 mkr i intäkter.

Budgeterade kostnader år 2023 har ökat med ca 6,1 mkr från budget 2023 och denna ökning beror på främst på ökade kostnader i driften för VA-verk ca 3,5 mkr, ökade kostnader i driften för Drift Rörsnät ca 0,7 mkr, ökade kostnader administration/övergripande gemensamma kostnader samt kapitalkostnader ca 1,9 mkr

Griftegårdsverksamheten är avgiftsfinansierad via begravningsavgiften, i syfte att garantera alla medborgare en värdig begravning. Inga skattemedel används och verksamheten drivs enligt självkostnadsprincipen och är därmed inte vinstdrivande.

Det budgeterade resultatet för griftegårdsverksamheten uppgår år 2023 till ett underskott om 0,2 mkr. Detta resultat förutsätter en avgiftshöjning av begravningsavgiften från tidigare års avgift om 24 öre per beskattningsbar hundralapp, till 25 öre per beskattningsbar hundralapp. Höjningen är nödvändig för att kunna få teckning för globala prishöjningar samt att hålla en acceptabel standard på gravskötseln. Höjd har tagits för fördubblat pris på eldningsolja till krematoriet samt kostnader för utökad provtagning för att uppfylla miljötillståndet.

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Intäkterna från begravningsavgiften år 2023 budgeteras till ca 9,7 mkr. Övriga intäkter på begravningsverksamheten är kremationsavgift där verksamheten idag har avtal för kremation med Aneby pastorat samt Ydre pastorat.

Griftegårdensverksamheten inom Tranås kommun bedriver även serviceverksamhet på kommunens griftegårdar där verksamheten, mot ersättning, utför olika typer av service åt kunder. Denna verksamhet har en budgeterad intäkt om ca 1,79 kr för år 2023. Serviceverksamheten budgeteras att göra ett 0-resultat.

Griftegårdsverksamheten har 5,6 mkr i en resultatregleringsfond, där tidigare års överskott finns fonderade för framtiden. Av dessa 5,6 mkr kommer ca 4,3 mkr att nyttjas för att täcka det budgeterade underskottet år 2023, eftersom att kommunfullmäktige beslutade om en begravningsavgift om 14 öre per beskattningsbar hundralapp, för år 2023.

Prioriteringar

Inom avfallsverksamheten kommer stort fokus under perioden 2023-2025 att ligga på att följa upp och förändra verksamheten för att anpassa dagens avfallshantering till de nya lagarna och förordningarna, kopplat till fastighetsnära insamling. Avfallsverksamheten kommer under perioden även att fokusera på att slutföra den reviderade sluttäckningsplanen för Norraby deponi samt fortsätta arbetet med sluttäckningen av deponin.

Avfallsverksamheten kommer även lägga mycket tid på att genomföra de aktiviteter som tagits fram i handlingsplanen till den nya avfallsplanen, som beslutades av kommunfullmäktige år 2021.

Inom VA-verksamheten kommer mycket av arbetet under perioden 2023-2025 bestå i att genomföra de ingående aktiviteter som lyfts fram i VA-planen. VA-planen som tagits fram med en ny VA-strategi och den beslutades av kommunfullmäktige år 2021.

Griftegårdsverksamheten kommer under perioden 2023-2025 att arbeta med digitalisering, miljömål och utveckling av avdelningens arbetsmiljö.

Investeringsbudget skattekollektivet 2023 med plan 2024-2025

<i>Avdelning (Mkr)</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Budget 2024</i>	<i>Budget 2025</i>
Projektavdelningen	0	0,1	0
Gatuavdelningen	13,9	28,4	22,7
Parkavdelningen	2,6	5,0	1,6
Kostavdelningen	0,3	0,4	3,7
Summering	16,7	33,8	28,0
Ram	15,7	30,9	
Avvikelse	-1,0	-2,9	

Analys

Gatuavdelningen har lagt sina investeringar enligt tilldelad ram. Under år 2023 kommer gatuavdelningen att fortsätta utbyggnaden av det kommunala GC-vägnätet.

Gatuavdelningen kommer även fortsätta arbetet med ombyggnationen av ca 50 busshållplatser, i syfte att förbättra och tillgänglighetsanpassa dem.

Enligt brounderhållsplanen som arbetats fram under våren 2023 har gatuavdelningen flera objekt som ligger med i investeringsbudgeten 2023-2025.

Stadshusbron har uppnått sin tekniska livslängd och fyller 77 år 2023. En renovering kommer att genomföras under år 2023 för att förlänga livslängden ytterligare minst 5 år. Gång- och cykelvägsbron vid Stadshuset/Smedjegatan kommer också att genomgå en stor underhållsrenovering år 2023.

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Under år 2024 ligger fokus på att bygga två större parkeringar, en i samband med byggnationen av Granelundsskolan samt en parkering dedikerad till pendlare, placerad väster om järnvägsstationen.

Parkverksamheten har för perioden 2023-2024 lagt sin investeringsbudget över tilldelad budget, vilket innebär att förvaltningen kommer göra ett tilläggsäskande i investeringsbudgeten på 1 mkr år 2023 för att kunna bygga strandpromenaden längs Norrabystrand och 2,94 mkr år 2024 för inköp av ett sågverk samt ny vassklippsutrustning

Kostavdelningen har lagt sina investeringar enligt tilldelad ram. Tilldelad investeringsram 2023-2025 täcker behovet av investeringar i maskinpark samt inventarier till kostavdelningens verksamhet. 2025 finns en större investering med för inköp av utrustning till Granelund

Samtliga investeringar som genomförs på förvaltningens skattefinansierade verksamheter är av typen ej företagslönsamma projekt.

Prioriteringar

Gatuavdelningen prioriterar reinvestering i befintliga anläggningar i form av beläggningsunderhåll och brounderhåll i första hand i syfte att reinvesteringar i befintliga anläggningar sker för att avdelningen inte ska få en för stor infrastruktukskuld.

I andra hand prioriteras investeringar i maskinparken i syfte att utbytestakten på fordon följs för att upprätthålla hög miljöklass och hög kvalitet på utfört arbete. Detta då större delen av verksamheten bedrivs i egen regi.

Parkavdelningen prioriterar reinvestering i befintliga maskiner och utrustning för att klara av ordinarie driftsuppdrag. I andra hand prioriteras förnyelseprojekt och samprojekt. I sista hand prioriteras nyinvesteringar i syfte att avdelningens infrastruktukskuld inte ska växa.

Kostavdelningen kommer under perioden vara i behov av mindre investeringar genom inköp av nya serveringslinjer till skolornas matsalar och Bergets matsal samt mindre maskiner såsom grönsaks-skärare och transportskåp.

Investeringsbudget taxekollektivet 2023 med plan 2024-2025

Avdelning (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Avfallsavdelningen	1,9	1,8	21,0
VA-avdelningen	27,8	32,3	41,2
Griftegårdsavdelningen	2,9	3,5	11,0
Summering	32,6	37,5	73,1

Analys

Avfallsavdelningens investeringsbudget för år 2023 är 1,9 mkr och innehåller främst inköp av utrustning till Norraby återvinningscentral.

Avfallsavdelningen har även budgeterat för att med start år 2023 köpa in trädgårdsavfallskärl som kommer ställas ut hos fastighetsägare som önskar detta mot en avgift. Detta i syfte att man ska kunna slänga trädgårdsavfall av mindre art i direkt anslutning till sin fastighet och inte behöva åka till Norraby återvinningscentral varje gång detta avfall uppstår.

Inköp av helt nya kärl för fastighetsnära insamling i form av tvåfackskärl alternativt fyrfackskärl finns med i investeringsbudgeten år 2025.

VA-avdelningens investeringsbudget för år 2023 är 27,8 mkr. Nyinvesteringsbudgeten för nya exploateringsområden år 2023 är 9,15 mkr.

Reinvesteringsbudgeten för VA-ledningsnätet är ca 15,5 mkr årligen för perioden 2023-2025 i syfte att öka förnysetakten i befintligt ledningsnät.

Investeringarna på VA-verket är för år 2023 endast 3,2 mkr och avser främst mindre reinvesteringar i processen. År 2024 är budgeten på 7,2 mkr och avser främst nybyggnation av ett sandfång innan spillvattnet når reningsverket. För år 2025 är budgeten 15,7 mkr och avser främst ett nytt reningssteg på Fröafalls vattenverk i form av ett sandfilter med kemisk fällning, i syfte att bygga in ytterligare en reningsbarriär innan vattnet går ut till kund.

Griftegårdsavdelningens investeringar för år 2023 är 2,89 mkr. Investeringarna som görs inom perioden 2023-2025 innefattar ett stort omtag med den underhållsskuld som uppkommit under en längre tidsperiod där medel inte nyttjats för underhåll. Det gäller främst underhåll av murar och gravanordningar inom de av Tranås pastorats ägda fastigheter. Årliga medel kommer avsättas för att nå upp till en acceptabel nivå.

2025 finns en större investering på griftegårdsavdelningen motsvarande 5 mkr för renovering av krematoriet i syfte att ta höjd för framtida krav från tillståndsmyndighet på en eventuell rökgasrening.

Prioriteringar

Avfallsverksamheten kommer under perioden att prioritera reinvestering i maskinparken och upp- rustning av Norraby återvinningscentral. De nyinvesteringar som planeras för perioden är inköp av nya kärl för insamling av trädgårdsavfall och nya kärl för fastighetsnära insamling samt påbörja planering av ny återvinningscentral.

VA-verksamheten kommer under perioden att fokusera på reinvesteringar i befintligt ledningsnät enligt förnyelseplaneringen samt reinvesteringar på bassänger inom både avloppsrening och dricks- vattenproduktion. Utbyggnation av den kommunala VA-anläggningen planeras för nytt bostadsom- råde i Tostås, Granelund och för industriområdet i Höganloft. Utbyggnation av den kommunala VA- anläggningen planeras även till befintlig bebyggelse i Linderås samt en ny dagvattendamm i Högan- loft.

Griftegårdsverksamheten kommer under perioden att prioritera reinvesteringar för främst murar och gravanordningar inom de av Tranås pastorats ägda fastigheter.

Personal

Förvaltningen arbetar aktivt med personalfrågor genom kontinuerlig uppföljning av medarbetaren- kåten. Ett antal fokusområden plockas vartannat år fram från medarbetarenkäten inom respektive arbetsgrupp och läggs in i en handlingsplan. Detta för att sätta fokus på dessa frågor och skapa en bättre och mer effektiv arbetsplats inom respektive verksamhet.

Samtliga avdelningar inom förvaltningen tar årligen fram hälsoplaner i samarbete mellan avdel- ningschef och avdelningens hälsoinspiratör. Detta är ett led i förvaltningens arbete med att arbeta proaktivt för en hälsofrämjande arbetsplats.

Förvaltningen är i stort sett fulltalig. Det råder brist på utbildade ingenjörer och tekniker inom för- valtningens verksamhetsområden. Utbildade kockar och anläggningsarbetare är även yrkesgrupper som det råder brist på just nu och är därmed svårrekryterade.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med det systematiska kvalitets- och innovationsarbetet genom att ta fram och uppdatera styrdokument för förvaltningens verksamhetsområden samt implemente- ringen av nya resurseffektiva arbetssätt.

Inom förvaltningen sker även mycket internutbildning och kompetensöverföring mellan medarbe- tarna i syfte att säkerställa verksamheten genomförs på ett resurseffektivt sätt och med rätt kvalitet.

Framtid

Tranås kommun har precis som många andra kommuner i Sverige en växande infrastruktuurskuld som kräver stora reinvesteringar i den befintliga infrastrukturen. Detta i kombination med en växande befolkningsmängd som kräver utbyggnation av den befintliga infrastrukturen samt ökade krav från medborgare och tillståndsmyndigheter, innebär att förvaltningen står inför stora utmaningar i framtiden. Förvaltningen måste hitta en balans mellan reinvesteringar och nyinvesteringar, i syfte att skapa en hållbar tillväxt.

Kultur- och fritidsnämnd

Verksamhetsområden

Administration, föreningsservice, ekonomi och lokalbokning samt allmänskultur och öppen ungdomsverksamhet; Kansliet ansvarar för bokningsservice av bland annat idrottshallar. Föreningsutveckling och service arbetar med föreningsregister, bidrag, projekt, arrangemang, föreningsträffar samt integrationsfrämjande arbete i civilsamhället. Administrationen ansvarar för ekonomi, rutiner, checklistor, pluspolarkort, information och marknadsföring, hantering av registreringslotterier samt nämndadministration. Till denna avdelning hör också allmänskultur och öppen ungdomsverksamhet. Ansvarsområden är konstarkivet, offentlig gestaltning, museiverksamhet, utställningar, program och evenemang, öppen ungdomsverksamhet på mötesplatsen EPIC.

Bibliotek; Biblioteket fungerar som en öppen och demokratisk mötesplats och är en dynamisk arena för bildning, läsning, litteratur, informationsinhämtning och utbyte, källkritiska perspektiv och medieutlån. Biblioteket utgör ett slags kommunens vardagsrum och utgår från tillgänglighet, delaktighet och inkludering där datorer, skrivare, wifi, digital handledning, kultur- och familjeaktiviteter erbjuds, allt med en hög grad av självbetjäning.

Anläggningar, idrotts- och friluftsliv; Avdelningen för anläggningar, idrotts- och friluftsliv ansvarar för Bredstorps idrottsplats med vaktmästeri och service till föreningar. Vidare ingår skötsel av badplatser, spår, leder och sim- och idrottshall med badmästare, badvärdar, reception och café samt lokalvård. Här möts både skola, föreningsliv och allmänhet upp med hög grad av service. Avdelningen arbetar även med frilufts- och anläggningsutveckling samt aktivitetsytor i tätort och på landsbygd.

Kulturskolan; Kulturskolan i Tranås arbetar för att barn och ungdomar i Tranås kommun ska ha tillgång till en mångfald av olika uttryck och har aktiviteter inom musik, dans, bild och teater för barn från 4 år och uppåt. Här finns möjligheten att utvecklas i en kreativ miljö med inspirerande lärare. Kulturskolan har cirka 500 elever som undervisas av 17 lärare. Kulturskolan samarbetar med förskola och grundskola och ansvarar också för samordning av kommunens Skapande skola.

Strategisk folkhälsosamordning; Inom ramen för kultur- och fritidsförvaltningen ryms också Tranås kommuns strategiska folkhälsosamordning vilken kartlägger behov, samordnar och inriktar folkhälsoarbetet internt i kommunorganisationen och externt i kontakt med övriga aktörer i samhället som myndigheter och i civilsamhället. Folkhälsosamordnaren verkar för social hållbarhet och implementering av AGENDA 2030 med fokus på god och jämlik hälsa i Tranås.

Mål och inriktning för perioden 2023- med plan för 2024, 2025

Nämndens huvudsakliga inriktning är att skapa ett meningsfullt, attraktivt och tillgängligt utbud på kultur- och fritidsområdet. Detta bidrar till människors känsla av tillhörighet och delaktighet vilket starkt medverkar till att fler vill leva, verka i och utveckla Tranås.

Verkställandet sker genom metoder och arbete som bidrar till människors känsla av tillhörighet och delaktighet där innehållet i huvudsak speglar inkludering i dess vida betydelse. Alla Tranås invånare bör erbjudas möjligheten till en god livskvalitet.

Nämnd och förvaltning möjliggör en rad olika möten, i varierande former men med den gemensamma viljan att slå vakt om just ovan nämnda delaktighet.

Kultur- och fritid fungerar som civilsamhällets katalysator, vilken skapar både mervärde och attraktivitet, vilket i sin tur möjliggör en balanserad tillväxt. Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. (Kommunallagen, Diskrimineringslagen 2008: 567, Bibliotekslagen SFS 2013: 801, Kulturmiljölagen SFS 1988: 950, Museilagen SFS 2017: 563 samt Spellagen 2018: 1138)

Nämndens styrning mot inriktning för tillväxt

Kultur- och fritidsnämnden tar initiativ och arbetar främjande och utvecklande utifrån reglemente och andra politiskt styrande dokument på en kommunövergripande nivå. Nämndens huvudsakliga inriktning är att med grund i Diskrimineringslagens och Barnkonventionens intentioner fokusera på kvalitativt och attraktivt utbud och verksamheter utifrån sociala hållbarhetsperspektiv, såsom som tidigare sagts delaktighet, tillgänglighet, jämställdhet, integration och folkhälsa.

Det är nämndens uppfattning att många människor i åldersgruppen 30-50 år är och vill bli aktiva in-vånare. Krav ställs därför på att kommunens utbud kännetecknas av såväl ett rikt som högkvalitativt utbud där allas olika preferenser och önskemål kan tillfredsställas i bästa möjliga mån.

Kairos-rapporten visar på målgruppens stora intresse av familj, träning, litteratur, musik och film. Sport- och idrottsaktiviteter har också betydelse.

Nämndmål och indikatorer

<i>Målområde</i>	<i>Nämndmål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Målvärde år 2023</i>	<i>Målvärde år 2024</i>	<i>Målvärde år 2025</i>
Innovativ integration och utbildningsnivå	Breddat och fördjupat arbete med innovativ integration och högre utbildningsnivå	Nya kundgrupper	3	4	4
		Utbud och information på fler språk	2	2	2
		Uppsökande verksamhet	10	11	12
Barnkonventionen	Aktiviteter för barn och ungdomar ska utgå från hög delaktighet från barn och ungdomar själv. Barns kulturutövande och idrottande upp till tonåren ska vara befriat från urval och utslagning. Föreningsservice och bidrag ska utgå från Barnkonventionen, jämlikhet och jämställdhet	Flera forum för barn och ungdomsdialog inrättas	1	2	2
		Föreningsträffar och dialogmöten	4	4	4
Jämlikhet och Jämställdhet		Dialogmöten och utveckling av bidragsregler	4	4	4
Social hållbarhet	Implementering av hållbarhetsstrategi och för social hållbarhet ska präglade perioden	Utbildning på förvaltningsövergripande nivå	1	1	1

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

		Fortsatt utveckling Hälso-center	1	2	3
Friluftsliv	Utveckling och synliggörande av förutsättningarna för ett utmärkande attraktivt friluftsliv	Nätverkande	1	2	2
		Marknadsföringsinsatser	5	6	6
Tillgänglighet	Kommunens kultur/ fritids/ friluftsanläggningar ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning	Kartläggning och utveckling av tillgängligheten	1+1	2	2
Attraktivitet	Nöjda kunder (fler och nya kunder)	Inhämta synpunkter	11	11	11
		Mäta kundnöjdhet	2	2	2
		Räkna 'mediaträffar'	11	11	11
		Nya kunder	5%	5%	5%
God ekonomisk hushållning	Prognossäkerhet	Noggrann budgetuppföljning	11	11	11

Analys

Prioriteringar och val tar utgångspunkt i nämndens reglemente och flertalet andra styrande dokument både avseende korta och längre perspektiv. Målområdena speglar ansvarsområdets hela bredd och den mer konkretiserade, fördjupade betydelsen och tillväxtpotentialen av en väl fungerande kultur- och fritidssektor i en kommun som Tranås.

Driftbudget 2023 med plan 2024-2025

Avdelning(Mkr)	Budget 2023	Budget 2024 *	Budget 2025*
Nämnd	0,5	0,5	0,5
Ledning/Folkhälsa	1,9	1,7	1,7
Admin/Föreningservice	6,6	6,7	6,8
Anlägg/Fritidsliv	22,7	23,0	23,3
Bibliotek	7,8	8,0	8,0
Allmkultur/Ungdom	6,8	6,9	7,0
Kulturskolan	8,3	8,3	8,4
Summering	54,6	55,1	51,6
Ram	50,5	51,0	51,6
Avvikelse	-4,1	-4,1	-4,1

Analys

Inför budgetåret 2021 tilldelades nämnden en driftram som innebar besparingar och effektiviseringar till ett värde av 1, 2 mkr. Åtgärderna påverkade servicegraden i stor utsträckning gentemot föreningar och allmänhet samtidigt som pandemin möjliggjorde att neddragningarna inte blev alltför kännbara.

År 2022 har inneburit en återgång till och nystart av det normala livet i Tranås. Med det sagt får både förvaltning och nämnd signaler från våra kunder på att Kultur- och fritidsförvaltningen behöver satsa mer på kultur- och fritidsområdet. Detta för att både höja attraktiviteten som boendekommun men även för att stärka folkhälsan. Med utgångspunkt i detta ser Kultur- och Fritidsnämnden därför ett behov av utökad ram till förstärkning av insatser på såväl kultur som fritidssidan.

Understrykas bör att det inför framtiden råder en stor osäkerhet kring hur omvärldsläget kan antas påverka Kultur- och Fritidsförvaltningens olika verksamheter i Tranås. I denna osäkerhet står vi inte ensamma och utmaningarna bör ses i en vidare kontext än i den lokala. Med det sagt är föreslagna driftramar för 2023 (2024-2025) inte tillräckliga för att kultur och fritidsförvaltningens ska kunna bibehålla samma utbud och service som i skrivande stund (läs 2022).

Med nuvarande kostnadsutveckling uppskattas Kultur- och Fritidsförvaltningen, för år 2023, sakna cirka 2,5 miljoner. Detta för att kunna bibehålla nuvarande nivå och kvalitet i våra verksamheter. Denna summa härleds framförallt till ökade energipriser.

Det är därtill Kultur- och Fritidsnämndens önskan om offensiva investeringar (utanför ram) på 1,6 miljoner kronor. Dessa investeringar avser då EPIC, kulturskola, omklädningsrum, föreningsbidrag, bibliotek samt satsningar på anläggningssidan.

*Noteras bör att presumtiva äskanden för 2023 även bör följa med till efterföljande budgetår (2024 samt 2025)

Prioriteringar

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Nämndens prioriteringar handlar om ansvarsområdets betydelse för samhällsbyggandet i Tranås kommun. I detta läggs fokus på attraktiviteten, folkhälsan och tillväxten. Detta framgår även tydligt i nämndens angivna målområden och utvecklingspotentialer; Innovativ integration och högre utbildningsnivå, Barnkonventionen och jämlikhet/jämställdhet, social hållbarhet, friluftsliv, tillgänglighet, nöjda kunder och ekonomi i balans.

Investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

<i>Avdelning</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Budget 2024</i>	<i>Budget 2025</i>
Admin/föreningsservice	0,1	0,05	0,1
Anläggningar/friluftsliv	0,4	1,8	4,1
Bibliotek	0,1	0,09	0,1
Allmänskultur/Ungdom	0,8	0,6	0,3
Kulturskolan	0,2	0,3	0,1
Summering	1,6	2,8	4,7
Ram	1,6	2,8	
Avvikelse	0,0	0,0	

Analys

Tilldelad investeringsram för 2023 tillgodoser de planerade behov som finns för att öka tillgänglighet, attraktivitet och folkhälsa. Nivån som efterfrågas för 2023 är lägre för att sedan öka till 2,8 mkr 2024. Kultur- och fritidsnämndens planerade investeringar är enligt strikt företagsekonomisk lönsamhetsperspektiv inte att betrakta, men, utifrån samhällsbyggande- och folkhälsoperspektiv nödvändiga för att Tranås kommun ska kunna jämföras med andra kommuner i samma storlek och till och med sticka ut i vissa avseenden.

Prioriteringar

På anläggnings- och friluftsavdelningen är utvecklingen av Hätte prioriterad 2023. Därtill sker diverse uppdateringar på den tekniska sidan samt utrustning för spontan aktivitet. För året 2024 är det teknisk utrustning i form av bland annat besöksräknare och digitala lösningar som det fokuseras på. För 2025 prioriteras inkråm till idrottshallen i Granelund, nya bryggor samt fler aktivitetspunkter i tätorten och på landsbygden. På biblioteket handlar det om digital utveckling och diverse inventarier för hela perioden. På allmänskultur/ungdomsavdelningen prioriteras under 2023 offentlig konst enligt 1% regeln samt fortsatt etablering i området Stoeryd. 2024 fortsätter satsning på offentlig konst och uppdatering av EPICs ungdomsverksamhet och 2025 fokuseras på offentlig samtida konst.

Personal

Kultur och fritidsförvaltningen eftersträvar en arbetsmiljö präglad av öppenhet och delaktighet. Förvaltningens bredd och verksamheternas unika särart ställer stora krav på en levande och medveten kommunikation, både internt som externt. Arbetsplatsträffar och andra samverkansformer blandas med respektive ansvarig chefs möjlighet till det fria och mer informella samtalet. I förvaltningens styrgrupp ingår därtill HR-funktioner, vilket ger ett gott stöd i alla de frågor förvaltningen ställs inför avseende personalrelaterade ärenden. Förvaltningen arbetar aktivt med berörda arbetstagarorganisationer och rådande uppfattning ger vid att en god samförståndsanda präglar dialogen.

Att rekrytera personal på anläggningssidan är framkomligt medan det på ungdoms/allmänskultursidan är mer komplicerat att hitta rätta kompetenser. Inom biblioteksverksamheten har det tidigare något kärva läget förbättras en aning även om stora pensionsavgångar nationellt försvårar vår rekrytering.

Som statistiken vittnar om handlar en av förvaltningens identifierade utmaningar om att hantera en fortsatt hög sjukfrånvaro hos enskilda medarbetare. Det är inte förvaltningens bild att frånvaron primärt är arbetsrelaterad, men insatser görs kontinuerligt för att få till stånd en förbättring.

Förvaltningen har för avsikt att utveckla arbetet avseende kompetensförsörjning. Genom en inventering av såväl befintliga kompetenser som uppdragsbeskrivningar är det förvaltningens vilja att medvetet utforma strategier både avseende rekrytering som för kompetensutveckling.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kultur- och fritidsnämnden ska kontinuerligt följa sin verksamhet så att den lever upp till uppsatta mål och att den bedrivs på ett tillfredsställande sätt. Ett verktyg till detta är den interna kontrollen. Av reglemente för internkontroll framgår att nämnderna ska säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt, att tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten samt efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner är tillfredsställande. Reglementet trycker också på att en bra internkontroll förebygger, upptäcker samt åtgärdar fel och brister som hindrar att organisationen kan nå sina mål på ett säkert och effektivt sätt. Arbetet bygger också in medvetenhet om behovet att värna och vårda en stabil, rättssäker och öppen verksamhet. Varje år ska nämnden anta en internkontrollplan över områden som särskilt ska granskas. Inslagen av innovativa perspektiv och lösningar behöver under perioden förstärkas genom kompetenshöjande insatser.

Framtid

Kultur- och fritidsförvaltningen står i likhet med stora delar av det övriga samhället inför utmaningar, både demografiskt som ekonomiskt. Även ur en folkhälsoaspekt står vi inför ett flertal prövningar som tydligt knyter an våra levnadsvanor och livsstil. Trenden är tydlig - stillasittandet och psykisk ohälsa har ökat.

I ljust av detta spelar Kultur- och fritidsförvaltningen idag en central roll för invånarna i Tranås, på fler än ett sätt. De förenande krafter vi ser i ett rikt och levande föreningsliv är inte helt enkla att mäta, men bedömningen är att en känsla av delaktighet och tillhörighet motverkar utanförskap och otrygghet. Det är förvaltningens uppfattning att den samhällsbildande kraften inom såväl kultur som fritidssidan, är påtaglig.

Vidare är det förvaltningens övertygelse att ett rikt kultur och fritidsliv, med dess samhällsfrämjande innebörd, positivt påverkar exempelvis Barn- och utbildningsförvaltningen samt Socialförvaltningen i deras arbete.

Tranås har under tidigare år i jämförelse med andra kommuner i samma storlek i positiv bemärkelse stuckit ut som Musikkommun, Friluftslivskommun, Idrottskommun, Ungdomskommun, Samtidskonstkommun, Litteratur - Poesi och residenskommun. Attraktionskraften i detta är ej att ta miste på och väl värt att bevaka.

Friluftslivet är en viktig resurs i folkhälsoarbetet och att vistas i naturen har flera positiva hälsoeffekter såväl fysiskt som psykiskt. Genom ett närvarande och aktivt friluftsliv ges möjlighet till fysisk aktivitet, avkoppling rekreation och återhämtning. Ur ett folkhälsoperspektiv är målsättningen dels att fler människor kan komma ut i naturen dels att öka förutsättningarna särskilt för de grupper som löper störst risk för ohälsa.

Som avslutning kan nämnas att forskning inom fritids- och civilsamhällesområdesfrågor visar att satsningar på kultur- och fritidsområdet betalar sig i ökad folkhälsa och välbefinnande, högre utbildningsnivå och en förbättrad integration. (demokratiska krafter/tillgänglighet)

Barn- och utbildningsnämnd

Verksamhetsområden

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden är förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, sarskola, gymnasieskola, elevhälsa och central skoladministration.

Barn- och utbildningsförvaltningen är organiserad i tre verksamhetsområden: förskola, grundskola och gymnasium.

Mål och inriktning för budgetperioden 2023- 2025

Nämndens styrning mot inriktning för tillväxt

Nämndens och förvaltningens mål är att värna skolans nationella uppdrag, såsom det formuleras i de nationella styrdokumenterna och bidra till en ökad andel barn och elever som förbereds för fortsatta studier och/eller arbete. Nämndens och förvaltningens arbete under kommande år ska tydligare inriktas mot de prioriterade områden som identifierats:

- Pojkars och flickors lärande
- Trygghet och studiero
- Närvaro och kompensatoriska uppdraget.

Förvaltningen har utifrån de prioriterade områdena låtit varje skola identifiera uppdrag inom de s.k. utvecklingsläraruppdragen som stöd för varje skolas utvecklings- och kvalitetsarbete. De nyligen utsedda utvecklingslärarna har också fått ett förtydligt uppdrag i att stödja rektor i skolutveckling på respektive enhet. Parallellt med detta sker ett förändrat systematiskt kvalitetsarbete där nämnden kommer att få delrapporter under året inom följande tre områden:

- Kunskaper, utveckling och lärande
- Samverkan, inflytande och delaktighet
- Normer och värden

Förvaltningen ingår även i SKR:s projekt ”Fullföljd utbildning”. En handlingsplan har utformats utifrån ovanstående områden, vilket väl faller inom ramen för SKR-projektet. Föräldrars utbildningsbakgrund, om eleven är född i Sverige eller utomlands samt andra socioekonomiska faktorer påverkar tydligt elevers betygsresultat varför fortsatt fokus på det kompensatoriska uppdraget är fortsatt viktigt.

Nyckeln till ökade framtida val och möjligheter ligger i att klara målen för grundskola och gymnasium. Genom ökat antal elever från grundskolan som blir behöriga till gymnasiet ökar möjligheten till framtida egen försörjning genom möjligheter att söka utbildning och/eller anställning. Tranås kommun behöver höja utbildningsnivån generellt sett, för att säkerställa kompetensförsörjning och innovationskraft. De socioekonomiska utmaningarna blir också allt fler och genom ökad behörighet och sysselsättning kan trenden vändas. Fler elever behöver bli behöriga till både yrkesprogram och studieförberedande program i åk 9 och fler gymnasieelever behöver nå examen inom 4 år från det att studierna påbörjades. På en övergripande nivå ser förvaltningen ett behov av att utveckla samarbetet med andra aktörer t ex regionen, socialtjänsten och arbetsmarknadsenheten kring frågor gällande problematiska frånvaro. Möjligheten att nå målen för grundskola och gymnasium påverkar starkt möjligheten till framtida val. Genom förvaltningens arbete med en bra förskoleverksamhet, ökad likvärdighet och måluppfyllelse inom kommunens skolor och förbättrade lokaler för skolverksamhet bidrar vi till att Tranås är en attraktiv kommun att arbeta, bo och verka i och en höjd utbildningsnivå i kommunen vilket skapar förutsättningar för fler 30-50-åringar i arbete.

Nämndmål och indikatorer

Nämnden har inför innevarande mandatperiod fastställt målvärden och nyckeltal med fokus på ökad andel elever som ska vara behöriga till gymnasiet med mål att höja utbildningsnivån i Tranås kommun. Förvaltningen har, som nämns ovan, under en period arbetat med ett förändrat kvalitetsarbete och deltar även i SKR:s satsning ”Fullföljd utbildning”. Detta leder framöver till behov av förnyade indikatorer och framför allt omarbetade målvärden.

Målområde	Nämndmål	Indikator
<p>Innovativ integration</p> <p>-Elever åk 9 med behörighet till yrkesprogram.</p> <p>-Elever åk 9 med behörighet till studieförberedande gymnasieprogram.</p> <p>-Gymnasieelever med examen inom 4 år.</p> <p>Höjd utbildningsnivå</p> <p>-Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning</p>	Ökad andel elever med behörighet från grundskolan och från gymnasiet samt att höja utbildningsnivån i Tranås kommun.	<p>Betyg</p> <p>Antal elever behöriga till yrkesprogram och studieförberedande gymnasieprogram.</p> <p>Antal elever med gymnasieexamen inom 4 år.</p>

Analys

Inom förvaltningen pågår ett arbete med att skapa en vision som ska vara förankrad och förståelig av dem som arbetar inom barn- och utbildningsförvaltningen. Förvaltningen har identifierat tidigare nämnda prioriterade områden. Förvaltningen har arbetat med ett förbättrat och förtydligt systematiskt kvalitetsarbete och förbättrad analys och kommer tillsammans med nämnden inför kommande mandatperiod finslipa nämndmålen samt förtydliga indikatorer och målvärden.

Driftbudget 2023 med plan 2024-2025

Verksamhet (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
BU nämnd	0,8	0,8	0,8
Förvaltningsledning samt central elevhälsa	31,0	31,8	32,6
Förskola och pedagogisk omsorg	131,8	135,0	138,8
Grundskola och fritidshem	254,2	265,9	287,5
Gymnasiet	91,3	93,3	95,9
Kulturskolan	8,2	8,4	8,7
Summering	517,3	535,2	564,3
Ram	513,7	531,8	553,2
Avvikelse=Äskande	-3,6	-3,4	-11,1

Analys

De senaste årens stora besparingar har resulterat i en sänkt kostnadsnivå för nämndens alla verksamheter. Förvaltningen består nu av en bantad organisation, och 2023 beräknas kostnaderna rymmas inom tilldelad budgetram.

Barn- och utbildningsnämnden bedriver idag en kostnadseffektiv verksamhet, där flertalet verksamheter kostnadsmässigt bedrivs till en lägre kostnad än genomsnittet av landets kommuner. Det är endast förskolan som fortfarande är dyr jämfört med andra kommuner, och med anledning av det sänktes budgetramen för förskolan inför 2023. Arbete med att komma ner i kostnadsnivå fortgår.

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Det rådande världsläget och kriget i Ukraina har medfört stora ekonomiska konsekvenser för hela världen, med ökad inflation, höga bränslepriser och ökade matpriser. Även kommunerna påverkas, och för barn- och utbildningsnämnden innebär det att kostnaderna för 2023 beräknas öka till helt andra nivåer än vad som gällt de senaste åren.

Beräkning av kostnader för åren 2023 -2025 utgår ifrån befintlig organisation, men där visst mått av effektiviseringar är medräknade. Inför 2023 beräknas lönerna öka med 3,5%, och dessutom kommer pensionskostnaderna öka. Kostnadsökningen för pensioner är dock inte medräknad i budgeten för 2023 och framåt. Hyreshöjningarna är beräknade till 4,5% för 2023, och även priserna för livsmedel beräknas stiga kraftigt. Den prognosticerade kostnaden för 2023 beräknas bli ca 3,7% högre än 2023, och omräknat i kronor motsvarar det en kostnadsökning på 18,4 mkr. Den tilldelade ramökningen är 12,8 mkr och kommer därmed inte räcka för att uppnå en budget i balans.

Hur utvecklingen av kostnader för åren 2024 och 2025 kommer bli är oerhört svårt att förutse. I prognoserna har kostnadsökningarna beräknats till knappt 3%, vilket är lägre än för 2023. Om kostnadsökningarna blir högre än så kommer underskotten bli större än vad nuvarande beräkningar visar.

Beslut har fattats om nya skolbyggnationer, och i budget 2024 är kostnad för Junkaremålsskolan F-6, medräknad från höstterminen, då skolan beräknas stå färdig. Budgeterad hyreskostnad 5,9 mkr motsvarar det politiskt beslutade ramtillskottet. I budget 2025 finns, förutom helårskostnad för den nya Junkaremålsskolan (11,8 mkr), också kostnad med för den nybyggda Granelundsskolan. Skolan beräknas stå färdig höstterminen 2025 och hyran är därmed beräknad på halvårsbasis. Den budgeterade kostnaden för 2025 uppgår till 8,4 mkr och motsvarar det beslutade budgettillskottet.

Budgetäskanden

Behov av ökade resurser finns i hela organisationen, inte minst i grundskolan där de största besparingarna har gjorts. Närvaron av vuxna i skolorna har minskat och resurser för elever med behov av extra stöd är inte tillräckliga, vilket skapar svårigheter att följa skollagen. Det saknas också stödfunktioner, exempelvis vaktmästare, administrativt stöd och IT-stöd inom både skola och förskola.

Beräkningarna av driftsbudget för åren 2023-2025 grundar sig enbart på kostnader för befintlig organisation. Inga kostnader för ökade resurser finns med i beräkningarna. En ramökning är därmed nödvändig för att inte behöva genomföra ytterligare besparingar och personalneddragningar.

Budgetäskande (mkr)	2023	2024	2025
Ramökning p.g.a. kostnadsökningar:			
• Lönekostnader			
• Lokalkostnader	3,6	3,4	11,1
• Livsmedel			
• Skolskjuts (bränslekostnader)			
• Interkommunal ersättning			
Totalt	3,6	3,4	11,1

Prioriteringar

Barn- och utbildningsnämndens huvudsakliga prioritering är att bedriva en verksamhet, med så hög kvalitet som möjligt, inom tilldelad budgetram.

Investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

Verksamhet	Projekt (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
------------	---------------	-------------	-------------	-------------

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

Alla	IT-system - utbyte elevdatabas	1,5	0,5	0
Alla	IT-utrustning personal	1,6	1,0	0,4
Alla	IT-utrustning lokaler (skärmar, smart-board, projektorer, skrivare/kopiatorer)	2,2	2,2	2,1
Alla	Nätverk lokaler	1,2	0,8	0,8
Förskola	Möbler och inventarier		0,2	0,2
Förskola	Utemiljö - Kungsparkens förskola	0,4	0	0
Förskola	I-pads	0,3		
Grundskola	Möbler till klassrum, matsalar, arbetsrum, aula mm	1,5	1,5	1,4
Grundskola	Elevdatorer högstadiet	1,4	0	1,5
Gymnasiet	Elevdatorer	0,6	0	2,1
Gymnasiet	Maskiner/utrustning – yrkesprogram	1,3	1,0	
Kulturskolan	Inventarier/Instrument	0,05	0,05	0,05
Grundskola	Möbler och utrustning - Junkaremålsskolan F-6		7,5	
Grundskola	Möbler och utrustning Granelundsskolan			15,0
Summering		12,0	14,7	23,6
Ram		4,7	4,7	
Avvikelse		-7,3	-10,0	

Analys

De senaste åren har investeringsnivån inom barn- och utbildningsnämnden varit låg. Den ansträngda ekonomin har gjort att återhållsamheten varit stor även gällande investeringar. Detta har skapat ett uppdämt behov av reinvestering i olika typer av digital utrustning, men också av utbyte av möbler och utrustning till förskolor och skolor. Att bygga två nya skolor kommer också göra att investeringsbehoven ökar 2024 och 2025.

IT-utrustning

Nämndens verksamheter består av ca 800 barn i förskolan och ca 3 000 elever i grundskola och gymnasiet. För dessa barn och elever är I-pads eller datorer ett nödvändigt lärvärtyg. Även en stor del av personalen inom förvaltningen använder datorer som ett arbetsverktyg. All IT-utrustning har en begränsad livslängd, och måste med visst tidsintervall bytas ut.

Att lokalerna är utrustade med trådlösa nätverk med tillräcklig kapacitet är helt nödvändigt för att undervisningen ska fungera. Inom några år ska dessutom nationella prov genomföras digitalt, och då måste it-kapaciteten vara tillräcklig för att proven ska kunna genomföras utan störningar. Lokalerna är dessutom utrustade med olika typer av skärmar, projektorer, smart-boards osv, som även dessa har en begränsad livslängd.

Förvaltningen har med utgångspunkt från kommunens instruktion ”Livslängd IT-utrustning” gjort en långtidsplan, för att få en överblick över när olika typer av digital utrustning ska bytas ut.

Inom kort måste nuvarande elevdatabas Extens bytas ut. Systemet är verksamhetskritiskt och används av hela organisationen. Extens är på väg att fasa ut och uppgraderas inte längre. En förstudie och upphandling ska genomföras under 2023. Förhoppningsvis kan ett nytt system implementeras i början av 2024.

Möbler och annan utrustning

På framförallt de äldre förskolorna finns behov av att kommande år byta ut möbler till barnen. Även utemiljön och lekutrustning på förskolegårdarna behöver ses över. Sommaren 2023 påbörjas av en omfattande renovering och verksamhetsanpassning av Kungsparkens förskola. Förskolan evakueras under minst ett år. Innan verksamheten flyttar tillbaka behöver förskolans utemiljö förbättras.

Inom grundskolan finns stora behov av att byta ut klassrumsmöbler, matsalsmöbler, möbler till arbetsrum och grupprum.

På gymnasiet finns stora behov av att byta ut maskiner och övrig utrustning som används på de yrkesförberedande programmen. För att Holavedsgymnasiet även i framtiden ska vara konkurrenskraftigt krävs att utrustning är anpassad efter dagens teknik och att utbildningen därmed kan förbereda eleverna för arbetslivet.

Nya skolor

Med anledning av besluten om två nya skolbyggnationer, ökar nämndens investeringsbehov 2024 och 2025. Junkaremålsskolan F-6 beräknas stå färdig till höstterminen 2024 och Granelundsskolan ett år senare. Till Junkaremålsskolan kommer så mycket möbler och utrustning som möjligt att flyttas med från befintlig skola, men bl.a. den del som avser grundsärskola behöver utrustas med nya möbler och annan utrustning. I begreppet utrustning innefattas även IT-utrustning, såsom accesspunkter, switchar, digital utrustning i klassrum och övriga utrymmen, samt utrustning till skolgård.

När det gäller Granelundsskolan handlar det om att utrusta en helt ny skola, med allt från skolmöbler, matsalsmöbler, möbler till arbetsrum, konferensrum och personalrum, IT-utrustning, utrustning till klassrum, slöjdsalar, idrottshall, kök och skolgård.

Sedan beslut om skolbyggnationer kommit under våren 2023 har förvaltningens fokus legat på lokalernas utformning inför vidare byggprocess, då tid mellan beslut, planering och byggstart är kort. Nästa steg blir att tydligare undersöka vad som går att flyttas med från befintlig skola till nya Junkaremålsskolan F-6, att med hjälp av inredningsarkitekter göra inventarielistor samt klargöra gränsdragningslistan mellan förvaltningen/verksamheten och Tranås bostäder. För närvarande finns ingen färdig beräkning kring inventarielkostnader för varken Junkaremålsskolan F-6 samt sarskola eller Granelundsskolan F-6 inklusive kommunövergripande resursgrupp. Det står klart att stora investeringar kommer att krävas för att utrusta de nya skollokalerna. Ovan nämnda investeringskostnad är en grov uppskattning och kan komma att förändras.

Inga investeringar är företagsekonomiskt lönsamma.

Prioriteringar

Barn- och utbildningsnämndens investeringar handlar om att ge barn, elever och personal goda förutsättningar för lärande, med nödvändiga IT-verktyg, lokaler som är ändamålsenliga och en arbetsmiljö med ändamålsenliga möbler och utrustning.

Alla investeringar avser grundläggande behov, är högt prioriterade och helt nödvändiga för att verksamheterna ska fungera. Då investeringsbehoven ej ryms inom fastställd investeringsram, äskar nämnden om ökad investeringsram.

Personal

Resultatet av 2021 års medarbetarenkät visar på förtroende för närmaste chef och delaktighet vid beslut och förändringar, bra samarbete och en god relation med kollegor, meningsfulla arbetsuppgifter och en stolthet över sin arbetsplats. Samtidigt visar enkäten att bemanningen upplevs som otillräcklig och att det är svårt att få teknisk hjälp. Medarbetare känner stress och oro över att inte hinna med arbetsuppgifter inom arbetstid, svårigheter att få hjälp med att prioritera uppgifter och ett arbete där pressande konflikter och ibland hot och våld förekommer samt svårigheter att få ostörd rast för återhämtning

Utmaningen för förvaltningen är att ramtilldelningen inte tillåter satsningar på förbättrad arbetsmiljö genom t ex ökad bemanning och att fortsatta besparingar hotar att leda till ytterligare personalneddragningar. Förvaltningen har, tillsammans med Hr, arbetat med en genomgång av vilka olika roller som finns inom förvaltningen. Nästa steg är att upprätta och/eller förnya uppdragsbeskrivningar i syfte att förtydliga uppdrag och skapa ökad trygghet i vilka förväntningar som finns på de olika rollerna inom förvaltningen.

En stor utmaning inom förvaltningen är framtida kompetensförsörjning. Förvaltningen har en förhållandevis hög medelålder inom vissa yrkesgrupper, vilket leder till stora rekryteringsbehov inom ett par år. Genom HÖK 21 har Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Skolledarförbundet och arbetsgivaren Tranås kommun enats om att arbetsgivaren ska ta fram en kompetensförsörjningsplan för det fortsatta arbetet innehållande insatser inom områdena arbetsmiljö, arbetsorganisation, arbetstid och lönebildning. En plan med strategier, aktiviteter och förväntade effekter har upprättats.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med att förnya det systematiska kvalitetsarbetet och följer kontinuerligt upp verksamheterna och analysera resultaten och måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen och planerar och utvecklar utbildningen utifrån detta. Kvalitetsredovisning, statistikuppföljning (SCB, SKL, Skolverket, Skolinspektionen, Kolada) är några av metoderna för att följa upp detta. Syftet är att öka måluppfyllelsen och likvärdigheten för alla barn och elever.

Förvaltningen har under föregående år genomfört ett stort arbete med förnyat kvalitetsarbete tillsammans med professor Jan Håkansson och omsätter nu det förnyade arbetet i praktiken under kommande läsår, i syfte att stödja rektorer och biträdande rektorer i arbetet att förbättra analysarbetet, följa upp resultat och hålla kursen i förbättringsarbetet.

Förvaltningen deltar även i ett projekt tillsammans med SKR som heter "Fullföljd utbildning". Syftet är att öka närvaro, höja kvalitet och bidra till fler elever med examen och fullföljd utbildning.

Framtid

Skolan finansieras till viss del av olika statsbidrag och oro finns för de förändringar av statsbidragen som regelbundet sker. Ett exempel är lärarlönelyftet som med största sannolikhet kommer att tas bort inom de närmaste åren. Bidraget har funnits sedan 2016 och var en satsning för att höja lönerna för särskilt kvalificerade lärare, förskollärare eller fritidspedagoger. Lönetillägget anses vara permanentat, vilket innebär att lönetilläggen och därmed kostnaden kommer finnas kvar även om finansieringen försvinner.

Pandemin har visat på möjligheter med fjärr- och distansundervisning och ett projekt med Högländet genomförs för fjärrundervisning under kommande läsår.

För gymnasieskolans del visar de utredningar som gjorts tillsammans med västra Östergötland och Högländet på behov av samverkansområden mellan kommuner. Då Tranås har en effektiv och väl fungerande gymnasieskola rekommenderas Holavedsgymnasiet samverka med minst två kommuner utan att ingå i gymnasieförbund och arbete pågår med att identifiera vilka kommuner som kan samarbeta med Tranås kommun i gymnasiefrågor.

Förvaltningens stora lokalbehov har resulterat i beslut av byggnation av två skolenheter: Granlundsskolan och Junkaremålsskolan F-6 samt särskola. När dessa är redo att tas i bruk finns stora behov av investeringar för att utrusta dessa skolor med inventarier. Renovering av förskolan Kungsparken kommer också att ske under 2023-23 och under tiden evakueras förskolan till Stoerydsområdet. Det är också viktigt att se över lokalfrågan på Hubbarpsskolan.

Oro i vår omvärld skapar osäkerhet kring dimensionering av förberedelseklass och hur många elever från Ukraina som förvaltningen ska planera för, vilka lokaler som finns att tillgå och behov av studiehandledning m.m.

Socialnämnd

Verksamhetsområden

Socialnämnden ska tillhandahålla socialtjänst till Tranås kommuns medborgare genom följande verksamheter: Barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning, färdtjänst/riksfärdtjänst, insatser till personer med funktionsnedsättning, tillstånd och tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning, vård för vuxna med missbruksproblem, vård och omsorg om äldre samt övriga insatser till vuxna. Socialnämnden är också ansvarig för att tillhandahålla hälso- och sjukvård i hemmet.

Mål och inriktning för budgetperioden 2023-2025

Nämndens styrning mot inriktning för tillväxt

Omfattningen på socialnämndens verksamhet och kostnader de kommande decennierna har ett samband med demografisk och socioekonomisk struktur i Tranås kommun. För socialnämnden är det viktigt att andelen människor i Tranås kommun som har arbete och därmed bidrar till kommunal verksamhet genom skattsedeln ökar.

Socialnämnden kommer att bidra till att fler människor kommer i arbete genom att säkerställa en kostnadseffektiv verksamhet. Att nyttja skattemedel så effektivt som möjligt skapar förtroende hos allmänheten för den kommunala verksamheten. Utifrån förtroende för samhällsfunktionerna kan en känsla av trygghet uppstå, vilket är en viktig faktor för människors och företags vilja att vara verksamma och bosatta på en ort.

Socialnämnden kommer också bidra till att fler människor kommer i arbete genom att prioritera kompetensförsörjning.

Nämndmål och indikatorer

<i>Målområde</i>	<i>Nämndmål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Målvärde</i>
Kvalitet i verksamheten.	Brukarna bemöts professionellt och får rätt vård, stöd och/eller skydd.	Under utveckling.	Under utveckling.
God arbetsmiljö.	Medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens.	Resultat från medarbetarenkät.	Hög omfattning positiva svar vad gäller uppskattning av arbetet och arbetsplatsen. Låg omfattning av missnöje och ej av allvarlig karaktär.
Ekonomisk hushållning.	Ha ekonomisk kontroll över en kostnadseffektiv verksamhet.	Ekonomisk prognos och resultat.	Budget i balans.

Analys

Socialnämndens mål syftar till att klargöra för dess förvaltning vad som ska karaktärisera arbetssätt, relationer och kommunikation mellan kollegor och med brukare, medborgare och samarbetspartners.

Driftbudget 2023 med plan 2024-2025

Avdelning (Mkr)	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Hemtjänst	86,3	88,1	89,9
Hälso- och sjukvård	60,9	62,3	63,7
Individ- och familjeomsorg	115,5	116,5	117,6
Stöd och omsorg	100,4	102,2	110,2
Särskilt boende	123,8	126,4	129,0
Förvaltningskontor	17,0	17,2	17,5
Socialnämnd	1,5	1,7	1,8
Summa	505,4	514,4	529,7
Ram	474,1	482,2	490,0
Avvikelse=äskande	-31,3	-32,2	-39,7

Analys

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) skriver i sin ekonomirapport i maj 2023 att ”stora flyktinrörelser, ett osäkert säkerhetsläge, stora prisökningar på bland annat energi och livsmedel, höga pensionskostnader och en osäker samhällsekonomisk utveckling kommer att prägla budgetår 2023./.../Kraftiga prisökningar och ökade pensionskostnader gör tillsammans med avveckling av statsbidrag att ekonomin blir betydligt tuffare år 2023”.

Socialnämndens budget för 2023, som är en realistisk beräkning av faktisk kostnad för socialnämndens verksamhet, ökar med 32,5 mkr till 505,4 mkr. Socialnämndens budgetram ökar med 5,2 mkr till 474,1 mkr. Detta innebär att socialnämnden utan kostnadsbesparande åtgärder kommer att redovisa ett underskott med 31,3 mkr efter 2023.

Personalkostnaden beräknas öka med 15,7 mkr. Ökningen beror på lönerrevision (ökning 3,5 %), effekter av Heltidsresan (rätten till heltid), dyrare nattpersonalkostnader på grund av förändrad arbetstidslagstiftning samt en förbättrad och mer korrekt budgetering¹.

Övriga kostnader beräknas öka med 14,1 mkr. Ökningen beror i huvudsak på prisjustering för hyror (ökning 4,5 %), kost (ökning 32,5 %), bränsle och köp av tjänster (inkl. kostnader för externa placeringar samt ersättning till privata utförare Ansvar & Omsorg och THS Hemtjänst), av en prognostiserad behovsökning av socialtjänst (fler insatser inom framför allt barn- och ungdomsvård samt funktionshinderomsorg) samt av ökad kostnad för tvätt av arbetskläder. Precis som med personalbudgeteringen har även budgeteringen av ersättningen till THS Hemtjänst reviderats och blivit mer korrekt.

Intäkter är uppräknade med ca 2 %, men beräknas sammantaget minska år 2023 på grund av att några brukare av personlig assistans har avlidit.

Socialnämndens budget	Budget 2022 (mkr)	Budget 2023 (mkr)	Förändring (mkr)
Personalkostnader	242,3	258,0	15,7
Övriga kostnader	216,9	231,0	14,1

¹ År 2019 infördes rörlig personalbudgettilldelning för många av socialnämndens verksamheter. Inför budget 2020, 2021 och 2023 har snabblönsmässiga justeringar av personalbudgeten gjorts utifrån den personalkostnad som sattes som ingångsvärde vid budgeteringsförändringen 2019. Under de år som förflöet sedan rörlig budget infördes har socialnämnden samlat på sig data, exempelvis vad gäller beviljade socialtjänstinsatser, vilket inför budget 2023 gjort att tilldelningsmodellen kunnat korrigeras för att bättre överensstämja med verkligheten. Datan har visat att den ursprungliga budgettilldelningen som sattes 2019 var för låg, personalkostnaderna 2019-2023 borde varit högre budgeterade. Hade de varit korrekt budgeterade 2019-2023 hade personalkostnadsökningen 2023 inte varit lika stor.

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

<i>varav kost</i>	7,7	10,2	2,5
<i>varav fordon/bränsle</i>	3,4	3,9	0,5
<i>varav ökade behov av socialtjänst</i>	19,5	28,5	9,0
<i>varav THS Hemtjänst</i>	14,5	17,6	3,1
<i>varav Ansvar & Omsorg</i>	45,5	46,5	1,0
<i>varav övrigt</i>	75,1	71,6	-3,5
Intäkter	-86,3	-83,6	-2,7
Summa	472,9	505,4	32,5
Ram	468,9	474,1	5,2
<i>Avvikelse</i>	-4,0	-31,3	

Besparingsåtgärder

Besparingsåtgärder behöver planeras och verkställas av respektive verksamhetsområde (sektion) inom socialnämnden under hela budgetperioden 2023-2025. Besparingsåtgärder ska ha långsiktig effekt (åtminstone treårseffekt), varför åtgärder som verkställs 2023 bidrar till lägre besparingsbe-
ting 2024-2025.

På grund av att huvuddelen av socialnämndens kostnader är personalkostnader, är det sannolikt att de åtgärder som socialnämnden behöver vidta är åtgärder som minskar personalkostnaderna.

Omfattningen av besparingsåtgärder påverkas av om socialnämnden beviljas ökad driftsram genom de äskanden som nämnden gör.

Äskanden

Socialnämnden äskar medel för ökade kostnader som beror på behovsökningar av socialtjänst och för de åtgärder som socialnämnden bedömer måste vidtas för att verksamheten ska uppfylla minimi-
krav i lagstiftning.

Äskande	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Socialnämndens tilläggsäskande för att täcka kostnader för underfinansierad verksamhet	26,8	26,2	28,2
Utökad driftsram för tvätt av arbetskläder	1,0	1,0	1,0
Utökad driftsram för hyreskostnad efter nybyggnation av Aspagården	0,0	1,5	1,5
Utökad driftsram för verkställande av individuellt anpassad gruppbofastadsverksamhet	3,5	3,5	3,5
Utökad driftsram för verkställande av insatser genom ny gruppbofastad LSS	0,0	0,0	5,5
Summa	31,3	32,2	39,7

Utökade resurser för tvätt av arbetskläder.

Socialnämnden efterlever inte Arbetsmiljöverkets föreskrifter gällande korrekt hantering av tvätt av arbetskläder. I syfte att efterleva föreskrifterna har socialnämnden beslutat om att upphandla tvätt av arbetskläder, vilket har funnits vara den mest kostnadseffektiva åtgärden som kan verkställas relativt omgående. En kommunägd central tvättverksamhet har undersökts, men har visat sig kostar mer och kräver längre planeringstid innan driftsstart. I upphandlingsarbetet för tvätt av arbetskläder, som påbörjats tillsammans med kommunens upphandlingsavdelning, har det nu framkommit att slutkostnaden för socialnämndens behov av tvätt sannolikt kommer att bli 1 mkr högre än vad som ursprungligen bedömts, bland annat till följd av en allmän prisökning.

Socialnämnden äskar 1,0 mkr i utökad driftsram från 2023 i syfte att kompensera för den ökade kostnaden för tvätt av arbetskläder som uppstår för att socialnämnden ska efterleva Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Om äskandet beviljas, minskar socialnämndens avvikelse med motsvarande summa, eftersom den ökade kostnaden är medräknad i budget 2023-2025. Om äskandet inte beviljas behöver socialnämnden ändå vidta åtgärden, varför den utökade kostnaden för tvätt av arbetskläder i så fall måste hanteras via kostnadsbesparande åtgärder i andra delar av verksamheten.

Utökad driftsram för hyreskostnad efter nybyggnation av Aspagården

Socialnämnden driver ett psykiatriboende på Västra Järnvägsgatan som heter Aspagården. Boendet tillhandahåller lägenheter och personal till framför allt personer med svår och kronisk psykosjukdom. Lokalerna är inte ändamålsenliga, exempelvis saknas tillgänglighetsanpassning, vilket allvarligt försvårar både de boendes möjligheter till ett välfungerande liv och personals möjligheter till god arbetsmiljö. Brister har redan konstaterats vid miljötillsyn. Socialnämnden konstaterar att åtgärder av verksamhetslokalerna är oundvikliga och att en lösning på behoven behöver vara på plats snarast.

Under 2021 och 2023 har socialförvaltningen tagit fram ett lokalprogram och tillsammans med hyresvärden, Tranåsostäder AB, klargjort alternativ till nuvarande lokaler. Det sammantaget mest ändamålsenliga alternativet är nybyggnation på annan tomt (Backen 7).

Socialnämnden äskar 1,5 mkr i utökad driftsram från 2024 i syfte att kompensera för den ökade hyreskostnaden som ett nybyggt Aspagården medför. Den utökade kostnaden är inte inräknad i budget 2023-2025 utan läggs till budget enbart om äskandet beviljas. Om äskandet inte beviljas kommer åtgärd av Aspagården inte vidtas.

Utökad driftsram för verkställande av individuellt anpassad gruppboendeverksamhet

Under 2023 har socialnämnden behövt starta upp en specialverksamhet för en enskild brukare, i form av en "individuell gruppboendeverksamhet" som kallas Safiren. Det handlar om en brukare som har beslutat om bostad med särskild service (enligt LSS) men som av särskilda skäl inte kan bo tillsammans med andra brukare. Istället har verksamhet för brukaren startats i en separat hyreslägenhet. Alternativet för socialnämnden har varit att köpa plats hos extern utförare, vilket har bedömts till ungefär samma nettokostnad men som skulle varit sämre för brukaren, som hade behövt flytta från Tranås och sitt sociala sammanhang. Socialnämnden har inte budget för denna verksamhet som kostar 3,5 mkr och som kan betraktas som ett ökat behov av socialtjänst.

Socialnämnden äskar 3,5 mkr i utökad driftsram från 2023 för verkställande av individuellt anpassad gruppboendeverksamhet. Om äskandet beviljas, minskar socialnämndens avvikelse med motsvarande summa, eftersom kostnaden är medräknad i budget 2023-2025. Om äskandet inte beviljas måste socialnämnden ändå fortsätta verkställa insatsen, varför kostnaden i så fall måste hanteras via kostnadsbesparande åtgärder i andra delar av verksamheten.

Utökad driftsram för verkställande av insatser genom ny gruppbostad LSS

Socialnämnden bedömer att behov av bostad med särskild service enligt LSS (s.k. gruppbostad) kommer att öka. Socialförvaltningen har identifierat upp till tio individer som kan ansöka om och beviljas gruppboستadsplats de kommande åren. I slutet på 2023 sker inflyttning på det nya boendet Bryggan på Junkaremålens strand. Det identifierade behovet är utöver de sex platser som tillkommer genom Bryggan. Den utökade driftskostnaden till följd av ny gruppbostad (sex platser) beräknas till 5,5 mkr per år (i huvudsak personalkostnad och hyreskostnad). Alternativet för socialnämnden är att köpa externa platser, vilket är dyrare än att driva en egen gruppbostad.

Socialnämnden äskar 5,5 mkr i utökad driftsram från 2025 för verkställande av insatser genom ny gruppbostad. Om äskandet beviljas, minskar socialnämndens avvikelse med motsvarande summa, eftersom kostnaden är medräknad i budget 2025. Om äskandet inte beviljas kommer gruppbostad inte att byggas och framtida beslut om gruppboستadsplats kommer att behöva verkställas primärt genom köp av externa platser, vilket sannolikt ytterligare kommer att öka socialnämndens kostnader vid sidan av de 5,5 mkr som är budgeterade för 2025 och framåt. Eventuellt och i så fall i begränsad omfattning kan vissa framtida beslut om gruppboستadsplats verkställas genom lediga platser i redan befintliga gruppboستäder som drivs av socialnämnden, men allt avgörs av de individuella beslut som brukare (som redan bor på dessa gruppboستäder) fattar.

Prioriteringar

Socialnämnden prioriterar bort att vidta förebyggande och utvecklande åtgärder i sina verksamheter. Exempelvis har socialnämnden, på grund av ökade behov av hälso- och sjukvård bland annat till följd av Nära Vård-reformen, identifierat behov av anhörigstödjare, vårdutvecklare och fler fysioterapeuter (motsvarande en nettokostnadsökning med 2 mkr per år). Sådana behov och liknande behov inom socialnämnden skulle, om de tillgodoseddes, kunna förebygga behov av socialtjänst på sikt och skulle därmed kunna minska socialnämndens och kommunens kostnader på sikt.

Socialnämndens primära ekonomiska ansvar och uppdrag är dock att ha budget i balans under planperioden 2023-2025, varför nämndens resurser måste prioriteras till de aktiviteter som bäst leder till det. Det innebär att socialnämnden, efter att ha säkerställt att verksamheten efterlever föreskrifter, behöver prioritera åtgärder som leder till budget i balans.

Investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

Investering	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Reinvestering IT-utrustning (datorer, surfplattor, mobiler)	0,5	0,7	0,7
Reinvestering elcyklar	0,6	0,6	0,6
Reinvestering möbler och inventarier	0,3	0,3	0,3
Reinvestering trygghetslarm säbo	0,2	0,2	0,2
Nya trygghetslarm inom hemtjänsten	2,0		
Nyinköp surfplattor till hemtjänsten	0,2		
Nya inventarier Parkgården			0,5
Inglasning av balkonger på säbo Uvaberg			0,3
Nya inventarier, Aspagården		0,5	
Nya inventarier, daglig verksamhet			0,2
Nya inventarier, ny gruppbostad LSS			0,5
Summa	3,8	2,3	3,3
Ram	1,8	2,8	
<i>Avvikelse</i>	<i>-2,0</i>	<i>0,5</i>	

Analys

Socialnämnden har kontinuerliga reinvesteringsbehov på cirka 2 mkr per år (byta ut datorer, elcyklar, mobiler, möbler, m.m.).

Hemtjänsten kommer att behöva byta trygghetslarm under 2023. Nuvarande larm använder sig av 2G-tekniken, en kommunikationsteknik som är föråldrad och därför har börjat stängas ner globalt. Dessutom löper nuvarande larmavtal ut under 2023. Bedömningen är att ett nytt larmavtal innebär en investering på 2 mkr i nya trygghetslarm.

Investeringsnivån, borträknat reinvesteringar, är låg inom socialnämndens verksamheter. Inga investeringar är företagsekonomiskt lönsamma.

Prioriteringar

Socialnämnden prioriterar investeringar i enlighet med följande princip: 1) Reinvesteringar, 2) Investering som krävs på grund av lagstiftning eller andra villkor som ställs på socialnämndens verksamhet, 3) Investeringar för att utveckla och förbättra verksamheten.

Personal

Socialnämnden arbetar systematiskt med arbetsmiljö i enlighet med den process som är upprättad i den kommunala organisationen. I arbetet med arbetsmiljö, rekrytering, kompetensutveckling, arbetsrätt o dyl. har socialförvaltningen ett stöd av och nära samarbete med kommunens Hr-avdelning.

En av de största utmaningarna för socialnämnden är att säkra kompetensförsörjningen. Tillgång till personal förväntas inte öka i samma takt som medborgarnas behov av socialtjänst. Svårigheterna märks redan då socialnämnden har svårt att rekrytera till många tjänster. Socialnämnden har fastställt riktlinjer som ska syfta till att tillgång på kompetens ska vara tillräcklig och inte utgöra en risk för nämndens förmåga att upprätthålla god kvalitet och arbetsmiljö inom sina verksamheter. Utifrån dessa riktlinjer har socialförvaltningen påbörjat ett kompetensförsörjningsarbete. Detta arbete kommer att fortgå under 2023 och i överskådlig framtid.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Internkontrollprocess

Socialnämnden har en fastställd internkontrollprocess. Internkontrollplanen utgår från en risk- och väsentlighetsanalys, där både socialnämndens arbetsutskott och socialförvaltningen har bidragit. Fastställd internkontrollplan följs i sin helhet upp efter genomfört verksamhetsår. De enskilda kontrollpunkterna följs upp i enlighet med vad som fastslagits för varje kontrollpunkt i internkontrollplanen. Socialnämndens internkontrollplan för 2023 fastställs i december 2023.

Systematiskt kvalitetsarbete

Socialnämndens verksamheter regleras primärt av Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialtjänstlagen (SoL) och/eller Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). För verksamheter som regleras av HSL, SoL och LSS ska det bedrivas ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter. I ett systematiskt kvalitetsarbete ingår bland annat processer för hantering av avvikelser och egenkontroller. För verksamheter som regleras av HSL ska det också bedrivas ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.

Socialnämnden har en fastställd process för hantering av avvikelser, inklusive hantering av allvarigare missförhållanden och vårdskador i enlighet med lex Sarah och lex Maria.

Det systematiska kvalitetsarbetet har, framför allt på grund av covid-19-pandemin, prioriterats ned de senaste åren. På grund av socialnämndens ekonomiska situation kommer kvalitetsarbetet fortsatt att behöva nedprioriteras till förmån för planering och verkställande av kostnadsbesparande åtgärder.

Uppföljning av privata utförare

Enligt Tranås kommuns program för uppföljning av privata utförare (PRG-3469) ska varje nämnd med fullmäktiges program som grund utarbeta en plan för när och på vilka sätt avtal och verksamhet som överlämnats till privata utförare ska följas upp. Socialnämnden har inför 2023 en fastställd process för uppföljning av de privata utförarna Ansvar & Omsorg (som driver särskilt boende Råsvägen enligt LOU) och THS Hemtjänst (som bedriver hemtjänst enligt LOV).

Framtid

Den sammantagna utmaningen för socialnämnden är att räkna till för invånarna i Tranås kommun, med framför allt fler äldre och fler komplext sjuka. Lagstiftning och andra reformer, så som en ny socialtjänstlag 2023 och Nära vård-reformen, ökar kraven på vad socialnämnden ska utföra, bland annat mer hälso- och sjukvård och mer förebyggande insatser. Ekonomiska resurser och kompetensresurser ökar inte i samma takt som ökningen av behov av/krav på socialtjänst.

Satsning på ett förebyggande arbete i Tranås kommun, exempelvis på barn och ungdomar samt på folkhälsa, kan på sikt stärka invånarnas hälsa, välmående och självständighet. Ett sådant förebyggande arbete skulle alltså kunna bidra till att behov av socialtjänst minskar – eller åtminstone inte ökar. Ett förebyggande arbete ger dock dessa eftertraktade positiva effekter först om många år, under planperioden 2023-2025 riskerar ett förebyggande arbete mest att leda till ökade nettokostnader för socialnämnden.

Tranås Stadshus AB

Verksamhetsområden

Tranås Stadshus AB är ett helägt dotterbolag till Tranås kommun och syftet är att äga och förvalta aktier och värdepapper. Tranås Stadshus AB har två dotterbolag; Tranås Energi AB och AB Tranås-bostäder. Tranås Stadshus AB har från och med 2015 en bolagsstyrelse som utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott. Bolaget har ingen verksamhet.

Driftbudget 2023 med plan 2024-2025

<i>Mkr</i>	<i>Budget 2023</i>	<i>Budget 2024</i>	<i>Budget 2025</i>
Resultat efter finansnetto	5,0	5,1	5,2

Analys

Finansiella kostnader och administrationskostnader står för merparten av driftsbudgeten. Bolaget arbetar med att jämna ut de finansiella riskerna. De ökade räntenivåerna ger ökade räntekostnader de kommande åren. Bolaget har inga intäkter så därmed är resultatet en kostnad/underskott.

Investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

Bolaget har inga investeringar.

Tranås Energi AB

Verksamhetsområden

Elhandel, Elnät, Kraftvärme, Fibernät, Vattenkraft, Energitjänster

Mål och inriktning för budgetperioden 2023- 2025

Med utgångspunkt i bolagsordningens skrivning kring föremål och ändamål med verksamheten liksom ägardirektivets skrivning kring uppdrag och avkastningskrav finns en årligen reviderad affärsplan var i bland annat bolagets strategiska inriktning är definierad för respektive verksamhetsområde.

Beträffande kommunkoncernens strategi för hållbar utveckling 2020-2023 så har bolaget ett nära samarbete med olika utbildningsanordnare såsom grundskola, gymnasie, yrkesutbildning men också universitet och högskola. Inom ramen för detta erbjuder bolaget PRAO, praktikplatser och möjlighet till examensarbete. Ett utökat samarbete med Holavedsgymnasiets el- och energiprogram är också under utveckling. Bolaget tillhandahåller viktig infrastruktur i form av el, värme och fiber till befintliga företag inom kommunen men givetvis också i samband med nyetableringar. Detta ska bolaget göra på ett så kostnadseffektivt, samordnat och serviceinriktat sätt som möjligt. Utvecklingsstrategin är i tillämpliga delar integrerad i affärsplanen för 2023 och framåt.

Kommunkoncernens utvecklingsstrategi samt strategier för ekologisk- respektive social hållbarhet är i tillämpliga delar integrerad i bolagets affärsplan för 2023 och framåt.

Bolagets styrning mot inriktning för tillväxt

Utifrån mål och inriktning enligt ovan bidrar bolagets verksamhet i sig och på det sätt den bedrivs till att Tranås ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i. Särskilt kan noteras att tillgängligheten till säker och snabb uppkoppling via fiber i princip är 100 % liksom att det miljö- och klimatarbete som bolaget bedriver som förutom minskade koldioxidutsläpp också handlar om naturvård och biologisk mångfald bidrar till en attraktiv boendemiljö.

Mål och indikatorer

Målområde	Mål	Indikator	Målvärde år 2023	Målvärde år 2024	Målvärde år 2025
Ägardirektiv	Soliditet	% Mäts en gång om året i samband med årsbokslut	20 %	20 %	20 %
Ägardirektiv	Avkastning på eget kapital	% Mäts vid varje budgetuppföljning utifrån aktuell helårsprognos.	9 %	9 %	9 %

Analys

I ägardirektivet finns specifika mål avseende avkastning på eget kapital och soliditet. Med dessa mål som grund tillsammans med ägardirektivets övriga skrivningar finns i affärsplanen årliga fastställda affärsplaner. Affärsplanen revideras varje höst inför nästkommande räkenskapsår. Härutöver finns också kvalitets- och miljömål inom ramen för bolagets kvalitets- och miljöcertifieringar. Dessa fastställs också årligen på motsvarande sätt som affärsplanerna.

Driftsbudget 2023 med plan 2024-2026

	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Resultat efter finansnetto	22,2 mkr	23,1 mkr	24,0 mkr

Analys

Budgeterat resultat efter finansnetto är baserat på en avkastning på eget kapital på 9 % och en årlig utdelningsnivå på 8 mkr.

Prioriteringar

Överordnad prioritet är alltid att via upprättade underhållsplaner dels se till att bolagets anläggningar för el- och fjärrvärmeproduktion är i bra skick, dels att leveranssäkerheten avseende distribution av el och fjärrvärme samt fibernät upprätthålls. Därutöver är fortsatt utbyggnad av fiber och fjärrvärme prioriterat. Detta genom förtätningar i redan utbyggda områden men också genom att så många som möjligt av planerade nybyggnationer ansluts till dessa nyttigheter. Vidare kommer projekt avseende optimering av el- och fjärrvärmeproduktionen syftande till förbättrad verkningsgrad att prioriteras. Digitaliseringsprojekt ligger också högt på agendan och då i första hand avseende automatiserade kundprocesser och flexibel kundkommunikation. Bolagets varumärke ska fortsatt förvaltas men också utvecklas utifrån bolagets profil där dels närhet, tillgänglighet och lokal förankring är viktigt, dels utifrån bolagets tydliga miljöprofil med inriktning, förutom mot minskade koldioxidutsläpp, också mot naturvård och biologisk mångfald. Bolaget kommer sträva efter att i sin elhandelsverksamhet bibehålla den höga marknadsandelen lokalt och samtidigt öka den nationellt och då främst inom nischade målgrupper.

Investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Reinvestering produktionsanläggningar och distributionsnät	12 mkr	12 mkr	12 mkr
Utbyggnad distributionsnät mm	8 mkr	8 mkr	8 mkr
Ny fördelningsstation med kringutrustning, Hestra		25 mkr	
Summa	20 mkr	45 mkr	20 mkr

Analys

Reinvesteringar är baserade på antagna långsiktiga reinvesteringar som innebär investeringar på i genomsnitt 12 mkr per år perioden 2023-2025. Även ny fördelningsstation, Hestra, utgör reinvestering men där särskilt investeringsbeslut kommer fattas. Utbyggnad av elnät, fibernät och fjärrvärme är styrt av efterfrågan men uppskattas till i genomsnitt 8 mkr per år. Gällande utbyggnad av fibernät och fjärrvärme ligger alltid en lönsamhetskalkyl till grund för ett utbyggnadsbeslut med en kalkylränta motsvarande 10-åriga statsobligationer + 3 procentenheter och krav på en för varje utbyggnad relevant pay-back tid (10-30 år).

Prioriteringar

Överordnad prioritet, förutom investeringar i utbyggnadssyfte som är baserade på en lönsamhetskalkyl, är alltid nödvändiga reinvesteringar i produktionsanläggningar, distributionsnät och fibernät. Utbyggnad av laddinfrastruktur för elfordon är också prioriterat liksom minst en andelsägd solcellspark till under perioden (vilket dock inte påverkar bolagets investeringsbudget eller balansräkning).

Bolaget bevakar också möjligheten att investera i mer förnybar lokal eller regional elproduktion, till exempel vindkraft.

Personal

En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljösmål och handlingsplaner för dessa. En uppföljning av planerna, inklusive jämställdhetsplanen, sker varje år och resultatet meddelas vid styrelsens sammanträde och vid "Ledningens Genomgång". Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling. Bolaget genomför flera årliga aktiviteter av friskvårdande karaktär och har även ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, "Winningtemp". Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Det systematiska kvalitetsarbetet sker inom ramen för bolagets kvalitets- och miljöcertifieringar, ISO 9001 och ISO 14001, där avvikelserapportering och ständiga förbättringar är väsentliga inslag. Innovationsarbete med fokus på dels tekniska innovationer avseende produktion och distribution av energi och dels innovationer i produktutbud och kundkommunikation sker genom egen omvärldsanalys men också och kanske främst genom de branschorganisationer bolaget är medlem i. Innovation sker också genom samarbete med andra energibolag respektive bolagets samarbetspartner och portföljförvaltare gällande elhandeln.

Framtid

Elprisets upp- och nedgångar över tid, elpriset i kombination med temperatur liksom tillgång och pris på trädbränsle utgör osäkerhetsfaktorer för bolaget. Ytterligare en osäkerhetsfaktor är den intäktsram som fastställs av Energimarknadsinspektionen för fyra år i taget och som styr vilka tariffer bolaget kan ta ut avseende överföring av el. En utmaning framöver är vilka krav som kommer ställas på och därmed vilka investeringar som ska prioriteras i elnätet med avseende på ökad intermitterande elproduktion, främst i form av mikroproduktion, men också med avseende på framtida energilagring liksom krav på ökad kapacitet till följd av att en allt större del av fordonsflottan kommer utgöras av elfordon. Då vätgas med stor sannolikhet kommer utgöra en viktig del av framtidens energimix utreder Tranås Energi på vilket sätt bolaget ska vara en del av detta med avseende på produktion och- / eller distribution men också och inte minst användandet av vätgasen som energilagring.

Vid en branschjämförelse står sig bolaget mycket väl vad gäller ekonomiska nyckeltal, har konkurrenskraftiga priser och mycket höga värden i genomförd Nöjd kund index. Bolaget har också ett starkt varumärke med en tydligare miljöprofil än flertalet andra energibolag. Bolagets insatser för miljöanpassad vattenkraft och biologisk mångfald får fortsatt stor nationell uppmärksamhet och väntas generera en tillväxt vad gäller antal nya elhandelskunder också framåt.

AB Tranåsbostäder

Verksamhetsområden

AB Tranåsbostäder ska tillhandahålla bostäder, kommunala verksamhetslokaler samt kommersiella lokaler i Tranås.

Mål och inriktning för budgetperioden 2023- 2025

Med grund i bolagsordning samt ägardirektiv har inriktning och mål tagits fram för verksamheten via bolagets affärsplan. Utifrån vision, affärsidé och värdegrund drivs verksamheten i beslutad riktning och utifrån fyra framtagna strategiska fokusområden. Arbetet sker både internt och i samarbete och dialog med kunder, partners och omvärld. Det är en viktig del såväl i arbetet med ständiga förbättringar inom bolaget som i bidraget till kommunkoncernens strategi för hållbar utveckling.

Vision

AB Tranåsbostäder - En aktiv part i utvecklingen av Tranås, en attraktiv plats att leva, bo och verka i.

Affärsidé

AB Tranåsbostäder ska äga, förvalta och utveckla fastigheter som skapar förutsättningar för trygga, långsiktiga kundrelationer och vara det självklara valet för kommunen, företagen och individen både idag och i framtiden.

Värdegrund

Vår värdegrund är bolagets inre kompass och ska vägleda oss medarbetare i den riktning vi ska ha i vårt arbete på AB Tranåsbostäder. Den beskriver våra innersta värden som vi vill utgå ifrån och förknippas med. Den ska genomsyra allt vi säger och gör, i varje situation, varje dag.

Värdeord: Kundnära, Gemensamt, Framåtanda och Trygghet

Bolagets fyra strategiska fokusområden som balanseras för att klara bolagets uppdrag;

- Kunder (nöjda kunder)
- Fastigheter (förvalta och utveckla fastigheter)
- Medarbetare (motiverade medarbetare)
- Ekonomi (affärsmässighet)

Bolagets styrning mot inriktning för tillväxt

Tranåsbostäder arbetar utifrån framtagna kommunikationsstrategi och marknadsplan, vilka utgår från kommunens strategi för tillväxt. Ett reviderat ägardirektiv ger Tranåsbostäder möjlighet att erbjuda fler upplåtelseformer och ger bättre möjlighet att hjälpa kommunen att nå tillväxtmålet, rum för mer liv helt enkelt.

Mål och indikatorer

Målområde	Mål	Indikator	Målvärde år 2023	Målvärde år 2024	Målvärde år 2025
Ägardirektiv	Soliditet	% Mäts en gång om året i samband med årsbokslut	16%	16%	16%
	Avkastning på eget kapital	% Mäts vid varje budgetuppföljning utifrån aktuell helårsprognos	5%	5%	5%

Analys

I bolagets ägardirektiv anges mål avseende nivå för soliditet samt avkastning på eget kapital. Dessa indikatorer samt styrning via ägardirektivet i övrigt, grundar affärsplanen och dess uppställda strategiska fokusområden samt mål för verksamheten. Affärsplanen följs upp samt revideras årligen och

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

utgångspunkten är, utöver ovan, även det övergripande kvalitetsarbete som sker löpande kopplat till riktlinjerna för kvalitet, miljö, arbetsmiljö, kompetens, brandskydd samt socialt ansvarstagande.

Strategisk budget 2023 med plan 2024–2025

	Strategisk budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Resultat efter finansnetto, koncern	12 mkr	12 mkr	12 mkr

Analys

Budgeterat resultat efter finansnetto är baserat på en avkastning på eget kapital på 5% och en årlig utdelningsnivå på 2 mkr.

Prioriteringar

Utgångspunkten i prioriteringsarbetet är att arbeta utifrån affärsplanens strategiska fokusområden och därtill uppsatta mål. Att arbeta kundnära är viktigt inom samtliga delar av verksamheten och berör både nuläge och framtid. Det handlar såväl om kontakt och dialog som om omvärldsbevakning, optimering och utveckling av arbetet med tillgänglighet, fastighetsbeståndets status samt utveckling och utbud för framtiden. Ett arbete som sker i linje med vision, affärsidé och värdegrund.

Investeringsplan 2023 med plan 2024-2025

<i>(Mkr)</i>	Strategisk budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Bostäder	76	94	60
- Biljarden (54)	22	30	
- Junkaremålens Strand (infrastruktur) (3)	3		
- J Strand, etapp 2 (110")	50	60	
- J Strand, etapp 3 (130")	1	4	60
Kommersiella lokaler	X	X	X
- Lyktan 11, Statt (XX)	X	X	X
Investeringar underhållsplan	25	25	30
Investeringar via uppdrag beslutade av kommunfullmäktige	152	182	51
- Junkaremålsskolan (177)	80	50	
- Granelundsskolan (243)	72	110	41
- Ny Parkgården (32)		22	10
Summering	253	301	141
Investeringar via uppdrag ej beslutade av kommunfullmäktige (i lokal-försörjningsplan)	14	90	63

Analys

Investeringar sker med grund i utvecklingen av vårt fastighetsbestånd via såväl nybyggnation som större renoveringsprojekt i befintligt bestånd. Reinvesteringar sker därutöver utifrån bolagets underhållsplan i en beräknad takt på 25–30 mkr årligen (inom avskrivningsutrymme). Samtliga investeringar är ett led i bolagets inriktning enligt affärsplanen och sker utifrån långsiktigt hållbara kalkyler.

Prioriteringar

I prioriteringsarbetet för bolagets investeringar är reinvesteringar i befintligt fastighetsbestånd av stor vikt för såväl bibehållen som utvecklad förvaltningskvalitet, vilket bidrar till god kundnöjdhet. En balans måste finnas för att kunna tillgodose efterfrågan, kommunala verksamhetsbehov och kvalitet i befintligt bestånd.

Personal

Värdegrunden har de senaste åren varit och fortsätter även framåt att vara en viktig grund för bolaget och dess medarbetare och ska genomsyra arbete, beslut och förändringar som genomförs på AB Tranås bostäder. Den årliga medarbetarundersökningen bearbetas löpande genom handlingsplaner och aktiviteter. Områden som fortsätter vara i fokus med planerade insatser och aktiviteter är utveckling av ledar- och medarbetarskap, kompetensförsörjningsplanering samt området social och organisatorisk arbetsmiljö. Uppföljning av resultat från undersökningen visar att det är fortsatt viktiga punkter att arbeta vidare med efter extra ansträngningar och utmaningar såväl i covid-19-pandemin som i tiden som nu råder efter den.

Under det senaste året har ett flertal rekryteringar skett och det kommer att ske fler i den närmaste framtiden i samband med såväl längre ledigheter som pensionsavgångar. Bra rekryteringar och introduktioner för nya medarbetare har resulterat i positiv påverkan på verksamheten i stort och personalgruppen som helhet, vilket gör detta till en viktig process även framåt.

Arbetet har även fortsatt med grupputvecklingsinsatser med syftet att utveckla såväl enskilda grupper som verksamheten i stort. Målet är en mer effektiv och samverkande verksamhet som bidrar till utvecklingen inom de strategiska fokusområdena. Genom det systematiska arbetsmiljöarbetet säkerställs kvalitet och ständiga förbättringar utifrån lagar, krav, riktlinjer och verksamhetsmål.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

AB Tranås bostäder har sedan 2007 varit FR2000-certifierade och arbetar i enlighet med dess kravställning. Denna standard samt företagets verksamhetsledningssystem grundar sig på riktlinjer för kvalitet, miljö, arbetsmiljö, kompetens, brandskydd samt socialt ansvarstagande.

Verksamhetsledningssystemet är den röda tråden i sättet att arbeta, vilket binder samman ovanstående riktlinjer med rutiner och processer i det dagliga arbetet utifrån värdegrunden och agenda 2030. Genom att arbeta i enlighet med detta säkerställs ett löpande fokus på kvalitets- och innovationsfrågor som rör verksamheten både idag och i framtiden.

Framtid

AB Tranås bostäder är en viktig aktör i förverkligandet av Tranås kommuns tillväxtmål. I affärsplanen har strategier och prioriterade aktiviteter för att nå bolagets mål arbetats fram. Dessa omarbetas till verksamhetsplaner för respektive område och avdelning och följs upp årligen.

Utbudet av hyresrätter är nu på en platå där det finns tillgång på lediga lägenheter i kommunen och förändringen i ägardirektivet ger möjlighet till ett utbud av fler upplåtelseformer och bidrar till att erbjuda marknaden ett mer varierat utbud.

Framåt ser vi tydliga signaler på höga prisjusteringar på byggmaterial och därmed ökade kostnader för nyproduktion. Detta i kombination med ökade räntekostnader medför att marknadsläget är väldigt osäkert och det finns flera scenarion att beakta framöver. Beroende på marknadsläget kan vi bli tvingade att skjuta byggprojekt av bostäder framåt i tiden om kostnadsnivåerna blir för höga.

Tillsammans med Tranås kommun arbetar bolaget aktivt med lokalfrågor både på strategisk och operativ nivå. Utifrån detta arbete tas kommunens lokalförsörjningsplan fram och med grund i kommunfullmäktiges beslut bestäms vilka investeringar som kommer att utföras under budgetperioden. Detta arbete kan påverkas negativt av kommunekonomin samt kommunala neddragningar avseende

lokaler, vilket blir en faktor som påverkar Tranåsbostädernas verksamhet. Utvecklingen av de kommersiella fastigheterna sker utifrån affärsmässiga principer där långsiktig avkastning prioriteras.

Tranås United AB

Verksamhetsområden

Tranås Uniteds verksamheter innefattar att vara näringslivsbolag, affärsutvecklare inom Science Park-konceptet samt Tranås kommuns kommunikationsavdelning med ansvar för extern kommunikation och marknadsföring. Vidare har bolaget ansvar för Tranås kommuns hemsida och utvecklingen av desamma samt Tranås kommuns turism- och servicekontor för kommuninvånarna.

Mål och inriktning för budgetperioden 2023-2025

Övergripande verksamhetsmål är att aktivt medverka till att Tranås kommun växer till 25 000 invånare 2040 enligt Kommunvision 2040 Tranås tar initiativet.

Aktiviteter sker genom:

- Marknadsföring av Tranås kommun som bostads- och etableringskommun för företag.
- Marknadsföring av Tranås kommun som turist- och besökskommun.
- Tillskapande av projekt, arrangemang och evenemang med syfte att utveckla näringsliv och handel.

Bolagets styrning mot inriktning för tillväxt

Arbete för fler 30–50-åringar i arbete sker genom aktiviteter och marknadsföring för att skapa attraktion för nyetableringar av företag, vara pådrivande och aktivt arbeta för tillskapande av nya bostäder och attraktiva tomter i varierande boendeformer. Tillsammans med samarbetsparter genomföra utvecklingsarbete för näringslivet och företagen i hela Tranås kommun. Tranås United samarbetar även med arbetsmarknadsaktörer bl.a. Arbetsförmedlingen och Trygghetsrådet samt en rad näringslivsorganisationer för att identifiera behoven av rekryteringar för att minska arbetslösheten. Samarbete sker med Tranås kommuns Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen.

Mål och indikatorer

Målområde	Nämndmål	Indikator	Startvärde	Målvärde år 2023	Målvärde år 2024	Målvärde år 2025
Företagsklimat	Topp 20 i Svenskt Näringslivs ranking	Företagsbesök	300	350	400	450
		Nätverksmöten	15	20	25	30
		Affärsidéer nya företag	75	80	85	90
		Etableringar	6	6	6	6
		Nyregistrerade företag	90	95	100	105

Analys

Nära dialog med företagen i Tranås med kontinuerliga avstämningar vilket skapar förutsättning för att företagen ska utvecklas och knyta egna leverantörer och samarbetspartners till sig vilket leder till nyetableringar. Aktiv avstämning med marknaden vilka branscher som saknas eller är underrepresenterade i Tranås.

Driftsbudget 2023 med plan 2024-2025

Avdelning mkr	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2025
Tranås United kommunikation	6,2	6,3	6,3
Summering	6,2	6,3	6,3
Ram	6,2	6,3	6,3
Avvikelse	0,0	0,0	0,0

Analys

Ingen avvikelse.

Prioriteringar

Fortsatta aktiviteter för att skapa förutsättningar för näringslivet och stärka konkurrenskraften för Tranås kommun. Digitalisering, hållbarhet, kompetensförsörjning, kommunikation samt proaktivt hitta nya etableringar till kommunen. Utveckling av handel och besöksnäringen genom centrumutveckling. Aktivt arbete för tillskapande av Co-working.

Investeringsbudget 2023 med plan 2024-2025

Investeringar som görs belastar kommunstyrelsens investeringsbudget med Tranås United som ansvarig för investeringarna

Personal

I strategidokument har bolaget identifierat humankapitalet enligt följande.

Bolaget har ett starkt humankapital i form av kompetenta medarbetare med färdigheter, talanger samt utbildning som är relevant för vår verksamhet. Bolaget har som mål att arbeta med att höja humankapitalets nivåer genom bland annat kompetensutveckling. Med hjälp av medarbetarsamtal, möten och samarbete med kunder eller andra intressenter är ambitionen att få in lärande i det dagliga arbetet. För bolaget är det angeläget att attrahera och behålla rätt kompetens genom kartläggning och utvecklingsplaner.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Genom att kontinuerligt arbeta med ständiga förbättringar inom bolagets samtliga verksamhetsområden. Detta arbete sker genom bolagets olika team och är fastställt i strategidokumentet Hållbarhet, digitalisering och samverkan är ledord för detta arbete.

Framtid

Bolaget genomför åtgärder för att förstärka och utveckla arbetet kopplat till samtliga delar i uppdraget från Tranås kommun. Bolaget arbetar med utmaningar inom samtliga områden kopplade till tillväxt och utveckling för hela Tranås kommun. Bolagets står inför stora utmaningar i sitt arbete för att klara sitt arbete kopplat till tillväxtmålet 25 000 invånare år 2040 där en begränsad ekonomi är den största utmaningen. Genom samarbete med näringslivet samt flera olika intresseorganisationer och föreningar i kommunen och regionen skapar vi mervärde för hela Tranås kommun. Kommunikationer, logistik, och kompetensförsörjning är viktiga fokusområden för utvecklingen av Tranås och mark- och exploateringsfrågor är viktiga framgångsfaktorer för tillskapande av nya bostäder och industrilokaler. Digitalisering, utveckling och omställning av verksamheter måste genomföras inom alla områden för att säkerställa service och funktion för invånarna och göra Tranås attraktivt som boendekommun. Det är av största vikt att ta vara på småstadstrenden där utflyttningen från stora städer till landsort sker i allt högre utsträckning. Tranås som "5 minuters-staden" är viktigt att ta fasta på dvs. att service, arbete, skola, omsorg, rekreation, handel och kultur finns inom nära räckhåll.

Genom programmet inriktning för tillväxt kommer bolagets fokus ligga på följande områden:

- Industrins revival med inriktning mot hållbarhet
- Kommunicera Tranås kommun som bostadskommun
- Presentera paketlösningar för arbete, boende och fritid med möjligheter till distansarbete
- Utveckling av handelsutbudet och serviceföretag
- Utbildningssatsningar för att möta kompetensförsörjningsbehovet
- Tillskapandet av attraktiva tomter för villor, radhus, parhus med upplåtelseform äganderätt och bostadsrätt

Budgetbeslut för år 2023 med plan 2024-2025

Kommunfullmäktige ska anta budgeten senast i november året före aktuellt budgetår. Då tas även en plan för de två nästkommande åren. Vid bokslutsberedningen fattas beslut om över- och underskott och nämnderna lämnar information om föregående års verksamhet och ger en framåtblick för de tre kommande åren. Bokslutsberedningen är starten på budgetprocessen för nästkommande år. Under våren arbetar förvaltningarna fram ett budgetförslag för år 2023 med en plan för 2024-2025. En verksamhetsplan arbetas fram med verksamheternas budget för både drift och investering. Nämnderna antar sin verksamhetsplan senast i augusti. I september hålls budgetberedningen med övergripande information om ekonomin i Tranås kommun och omvärlden, samt nämndordförande presenterar sin nämnds beslutade verksamhetsplan.

I de nästkommande gröna sidorna redovisas kommunstyrelsens förslag till beslut för budget 2023 med plan för 2024 och 2025. Beslutstexten är uppdelad i sex delar:

- God ekonomisk hushållning (finansiella mål och verksamhetsmål)
- Kommunövergripande beslut
- Borgen för kommunala bolag
- Utdelning för kommunala bolag
- Drift- och investeringsbudget år 2023
- Förslag till planbudget för drift och investering år 2024-2025

Beskrivning av beslut

Kommunstyrelsens förslag till beslut för år 2023 innebär att nämnderna får 1 301 mkr som driftbudget. Det är 62 mkr mer än beslutad budget år 2022, en ökning med 5 procent. När kostnader och intäkter summeras ger detta ett budgeterat resultat för kommunen på 8,6 mkr, vilket motsvarar 0,6 procent av skatter och generella bidrag.

Kommunfullmäktige tar beslut om investeringsbudgetens nivå och investeringskalkyler tas fram som underlag till företagslönsamma investeringar. Kommunens koncernledningsgrupp har tagit fram ett förslag på prioriterade investeringar.

Mål och inriktning Tranås kommun:

För att Tranås kommun ska uppnå lagstadgad god ekonomisk hushållning är förslag till beslut av följande att-satser:

Finansiella mål

att målet för soliditeten ska uppgå till minst 20 procent inklusive pensionsskuld.

att målet för vinst i procent av skatteintäkter och generella bidrag långsiktigt ska vara:

- 2023: 0,6 procent
- 2024: 1,6 procent
- 2025: 2,7 procent

att vid konflikt om mål eller medel, gäller medel.

att Tranås kommunkoncern arbetar med verksamhetsmålen utifrån fokusområdena integration, företagsklimat, utbildningsnivå och infrastruktur.

Kommunövergripande beslut

- att** Tranås kommuns budgeterade resultat för år 2023 fastställs till 8,6 mkr.
- att** Tranås kommuns budgeterade investeringar för år 2023 fastställs till 93,5 mkr (företagslönsamma är 52 mkr varav 32,6 mkr inom taxefinansierade projekt).
- att** överskott i procent av skatteintäkter och generella bidrag år 2023 uppgår till 0,6 procent. För 2023-2025, det vill säga på tre år, är det i snitt 1,7 procent vilket är i paritet med kommunfullmäktiges målbild i riktlinjen God ekonomisk hushållning (överskott över tid bör vara större än 2 procent).
- att** fortsätta arbeta för att verksamhetsutveckling sker i nämnder och styrelser, för att uppnå optimala arbetsmetoder och en effektiv organisation.
- att** varje nämnd ska ha ett visst handlingsutrymme för oförutsedda händelser. Riktlinje för buffert för varje nämnd är 1–5 procent av budgetramen.
- att** skattesatsen år 2023 fastställs till 22,01 procent per skattekrona.
- att** begravningsavgiften år 2023 fastställs till 0,24 procent per skattekrona.
- att** inga budgetöverskridanden accepteras under året.
- att** digitala agenda-investeringar samordnas av dataavdelningen.
- att** ekonomiavdelningen ges mandat att förändra budgetramarna med anledning av förändrad kapitaltjänst, riktade statsbidrag samt diverse budgetjusteringar som inte ändrar hur befintliga budgetmedel i grunden används och disponeras.
- att** kommunstyrelsen ges mandat att disponera tillväxtmedlen för år 2023 som avsatts med 3 mkr. Beslutade aktiviteter av kommunstyrelsen inom avsatta medel får vara längst 3 år sedan ska aktiviteten avslutas eller finansieras inom befintlig förvaltnings rambudget, dock ej genom utökning av ramen.

Borgen för kommunala bolag

- att** kommunfullmäktige beslutar borgensavgift för bolagen till 0,4 % för år 2023.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Tranås Energi AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 500 mkr jämte därpå löpande ränta och kostnader från 2023 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Tranås Energi AB:s skuld tillhörande löpande räntor från räntederivat från 2023 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Tranås bostäders låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 1 400 mkr jämte därpå löpande ränta och kostnader, från år 2023 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för AB Tranås bostäders till skuld tillhörande löpande räntor från räntederivat från 2023 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Tranås Stadshus AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 400 mkr jämte därpå löpande ränta och kostnader, från år 2023 och framåt.
- att** kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Tranås Stadshus AB:s till skuld tillhörande löpande räntor från räntederivat från 2023 och framåt.

Utdelning för kommunala bolag

- att** AB Tranås bostäder ska ge utdelning 2023 med 2 mkr avseende 2022 års resultat till Tranås Stadshus AB. För år 2023 medföljer ej likvida medel vid utdelning.
- att** Tranås Energi AB ska ge utdelning 2023 med 8 mkr avseende 2022 års resultat till Tranås Stadshus AB. För år 2023 medföljer ej likvida medel vid utdelning.
- att** Tranås Stadshus AB ska ge utdelning 2023 med 10 mkr avseende 2022 års resultat till Tranås kommun. För år 2023 medföljer ej likvida medel vid utdelning.

Kommunstyrelsens förslag till beslut för drift- och investeringsramar per nämnd

Kommunfullmäktige

(tkr)

Kommunfullmäktige tilldelas driftsbudgetram för året motsvarande:

Driftsförslag på budgetram	6 219
Justering PO-pålägg	112
Priskompensation	138
Kompensation elkostnader	0
Summa	6 469

Investeringsförslag budgetram	0
--------------------------------------	----------

Summa	0
--------------	----------

Förslag till beslut

att kommunfullmäktiges driftsbudget för år 2023 fastställs till 6 469 tkr.

att kommunfullmäktiges investeringsbudget för år 2023 fastställs till 0 tkr.

Kommunstyrelsenämnd

Kommunstyrelsen tilldelas driftsbudgetram för året motsvarande:

Driftsförslag KS inkl KLFs budgetram	87 535
Justering PO-pålägg	2 087
Priskompensation	1 019
Kompensation elkostnader	166
SFI till HRAM från KS tillväxtmedel (gäller 2022-2024)	-1 000
Summa	89 807

Driftsförslag HRAM	79 676
Justering PO-pålägg	1 223
Priskompensation	1 032
Kompensation elkostnader	247

Beslut nov KF 2021 gäller för 2022-2024:

Utökad SFI	1 000
Tillskott SFI från KS tillväxtmedel	1 000
Ungdomsarbetslöshet	1 200
Administration o utveckling för kvalitetssäkring av projektmedel	600

Summa	85 978
--------------	---------------

Summa kommunstyrelsenämnd	175 785
----------------------------------	----------------

Investeringsförslag budgetram	25 960
Summa	25 960

Förslag till beslut

att kommunstyrelsens inkl. KLF:s driftsbudget för år 2023 fastställs till 89 807 tkr (enligt beslut KF nov år 2021 genomförs budgetflytt av tillväxtmedel med 1 000 tkr till HRAM).

att kommunstyrelsens HRAM:s driftsbudget för år 2023 fastställs till 85 978 tkr (enligt beslut KF nov år 2021 genomförs budgetflytt av tillväxtmedel med 1 000 tkr till SFI från KS).

att kommunstyrelsenämndens totala driftsbudget för år 2023 fastställs till 175 785 tkr (89 807+85 978).

att kommunstyrelsens investeringsbudget för år 2023 fastställs till 25 960 tkr.

att kommunstyrelsens HRAM:s investeringsbudget för år 2023 fastställs till 650 tkr

Bygg- och miljönämnd

Bygg- och miljönämnden tilldelas driftsbudgetram för året motsvarande:

Driftsförslag budgetram	6 328
Justering PO-pålägg	213
Priskompensation	36
Kompensation elkostnader	0
Summa	6 577

Investeringsförslag budgetram	160
Summa	160

Förslag till beslut

att bygg- och miljönämndens driftsbudget för år 2023 fastställs till 6 577 tkr.

att bygg- och miljönämndens investeringsbudget för år 2023 fastställs till 160 tkr.

Teknik- och griftegårdsnämnd

Teknik- och griftegårdsnämnden tilldelas driftsbudgetram för året motsvarande:

Driftsförslag budgetram	49 253
Justering PO-pålägg	1 082
Priskompensation	1 247
Kompensation elkostnader	1 796
Summa	53 378

Skattekollektivet

Investeringsförslag budgetram	15 725
Utökning investeringsram	1 000
Summa skattekollektivet	16 725

Taxkollektivet	37 300
Förändringar	-4 705
Summa taxekollektivet	32 595

Total investeringsram	49 320
------------------------------	---------------

Förslag till beslut

att teknik- och griftegårdsnämndens driftsbudget för år 2023 fastställs till 53 378 tkr.

att teknik- och griftegårdsnämndens investeringsbudget för år 2023 fastställs till skattekollektivet med 16 725 tkr och till taxkollektivet med 32 595 tkr; totalt 49 320 tkr.

Kultur- och fritidsnämnd

Kultur- och fritidsnämnden tilldelas driftsbudgetram för året motsvarande:

Driftsförslag budgetram	42 072
Justering PO-pålägg	630
Priskompensation	612
Kompensation elkostnader	2 000
Ramflytt Kulturskolan	8 200
Summa	53 514

Investeringsförslag budgetram	1 640
Summa	1 640

Förslag till beslut

att kultur- och fritidsnämndens driftsbudget för år 2023 fastställs till 53 514 tkr, inklusive budgetram för kulturskolan som flyttats med 8 200 tkr från barn- och utbildningsnämndens rambudget.

att kultur- och fritidsnämndens investeringsbudget för år 2023 fastställs till 1 640 tkr.

Barn- och utbildningsnämnd

Barn- och utbildningsnämnden tilldelas driftsbudgetram för året motsvarande:

Driftsförslag budgetram	507 394
Ramförstärkning år 2023	6 300
Justering PO-pålägg	8 699
Priskompensation	4 500
Kompensation elkostnader	221
Ramflytt kulturskolan	-8 200
Summa	518 914

Investeringsförslag budgetram	4 700
*Utökning	7 300
Summa	12 000

Förslag till beslut

att barn- och utbildningsnämndens driftsbudget för år 2023 fastställs till 518 914 tkr exkluderat budgetram för kulturskolan som flyttats med 8 200 tkr till kultur- och fritidsnämnden.

Kommunfullmäktige tog beslut 2020-08-31 § 100 (KS2020/75) att godkänna barn- och utbildningsförvaltningens målbild med budget i balans år 2023.

att barn- och utbildningsnämndens investeringsbudget för år 2023 fastställs till 12 000 tkr.

Beslut tagna 2021 av KF som är inkluderade i budgetramarna år 2024-2025

- ✓ barn- och utbildningsnämndens tilldelas utökad driftsram med anledning av Granelundsskolan 8,4 mkr för år 2025 som är halvårseffekt och 16,8 mkr som är helårseffekt från år 2026 och framåt
- ✓ barn- och utbildningsnämndens tilldelas utökad driftsram med anledning av Junkaremålen 5,9 mkr för år 2024 som är halvårseffekt och 16,8 mkr som är helårseffekt för år 2025 och framåt

Socialnämnd

Socialnämnden tilldelas driftsbudgetram för året motsvarande:

Driftsförslag budgetram	474 123
Justering PO-pålägg	7 035
Priskompensation	4 256
Kompensation elkostnader	570
Summa	485 984

Investeringsförslag budgetram	1 800
Justering	2 000
Summa	3 800

Förslag till beslut

att socialnämndens driftsbudget för år 2023 fastställs till 485 984 tkr.

att socialnämndens investeringsbudget för år 2023 fastställs till 3 800 tkr.

Beslut tagna 2021 av KF som är inkluderade i budgetramarna år 2024-2025

- ✓ Socialnämnden tilldelas 0,6 mkr år 2024 och 1,2 mkr år 2025 i syfte att bekosta ökad hyreskostnad efter byggnation av ny verksamhetslokal för barn och ungdomsverksamhet på Parkgården
- ✓ Arbetsskor 250 tkr
- ✓ Trygghetsskapande åtgärder 50 tkr

Sammanställning av kommunstyrelsens förslag till beslut för driftsbudget år 2023

DRIFT (tkr)	KS förslag till beslut budget 2023
Kommunfullmäktige inkl revision	6 469
Kommunstyrelsen & kommunledningsförvaltning	89 807
Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen	85 978
Bygg- och miljönämnden	6 577
Teknik- och griftegårdsnämnden	53 378
Kultur- och fritidsnämnden	53 514
Barn- och utbildningsnämnden	518 914
Socialnämnden	485 984
Nettokostnader exkl. finansverksamhet	1 300 620
<i>BU+SNs del</i>	77,3%
Finansverksamhet	37 335
Uttag bolag	-10 000
Skatteintäkter och bidrag	-1 336 576
Intäkter	-1 309 241
Årets resultat Tranås kommun	-8 621
Resultat i % av skatteintäkter och generella bidrag	0,6%

Kommunstyrelsens förslag till planbudget för drift och investering år 2024-2025

att anta planbudget för driften för 2024 och 2025 enligt nedan:

Befolkning **18 956** **19 006**

DRIFT (tkr)	Förslag budget 2024	Förslag budget 2025
Kommunfullmäktige inkl revision	6 618	6 705
Kommunstyrelsen & kommunledningsförvaltning	88 459	90 936
Hr- och arbetsmarknadsförvaltningen	85 379	81 153
Bygg- och miljönämnden	6 503	6 673
Teknik- och griftegårdsnämnden	53 434	53 356
Kultur- och fritidsnämnden	53 712	54 878
Barn- och utbildningsnämnden	528 566	551 266
Socialnämnden	488 102	495 364
Nettokostnader exkl. finansverksamhet	1 310 773	1 340 331
Finansverksamhet	61 306	62 066
Uttag bolag	-10 000	-10 000
Skatteintäkter och bidrag	-1 384 717	-1 430 872
Intäkter	-1 333 411	- 1 378 806
Årets resultat Tranås kommun	-22 638	-38 475
Resultat i % av skatteintäkter och generella bidrag	1,6 %	2,7 %

att anta nämndernas planbudget för investeringar för år 2024 till 132 435 tkr (företagslönsamma 57 525 tkr) och för 2025 till 163 685 tkr (företagslönsamma 88 625 tkr) enligt nedan.

(Tkr)	Förslag investering 2024	Förslag investering 2025
Kommunfullmäktige inkl. revision	0	0
Kommunstyrelsen & kommunledningsförvaltning	40 600	30 300
Hr- och arbetsmarknadsförvaltning	450	450
Bygg- och miljönämnden	160	250
Teknik- och griftegårdsnämnden	71 365	101 100
Kultur- och fritidsnämnden	2 860	4 735
Barn- och utbildningsnämnden	14 700	23 550
Socialnämnden	2 300	3 300
Total investeringsram	132 435	163 685

Bilaga 1: Förvaltningens förslag till investeringsprojekt på detalj 2023-2025 (mkr)

FÖRVALTNING	PROJEKT	Budget 2023	Plan budget 2024	Plan budget 2025
FC KOMMUNLEDNING	DATORISERING AV KS	0,3	0,1	0,4
FC KOMMUNLEDNING	UTRUSTNING STADSHUS	0,2	0,2	0,4
FC KOMMUNLEDNING	MÖBLER TRANAN	0,6	0,3	0,0
TILLVÄXTAVDELNING		1,0	1,0	5,0
TILLVÄXTAVDELNING	EXPLOATERING MARKFÖRVARV	10,0	10,0	10,0
TILLVÄXTAVDELNING	HÖGANLOFT IV	1,0	10,0	1,0
TILLVÄXTAVDELNING	NORRABY BOSTADSOMR IV	0,0	0,6	0,0
TILLVÄXTAVDELNING	FRÖAFALL 2:1 BO	0,0	0,4	0,0
TILLVÄXTAVDELNING	TOSTÅS BO	8,5	8,0	0,5
TILLVÄXTAVDELNING	JUNKAREM 2:1, FRÖAF 2:1	0,5	0,0	0,0
TILLVÄXTAVDELNING	RENOVERING KOMMUNENS FAST	0,2	0,1	0,1
TILLVÄXTAVDELNING	GRANELUND NORRABY BO	0,5	1,0	5,0
AC KANSLI	ÄRENDEHANTERINGSSYSTEM	0,3	0,3	0,3
AC DATA	NÄTVERK DATA/TELEADM	0,6	0,1	0,5
AC DATA	DIGITALISERING	0,2	0,2	0,1
AC DATA	CENTRALA SYSTEM	0,6	0,6	2,2
AC DATA	INFRASTRUKTUR DATALAGRING	0,2	2,2	0,2
AC DATA	SERVERINFRASTRUKTUR	0,1	0,1	1,5
AC DATA	GRUNDPROGRAM DNS M M	0,2	0,2	0,1
AC DATA	TELEKOMMUNIKATION	0,1	0,0	0,0
AC EKONOMI	UTREDNING EKONOMISYSTEM	0,2	1,0	3,0
AC EKONOMI	INKÖPSSYSTEM	0,2	0,0	0,0
AC SAMHÄLLSSKYDD OCH BER	KOMMUNIKATION, RAKEL	0,2	0,2	0,2
AC SAMHÄLLSSKYDD OCH BER	MOTORSPRUTA	0,3	0,0	0,0
AC SAMHÄLLSSKYDD OCH BER	Släckbil 3010	0,0	4,0	0,0
EC Hr-avdelning	HR STÖD	0,2	0,2	0,2
EC Hr-avdelning	UTVECKLING LÖNESYSTEM	0,2	0,2	0,3
EC ARBETSCENTRUM	RENOVERING TOALETTER RÅS G	0,2	0,0	0,0
EC VUX	DATAUTRUSTNING VUX	0,1	0,1	0,0
FC BYGG OCH MILJÖ	DIGITAL AGENDA BMN	0,2	0,2	0,3
AC PROJEKTAVDELNING	DIGITAL AGENDA PROJEKTAVD	0,0	0,1	0,0
AC GATA	UTBYGGN DAGVATTENNÄT GATA	0,1	0,1	0,1
AC GATA	STORG REFUG SÄTTN SMÅSTEN	0,0	0,0	0,5
AC GATA	PARKERING 72TIM V VÄGEN	0,0	0,0	2,4
AC GATA	CYKELGARAGE STATION	1,5	0,0	0,0
AC GATA	NÄCKSTRÖM UPPRUSTNING	0,3	0,3	0,3

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

AC GATA	STALLBERGA VÄGRÄCKE	0,0	0,0	0,2
AC GATA	OMBYGGNAD BUSSHÅLLPLATSER	0,5	0,7	1,0
AC GATA	RENOVERING STADSHUSBRO	2,5	0,0	0,0
AC GATA	PARKERING GRANELUND	0,2	2,0	0,0
AC GATA	PARKERING VÄSTER OM JÄRNVÄGEN	0,2	2,6	0,0
AC GATA	RENOVERING GC-BRO STADSHUSET	1,4	0,0	0,0
AC GATA	GC-Allmäningsvägen	2,9	0,0	0,0
AC GATA	Tranås hamn nya bryggor	0,0	2,0	2,0
AC GATA	Bro över enskildväg på Granitgatan	0,0	0,9	0,0
AC GATA	Hjälmarydsbron	0,0	1,0	0,0
AC GATA	Bro över Lillån. Förrådsvägen	0,0	2,0	0,0
AC GATA	GC-Råsvägen	0,0	2,5	0,0
AC GATA	Floragatan efter VA-arbeten	0,0	2,0	0,0
AC GATA	Ombyggnation trafiksäkerhetshöjande åtgärder Västra Vägen	0,0	0,2	0,0
AC GATA	Ombyggnation trafiksäkerhetshöjande åtgärder Ängarydsgatan	0,0	0,2	0,0
AC GATA	Ombyggnation trafiksäkerhetshöjande åtgärder Skyttegatan	0,0	0,2	0,0
AC GATA	BRO ÖVER LILLÅN SPOLGATAN	0,0	0,0	1,9
AC GATA	GC-VÄG TORSGATAN SVEAGATAN-SÄBYVÄGEN	0,0	0,0	2,0
EC DRIFT O UNDERH GATA	ASFALTERINGAR	3,3	4,1	4,4
EC DRIFT O UNDERH GATA	GC-VÄG ASFALTERING	0,7	1,2	1,3
EC DRIFT O UNDERH GATA	REDSKAP FORDONSPARKEN	0,3	0,3	0,3
EC DRIFT O UNDERH GATA	REDSKAPSBÄRARE 68	0,0	1,4	0,0
EC DRIFT O UNDERH GATA	TRUCK	0,0	0,4	0,0
EC DRIFT O UNDERH GATA	LASTBIL 3	0,0	4,2	0,0
EC DRIFT O UNDERH GATA	KOMPRESSOR	0,0	0,0	0,0
EC DRIFT O UNDERH GATA	LASTBIL 1 INKL SANDSPRID	0,0	0,0	3,0
EC DRIFT O UNDERH GATA	LASTMASKIN 48 INKL SANDSP	0,0	0,0	0,9
EC DRIFT O UNDERH GATA	GULA TÄLTET RENOVERING	0,0	0,0	1,0
EC DRIFT O UNDERH GATA	Redskapsbärare 69	0,0	0,0	1,4
EC AVFALL	FASTIGHETSNAÄRA INSAMLING	0,0	0,0	15,0
EC AVFALL	DIGITAL AGENDA AVFALL	0,2	0,0	0,4
EC AVFALL	REDSKAP LASTMASKIN	0,1	0,1	0,0
EC AVFALL	CONTAINERS	0,3	0,2	0,2
EC AVFALL	NY ÅVC TRANÅS KOMMUN	0,3	0,2	0,2
EC AVFALL	FARLIGT AVFALL CONTAINER	0,3	0,0	0,0
EC AVFALL	TRÄDGÅRDSKÄRL	0,2	0,2	0,2
EC AVFALL	ROLLPACK	0,2	0,0	0,0
EC AVFALL	EL-TRUCK	0,1	0,0	0,0
EC AVFALL	SOPVALS	0,3	0,0	0,0
EC AVFALL	PASSERSYSTEM	0,0	0,8	0,0
EC AVFALL	PERSONALKONTOR ÅVC	0,0	0,4	0,0
EC AVFALL	KÄRL MAT & RESTAVFALL	0,0	0,0	5,0

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

AC VA	FRAMTIDA EXPLOATERINGSOMR	0,0	0,3	5,0
AC VA	UTBYGGNAD VA-SERVISER	0,5	0,5	0,5
AC VA	GRANELUND NYTT BOSTADSOMR	0,5	0,0	0,0
AC VA	LINDERÅS UTBYGGN VA LEDN	1,5	0,0	0,0
AC VA	TOSTÅS UTB VA-LEDNING	2,0	6,0	0,0
AC VA	HÖGANLOFT 3 ETAPP 2 UTB V	0,2	0,2	4,0
AC VA	NORRABYNÄS UTBYGGN VA	0,2	1,5	0,0
AC VA	LILLÅSTRAND	0,0	0,0	0,3
AC VA	DAGVATTENDAMM HÖGANLOFT	4,0	0,0	0,0
AC VA	DAGVATTENDAMM LILLÅN	0,3	0,7	0,0
EC VA-VERK	DIGITAL AGENDA VA-VERK	0,0	0,0	0,0
EC VA-VERK	SANDFÅNG INKOMMANDE	0,5	3,0	0,0
EC VA-VERK	RESERV VATTENTÄKT	0,0	2,0	0,0
EC VA-VERK	SANDTVÄTT LÅNGSAMFILTER	0,0	0,8	0,0
EC VA-VERK	BOBCAT LÅNGSAMFILTER	0,0	0,4	0,0
EC VA-VERK	SANDFILTER KEMFÄLLN FRVV	0,0	0,0	15,0
EC VA-VERK	NY SLAMHANTERING	0,5	0,0	0,0
EC VA-VERK	BETONGARB BASSÄNGER TARV	0,4	0,3	0,0
EC VA-VERK	LUCKOR+VENT I RESERVOARER	0,5	0,0	0,0
EC VA-VERK	RENOVERING LINDERÅS VV	0,6	0,0	0,0
EC VA-VERK	RENOVERING LÅNGSAMFILTER	0,7	0,7	0,7
EC RÖRNÄT	VATTENMÄTARUTBYGGN	0,5	0,5	0,5
EC RÖRNÄT	TJÄTININGSUTRUSTNING	0,0	1,0	0,0
EC RÖRNÄT	RELINING	0,7	0,7	1,5
EC RÖRNÄT	BYTE BETÄCKN ASFALTSARB	0,7	0,7	0,7
EC RÖRNÄT	DIGITAL AGENDA RÖRNÄT	0,1	0,1	0,1
EC RÖRNÄT	VA-SAN VERKSTADSG ETAPP2	3,0	0,0	0,0
EC RÖRNÄT	VA-SAN TREHÖRNAVÄGEN	2,5	0,0	0,0
EC RÖRNÄT	VA-SAN SNICKAREGATAN	5,0	0,0	0,0
EC RÖRNÄT	UTBYTE VENTILER	0,5	0,5	0,5
EC RÖRNÄT	VA-SAN VÄSTRAVÄGEN	2,5	0,0	0,0
EC RÖRNÄT	VA-SANER V VÄG MAJOR-ÄNG	0,0	3,5	0,0
EC RÖRNÄT	VA-SANE SKYYTEG ÄNG-HAGAD	0,0	3,0	0,0
EC RÖRNÄT	VA-SANE RINGV GRÄNNA-PRÄS	0,0	2,0	0,0
EC RÖRNÄT	VA-OMBYGGN FLORAG STORG-K	0,0	4,0	0,0
EC RÖRNÄT	VA-SANE SKYTTEG HAGAD-MÅR	0,0	0,0	3,5
EC RÖRNÄT	VA-SANE HAGAD SKYTT-IDROT	0,0	0,0	1,5
EC RÖRNÄT	DAGV-UTBYGGN MÅRDAV	0,0	0,0	2,0
EC RÖRNÄT	VA-SANE HANTVERK N STOR-T	0,0	0,0	4,0
EC RÖRNÄT	VA-SANE SPINN SNICK-SÅG	0,0	0,0	1,5
AC PARK	UPPRUSTNING LEKPLATSER	0,2	0,2	0,0
AC PARK	ELFORDON	0,3	0,0	0,0
AC PARK	DIGITAL AGENDA PARK	0,1	0,1	0,0
AC PARK	TEKNISK UTRUSTNING	0,1	0,1	0,0
AC PARK	SKYLIFT	0,0	0,9	0,0

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

AC PARK	BELOS GIANT	0,0	0,0	1,2
AC PARK	BYTA TORON	0,5	0,0	0,0
AC PARK	FLISTUGG	0,2	0,0	0,0
AC PARK	NORRABYSTRAND	1,0	0,0	0,0
AC PARK	MUDDRING LILLÅN	0,0	0,4	0,0
AC PARK	SÖDRA INFARTEN ALLE	0,0	0,3	0,0
AC PARK	GRÖNYTEFÖRNYELSE	0,0	0,1	0,1
AC PARK	VÄXTBÄDDSFÖRNYELSE	0,0	0,1	0,1
AC PARK	VASSBÅT	0,0	1,1	0,0
AC PARK	SÅGVERK	0,0	0,4	0,0
AC PARK	OMBYGGNAD K-VAGN	0,1	0,0	0,0
AC PARK	ÅTERSTÄLLNING SNICKAREGAT	0,2	0,0	0,0
AC PARK	ÅTERSTÄLLN VÄSTRA VÄ	0,0	0,2	0,0
AC PARK	FLORAGATAN	0,0	0,5	0,0
AC PARK	ÅTERSTÄLLNING RÅSVÄGEN	0,0	0,2	0,0
AC PARK	PENDELPARKERING	0,0	0,0	0,2
AC PARK	EKMARKSPARK PLANTERINGAR	0,0	0,2	0,0
AC PARK	TRANÅS HAMN	0,0	0,4	0,0
AC KOSTAVDELNING	KÖKSUTRUSTNING	0,3	0,3	0,3
AC KOSTAVDELNING	MÖBLER GRANELUNDSKOLAN	0,0	0,0	0,4
AC KOSTAVDELNING	DIV INV GRANELUNDSKOLAN	0,0	0,0	3,0
AC KOSTAVDELNING	KOSTCENTER	0,0	0,0	0,0
AC KOSTAVDELNING	DIGITAL AGENDA KOST	0,0	0,1	0,1
AC GRIFTEGÅRD	DIGITAL AGENDA GRIFT	0,0	0,0	0,0
AC GRIFTEGÅRD	TRAKTORGRÄVARE	0,0	1,0	0,0
AC GRIFTEGÅRD	SLÄPKÄRRA	0,0	0,0	0,1
AC GRIFTEGÅRD	TRAKTOR LITEN	0,0	0,0	0,5
AC GRIFTEGÅRD	ELBIL 1	0,2	0,0	0,0
AC GRIFTEGÅRD	GRÄSKLIPPARE 4	0,0	0,2	0,0
AC GRIFTEGÅRD	GRÄSKLIPPARE 5	0,0	0,0	0,2
AC GRIFTEGÅRD	TRAKTOR 2 NEW HOLLAND	0,0	0,0	0,5
AC GRIFTEGÅRD	GRÖNYTEFÖRNYELSE	0,2	0,2	0,2
AC GRIFTEGÅRD	KULTURHISTORISKA RENOVER	1,0	1,0	1,0
AC GRIFTEGÅRD	RENOVERING KREMATORIE	0,0	0,0	5,0
AC GRIFTEGÅRD	ASFALTERING	0,2	0,0	0,0
AC GRIFTEGÅRD	UTBYGGNAD MUSLIMSKA	0,0	0,2	2,5
AC GRIFTEGÅRD	URGRAVOMRÅDE TRANÅS	0,0	0,0	1,0
AC GRIFTEGÅRD	SDKGRAVLUND TRANÅS NYA	0,0	0,5	0,0
AC GRIFTEGÅRD	KRANSGÅRD TRANÅS NYA	0,5	0,0	0,0
AC GRIFTEGÅRD	STAKET TRANÅS NYA	0,0	0,4	0,0
AC GRIFTEGÅRD	FÖRVARINGSUTVECKLING FÖRR	0,2	0,0	0,0
AC GRIFTEGÅRD	ASKGRAVLUND SOMMEN	0,1	0,0	0,0
AC GRIFTEGÅRD	URNSKÅP KREMATORIET	0,2	0,0	0,0
AC GRIFTEGÅRD	LARM OCH LÅS	0,3	0,0	0,0
AC ADMINISTRATION	FÖRBÄTTRING ERIKSB MUSEUM	0,1	0,0	0,1

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

AC ADMINISTRATION	DIGITAL AGENDA KFN	0,1	0,1	0,1
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS		0,0	0,0	0,0
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	LEDER/SPÅR	0,1	0,1	0,1
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	PASSERSYSTEM BRED/IDROTTS	0,0	0,0	0,0
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	INVENTARIER IDROTTSBALLAR	0,1	0,1	2,0
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	MÅLBURAR/SARG	0,0	0,0	0,2
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	UNDERHÅLL UTV BADPLATSER	0,2	0,3	0,5
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	VÄGBOM	0,0	0,0	0,0
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	BÄNKAR, SOPKÄRL OFFENT PL	0,0	0,0	0,1
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	DIGITAL UTVECKLING ANLÄGGNINGAR	0,0	0,2	0,2
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	INREDN MÖBLER CAFE/RECEPT	0,0	0,1	0,2
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	MILITÄRBANA	0,0	0,2	0,3
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	INREDNING SIMHALL	0,0	0,1	0,1
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	SKYLTA	0,0	0,0	0,1
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	CYKELCROSSBANA	0,0	0,0	0,5
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	IT-UTRUSTNING	0,0	0,0	0,1
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	UTRUSTNING ANLÄGGNINGAR	0,1	0,0	0,0
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	BRYGGOR	0,0	0,2	0,0
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	UTEGYM	0,0	0,3	0,0
AC ANLÄGGNING O FRILUFTS	DISCGOLF	0,0	0,3	0,0
AC BIBLIOTEK	DIGITAL AGENDA BIBLIOTEK	0,1	0,1	0,1
AC BIBLIOTEK	INVENTARIER BIBLIOTEK	0,0	0,0	0,1
AC BIBLIOTEK	BIBLIOTEKSUTVECKLING	0,0	0,0	0,0
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	KONSTINKÖP	0,1	0,1	0,1
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	OFFENT STOERYD DELAKTIGHE	0,5	0,5	0,0
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	UPPDAT UNGDOMSVERKSAMHET	0,2	0,0	0,2
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	DIGITAL AGENDA KULTUR/UNG	0,1	0,1	0,1
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	INVENTARIER KULTURSKOLAN	0,1	0,1	0,1
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	INVENTARIER KULTURSKOLAN	0,1	0,1	0,1
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	INVENTARIER KULTURSKOLAN	0,0	0,1	0,0
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	INVENTARIER KULTURSKOLAN	0,1	0,0	0,0
AC KULTUR O UNGDOMSAVD	INVENTARIER KULTURSKOLAN	0,0	0,1	0,0
BARN O UNGDOMSFÖRVALT- NINGEN	IT-SYSTEM	1,5	0,5	0,0
BARN O UNGDOMSFÖRVALT- NINGEN	IT-VERKTYG PERSONAL	1,6	1,0	0,4
BARN O UNGDOMSFÖRVALT- NINGEN	NÄTVERK LOKALER	1,2	0,8	0,8
BARN O UNGDOMSFÖRVALT- NINGEN	IT-UTRUSTNING LOKALER	2,2	2,2	2,1
BARN O UNGDOMSFÖRVALT- NINGEN	INVENT FÖRSK/FRITIDSHEM	0,0	0,2	0,2
BARN O UNGDOMSFÖRVALT- NINGEN	UTEMILJÖ - KUNGSPARKENS FSK	0,4	0,0	0,0
BARN O UNGDOMSFÖRVALT- NINGEN	IT-UTRUSTNING FÖRSKOLA	0,3	0,0	0,0

Mål och budget Tranås kommun 2023-2025

BARN O UNGDOMSFÖRVALTNINGEN	ELEVATORER HÖGSTADIET	1,4	0,0	1,5
BARN O UNGDOMSFÖRVALTNINGEN	INV GRUNDSKOLA	1,5	1,5	1,4
BARN O UNGDOMSFÖRVALTNINGEN	INVENTARIER GYMN	0,0	0,0	0,0
BARN O UNGDOMSFÖRVALTNINGEN	DATAUTRUSTNING GYMN	0,6	0,0	2,1
BARN O UNGDOMSFÖRVALTNINGEN	MASKINER/UTRUSTNING YRKESPROGRAM	1,3	1,0	0,0
BARN O UNGDOMSFÖRVALTNINGEN	INVENTARIER KULTURSKOLAN	0,1	0,1	0,1
BARN O UNGDOMSFÖRVALTNINGEN	INVENTARIER JUNKAREMÅLEN	0,0	7,5	0,0
BARN O UNGDOMSFÖRVALTNINGEN	INVENTARIER GRANELUNDSKOLAN	0,0	0,0	15,0
SC FÖRVALTNINGSKONTOR	DIGITAL AGENDA SN	2,9	0,9	0,9
SC FÖRVALTNINGSKONTOR	PULSEN COMBINE	0,0	0,0	0,0
SC FÖRVALTNINGSKONTOR	REINVESTERING MÖBLER/INVE	0,3	0,3	0,3
SC FÖRVALTNINGSKONTOR	PARKGÅRDEN	0,0	0,0	0,5
SC FÖRVALTNINGSKONTOR	SÄBO INVESTERINGAR	0,0	0,0	0,3
SC FÖRVALTNINGSKONTOR	REINVESTERING CYKLAR	0,6	0,6	0,6
SC FÖRVALTNINGSKONTOR	STOM INVESTERINGAR	0,0	0,0	0,2
SC FÖRVALTNINGSKONTOR	LSS gruppbostad nr 3	0,0	0,5	0,5
TOTAL INVESTERINGSBUDGET (MKR)		93,5	132,4	163,7

www.tranas.se